

עדנה לאודן
רחל שושן

חנה הרוסי
עידית וולפה

שעת העברית

לימוד עברית
לדוברי רוסית

ИДИТ ВОЛЬПЕ
ЭДНА ЛАУДЕН

ХАНА ХАРУСИ
РАХЕЛЬ ШОШАН

„ШЭАТ ИВРИТ”

учебник для
говорящих по-русски

חלק ב' II часть

МАТАХ - ЦЕНТР РАЗРАБОТКИ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ

מטח — המרכז לטכנולוגיה חינוכית

ШЕФА - ПРЕПОДАВАНИЕ ИВРИТА В ДИАСПОРЕ

שפע — הוראת עברית בתפוצות

ЕВРЕЙСКОЕ АГЕНСТВО

הסוכנות היהודית

חנה הרוסי
עידית וולפה

עדנה לאודן
רחל שושן

שעת העברית

לימוד עברית
לדוברי רוסית

ИДИТ ВОЛЬПЕ
ЭДНА ЛАУДЕН

ХАНА ХАРУСИ
РАХЕЛЬ ШОШАН

„ШЭАТ ИВРИТ”

учебник для
говорящих по-русски

הופק במימון הסוכנות היהודית קרן העזבונות של הפדרציה של ניו יורק
This project was made possible through funding received from the
Jewish Agency, UJA — Federation of New York Legacy Fund.
Издание финансировано Еврейским Агентством
из Фонда Федерации Нью-Йорка

חלק ב' II часть

МАТАХ - ЦЕНТР РАЗРАБОТКИ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ

מטח — המרכז למכנולוגיה חינוכית

ШЕФА - ПРЕПОДАВАНИЕ ИВРИТА В ДИАСПОРЕ

שפע — הוראת עברית בתפוצות

ЕВРЕЙСКОЕ АГЕНСТВО

הסוכנות היהודית

פיתוח, כתיבה ועריכה: חנה הרוסי, עידית וולפה, עדנה לאודן, רחל שושן
תרגום, כתיבת הנחיות ללומד ברוסית: שרה זק

התכנית פותחה והופקה במסגרת פרויקט "שפע" במטח

ניהול הפרויקט: ליאורה וינבך

צוות היועצים: פרופ' עילית אולשטיין, יעל איזנשטדט, אהרון אדער, רפי בנאי,
אלי ארצי, עדנה לאודן, ד"ר אביב עקרוני, יהודית קיסרי, תמנה שחר

צוות ההפקה:

עיצוב וביצוע גרפי: פאני קלויצקי, אורנה בראוריין

איורים: חיים ארלבאום

עריכה לשונית עברית: צפורה רמון

עריכה לשונית רוסית: שרה זק

סדרצילום, ניקוד והגהות: רם – שירותי הוצאה לאור

טבלאות: סימני דפוס

הפקה: ענת מרגלית

הבאה לדפוס: גדי נחמיאס

* תודה לבלה ברגמן מבית הספר התיכון היהודי בלוס-אנג'לס על השימוש בסיפור.

© 1991 כל הזכויות שמורות.

יצא לאור בהוצאת המרכז לטכנולוגיה חינוכית.

ת"ד 39513 תל אביב 61394.

Авторы: Идит Вольпе, Эдна Лауден, Хана Харуси, Рахель Шошан
Русский текст: Сарра Зак

**Пособие разработано и издано по проекту
„Шефа” Центром разработки методов обучения**

Руководитель проекта издания: Лиора Вайнбах

Консультанты: проф. И.Ольштейн, Я.Айзенштадт,

А.Эльдар, Р.Банай, Э.Арци, д-р Авив Экрани,

Э.Лауден, Ю.Кейсари, Т.Шахар.

Оформление / графика: Ф.Клевицки, Орна Бар-Орьян

Иллюстрации: Х.Арельбаум

Редакторы: Ц.Римон, М.Липавски

Редактор русского текста: С.Зак

Фотонабор: „Рам”, „Симаней дфус”

Набор таблиц: Э.Демиховски

Ответственная за издание: Анат Маргалит

Подготовил к печати: Гади Нахмиас

Тираспольская фабрика офсетной печати.

© 1993 г. 278000, г. Тирасполь, ул. 25 Октября, 99.

תוכן עניינים

מבוא	6
יחידה א	
1. טקסט: אורלי והקולנוע	9
2. אחר / עוד	12
3. השורש	12
4. בניין הפעיל – זמן הווה ושם הפועל	15
5. "איתי" – בנטייה	16
יחידה ב	
1. טקסט: זאב! זאב!	19
2. בניין הפעיל – זמן עבר	22
3. נמאס לי / רון מספר	24
4. האיש הירוק – שמות תואר	26
5. יותר מ' / פחות מ'	28
6. היה + פועל בזמן הווה / ערב שבת בבית אבא	30
7. חזרה על מילות יחס בנטייה	32
יחידה ג	
1. טקסט: מסביב לשעון	35
2. סמיכות	38
3. יש ל' / היה ל'	41
4. אצל / ב', "אצל" בנטייה	44
5. מפני ש' / לכן / גם זה משהו	46
יחידה ד	
1. טקסט: מי אוהב לעמוד בתור?	51
2. בניין פיעל – זמן עתיד	54
3. משפטי תנאי: אם+עתיד+עתיד	56
4. ביטויי זמן לזמן עתיד	57
5. משפטי לוואי	58
6. קריאה נוספת – אי אפשר בלי עברית	61
7. מילות יחס בנטייה	62
יחידה ה	
1. טקסט: מחקר על הפסקת עישון	65
2. מפני ש' / בגלל	66
3. טקסט: המעשן	68
4. האוגד	70
5. הבעה: משפטי לוואי (המשך)	72
6. בניין פעל ע"ו/ע"י – זמן עתיד / חופשה באילת	73
7. בניין פעל ע"ו/ע"י – ציווי	75

יחידה ו

- 77 1. טקסט: ביקור במוזיאון
- 80 2. בניין פעל – זמן עתיד (אפעול/אפעל)
- 81 3. בניין פעל – אפעול
- 83 4. פעולות דיבור: בקשה או נזיפה – "אולי" + עתיד
- 84 5. טקסט: ה"מונה ליוזה" – נושא לשיחה על אומנות
- 86 6. נטיית "אל"

יחידה ז

- 89 1. טקסט: נמל יפו
- 92 2. בניין פעל – זמן עתיד (אפעל, type "a")
- 93 3. סמיכות + ה הידיעה
- 95 4. נטיית "על"
- 96 5. נטיית "על" + שם הפועל (במשמעות "צריך", "מוכרח")
- 97 6. קודם / אחריכן
- 98 7. נמצא, נמצאת
- 99 8. מילות קישור + פעלים (חזרה)

יחידה ח

- 102 1. טקסט: סלע אנדרומדה
- 103 2. אפעול/אפעל – חזרה / יש עתיד באילת
- 105 3. פעולות דיבור – הוראות בזמן עתיד
- 106 4. בניין הפעיל – זמן עתיד
- 108 5. ואילו
- 108 6. מילות קישור (חזרה)
- 110 7. נטיית "מך-מ"

יחידה ט

- 113 1. מודעות מן העיתון: דרושים
- 115 2. בעל + שם עצם
- 116 3. קורות חיים
- 117 4. משורר, פילוסוף ומתמטיקאי
- 119 5. בניין פעל – פיי – זמן עתיד
- 121 6. נטיית "אין" (אינני, אינך)

יחידה י

- 123 1. איברי הגוף / כואב ל-
- 125 2. טקסט: דבורה הטבעונית
- 128 3. במשך
- 128 4. ארץ זבת חלב ודבש
- 129 5. לא, אלא...
- 131 6. בניין פעל – ליה – זמן עתיד / כך כתוב במפת הכוכבים
- 134 7. אני רוצה ש + עתיד

יחידה יא

- 137 1. טקסט: המלחמה על העברית
- 142 2. בניין התפעל – בכל הזמנים / כרטיס ביקור
- 147 3. אסור, מותר... + שה"פ
- 150 4. "לפני", "אחרי" – בנטייה
- 152 5. חזרה לאדיש

155	1. טקסט: ראשית האלפבית	יחידה יב
159	2. שם פעולה / העלייה של בוריס לישראל	
163	3. בניין נפעל (1)	
165	4. סיפורה של אות	
166	5. בניין התפעל (2) – שיכול אותיות	

171	1. טקסט: מערות המסתור	יחידה יג
176	2. בניין נפעל – פסיבי / אתר החרמון נפתח מחדש	
179	3. הפועל – תרגילי סיכום	
182	4. לשיר זה כמו להיות ירדן / נעמי שמר	

186	מפתח הוראות
188	תשובות

לומד, המתקשה בהבנת ההוראות בעברית, יכול למצוא במפתח (עמודים 186-187) את תרגומן לרוסית.

Учащийся, столкнувшийся с трудностями в указаниях на иврите, может найти их перевод на русский язык на стр.186-187.

מבוא

הספר, **שעת העברית ב'**, מיועד ללומדים דוברי רוסית, שכבר רכשו את המיומנויות הבסיסיות של השפה העברית, והם בעלי אוצר מילים של כ-800 מילה. הספר מותאם ללימוד עצמי, ללימוד בכיתה או בקבוצה, והוא מקנה ללומד כלים לשוניים שיש בהם כדי להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו בשפה, ולהביאו להשתמש בה באופן אקטיבי.

הספר מרחיב את אוצר המילים הבסיסי עד לכ-2,000 מילה ויותר ומקנה באופן שיטתי ומדורג את המבנים המורפולוגיים והתחביריים הנדרשים בשלב זה של הלימוד. תשומת לב רבה מוקדשת להבנת הנקרא ולפיתוח ההבנה בעל-פה ובכתב. לכן כונסו בספר סיפורים ומאמרים שונים. אלה מלווים בתרגילים שנטרסם להכשיר את הלומד לקרוא טקסטים ולפענחם. התרגילים הרבים בספר גם נועדו לספק ללומד אפשרויות אימון וחזרה מגוונות ככל האפשר. מומלץ לשמוע על הסדר המקורי של היחידות הלימודיות במהלך ההוראה, כי הן ערוכות באופן הדרגתי: כל אחת מהן מציגה חומר חדש תוך כדי חזרה על החומר הקודם וביסוסו. היחידות בנויות בדרך כלל במתכונת קבועה:

- א. רשימות מילים: בראש כל יחידה מצוי מילון קטן של המילים החדשות ביחידה ותרגומן לרוסית. המילים ערוכות בסדר אלפביתי על פי קטגוריות של חלקי הדיבור.
- ב. טקסטים: מאמר, סיפור או דו שיח, המהווה גירוי להבנה בעל פה ובכתב.
  - ג.
    1. תירגול אוצר המילים והבנת הנקרא.
    2. הצגת צורות חדשות בפועל ותירגול השימוש בהן.
    3. הקניית תבניות תחביריות, מילות יחס ואמצעי קישור.
    4. פעולות דיבור – הצעות, עצות, משאלות וכו'.
    5. הבעה – מטלות שונות הנגזרות מחומר הלימוד.
    6. קטעי קריאה נוספים להעשרה.

האיורים, המצויים בספר, הם חלק בלתי נפרד מן היחידות, והם מהווים אמצעי מוּדָי חשוב ביותר. הם ממחישים את הכתוב ועשויים לשמש גירוי לשיחה ולכתיבה. הכתיב: בספר נוהג הכתיב חסר הניקוד כמקובל בספרים ובעיתונים. כדי לסייע ללומד בקריאה נכונה של המילה חרגנו פעמים אחדות מכללי הכתיב חסר הניקוד, והוספנו אימות קריאה למשל במילים: תוכנית, מילה (שאינה ברית מילה), שיחרר וכו'. רשימות המילים והטבלות נוקדו ניקוד כמעט מלא, במיוחד למען הלומד העצמאי, שעלול להתקשות בהגייתן. ברצוננו להדגיש, כי הספר נועד להקנות ללומד בו את השפה האוטנטית המדוברת, השגורה בפי הדובר הישראלי, משום כך הוצגו פה ושם גם צורות לשוניות רווחות החורגות מן השפה התקנית אלה סומנו בכוכבית.

תרגום לרוסית: הסברים דקדוקיים ולשוניים ניתנו בספר בתרגום לרוסית. כמו כן תורגם אוצר המילים החדש, המוצג בראש כל יחידה. בסוף הספר ימצא הלומד תרגום להוראות השונות הרווחות בתרגילים.

האזנה: ניתן להאזין לטקסטים מעל גפי קלטת, לתועלתם של לומדים עצמאיים בארץ ובח"ל. תשובות ופתרונות: בסוף הספר מצויים תשובות ופתרונות לרוב התרגילים, כך שהלומד בכוחות עצמו יוכל לבדוק את עבודתו.

Предисловие

Учебник „Шэат иврит“ II предназначен для взрослых русскоговорящих, уже овладевших элементарными основами грамматики и словарным запасом около 800 слов. Он может служить пособием для изучения иврита самостоятельно или под руководством преподавателя.

Учебник способствует углублению и расширению знания языка и активизирует речь.

Материал учебника расширяет словарный состав до 2000 слов посредством последовательного введения новых слов, морфологических и синтаксических структур.

Большое внимание уделяется пониманию читаемого текста, устной и письменной работе над ним. С этой целью включенные в учебник рассказы и статьи сопровождаются разными упражнениями, которые улучшают навыки чтения, понимание текста, закрепляют предыдущий и изучаемый материал.

В процессе обучения рекомендуется следить за тем порядком уроков, который дается в книге, так как они построены в строгой последовательности: каждый урок представляет новый материал, в котором повторяется и закрепляется старый.

Учебник состоит из 13 уроков, построенных, как правило, по единому принципу.

А. В начале каждого урока помещены новые слова и словосочетания с переводом на русский язык. Слова размещены в алфавитном порядке по частям речи и другим категориям.

Б. Тексты: статьи, рассказы и диалоги способствуют улучшению навыков чтения и умению устного и письменного изложения мысли.

- В. 1. Работа над словарным запасом и пониманием читаемого материала.
2. Новые формы глагола и их употребление.
3. Синтаксические словосочетания, предлоги и союзы.
4. Речевые модели — желания, предложения, советы и др.
5. Способы выражения — разные задания по изучаемому материалу.
6. Дополнительные тексты для углубления знаний.

Иллюстрации являются неотъемлемой частью всего учебного комплекса и выполняют важную методическую функцию: семантизируют изучаемый материал и служат способом для активизации речи и письма.

Тексты в учебнике даются, как правило, без огласовки (как это принято в печати и книг.х). Но для облегчения процесса изучения мы не раз отклонялись от формальных правил и вводили в слово дополнительную гласную, как, например, в словах: **תוכנית, מילה, שיחור** и др. Списки слов и таблицы даются почти с полной огласовкой с учетом тех трудностей, с которыми может столкнуться ученик, изучающий язык самостоятельно.

Следует подчеркнуть, что целью нашего учебника является передача и освоение живой речи, с которой мы сталкиваемся в повседневной жизни. Поэтому иногда были введены в текст слова или обороты, выходящие из рамок нормативного языка. Такие речевые единицы помечены звездочкой.

Слова и словосочетания в начале каждого урока, грамматические и лексические объяснения даются с параллельным переводом на русский язык.

В помощь ученикам в стране и за ее пределами, особенно тем, кто будет изучать язык самостоятельно, дается возможность прослушивать тексты учебника, записанные на кассеты.

В конце книги помещается перевод почти всех заданий к упражнениям, а также ключи и ответы к ним.

יחידה א

1. טקסט: אורלי והקולנוע
2. אחר/עוד
3. השורש
4. בניין הפעיל – זמן הווה ושם הפועל
5. "איתי" – בנטייה

תוארי פועל наречия	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
с радостью יותר מ- בשמחה стоит קדאי (депять что-п.) כך так לפעמים иногда תמיד всегда	люди אנשים ז' экзамен בחינה ז' визит ביקור ז' рубашка חולצה ז' шоссе כביש ז' цена מחיר ז' общешитие מעונות ז' что-то, что-нибудь משהו ז' фильм סרט ז' голова ראש ז' урок שיעור ז' радость שמחה ז' турист תייר ז' картина תמונה ז' пластинка תקליט ז'	כועס – לכעוס על злиться, сердиться מבטיח – להבטיח ל- обещать מבין – להבין понимать מוזמין – להזמין приглашать מסביר – להסביר את, ל- объяснять מסדר – לסדר приводить в порядок, уби- рать מסכים – להסכים ל- соглашаться מפסיק – להפסיק прекращать מפריע – להפריע ל- мешать מצליח – להצליח ב- делать успехи מקשיב – להקשיב слушать מרגיש – להרגיש чувствовать מתחיל – להתחיל начинать נכנס – להיכנס ל- входит
צירופים וביטויים идиомы и словосочения	מילות קישור союзы	
יותר מכול בכול здесь: всецело מכורה ל- увлеченный чем-либо, по- глощенный	ש- который, что, чтобы	
	שמות תואר прилагательные	
	אחרת другой	

אורלי אוהבת קולנוע יותר מכל דבר אחר. סרטים על אהבה או על מלחמה, סרטים שהסוף שלהם טוב או רע – אורלי אוהבת את כולם.

בקולנוע אורלי שוכחת את כל הבעיות. כאשר הסרט מתחיל, היא מקשיבה לסיפור, שמספרות לה התמונות, ולאט לאט היא נכנסת לעולם של האנשים בסיפור, והיא חיה את החיים שלהם. לפעמים אלה חיים של אנשים צעירים, ולפעמים – של זקנים, לפעמים חיים עצובים, ולפעמים – שמחים.

אורלי יכולה לראות סרטים מבוקר עד ערב. אין סרט בעיר, שאורלי לא ראתה. היא חושבת, שכל הסרטים מעניינים. אבל החבר שלה פועס: "הראש שלך כל הזמן בקולנוע", הוא אומר, "כשאני מזמין אותך למסיבה, את תמיד אומרת: 'בדיק הערב יש סרט מצוין, שאני רוצה לראות...'! כשאני מזמין אותך למסעדה, את אומרת: 'תודה, כבר אכלתי פופקורן או גלידה בקולנוע'. וכאשר אנחנו יחד (סוף סוף!), את מדברת רק על סרטים." "אך את יכולה לחיות כך!" הוא שואל, ואורלי לא עונה. "אני לא יכולה לחסביר לו מה אני מרגישה", היא חושבת, "הוא לא מבין, שאני מכורה לסרטים!"

השלם את המשפטים שלפניך לפי הסיפור:

- א. אורלי אוהבת סרטים, מפני ש _____
- ב. כשאורלי מקשיבה לסיפור של הסרט, _____
- ג. אורלי אומרת, ש _____
- ד. כשהחבר שלה מזמין אותה למסיבה, אורלי _____
- ה. החבר של אורלי שואל, איך _____
- ו. החבר של אורלי כועס, כי _____
- ז. אורלי לא יודעת, איך _____

כתוב משפטים במילים מטורים א, ב ו ג:

א	ב	ג
אני מקשיב ל- אתה שוכח את הוא נכנס ל- אנחנו מסבירים את אתם כועסים על רון מזמין את היא מתחילה את הם חיים	בשלוש הבעיות והצרות מוסיקה קולנוע המילים החדשות האנשים החברים העבודה	ברדיו למסעדה לראות סרט בסיפור שלא באו למסיבה עם המשפחה בעבודה ב-6:00 בבוקר

- א. אתה שוכח את המילים והצרות בעמוד.
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____

- ו. _____
- ז. _____
- ח. _____
- ט. _____
- י. _____

1.3

כתוב או ספר :

א. אתה פסיכולוג, אתה מסביר לחבר של אורלי, מדוע היא מכורה לקולנוע:

ב. ספר על חבר/חברה, או איש/אישה, שגם הם, כמו אורלי, "מכורים" לדבר אחד (סיגריות, אוכל, עבודה ועוד):

ג. ספר על סרט טוב, שראית בקולנוע. מה אהבת בסרט?

בשם תואר זה משתמשים כדי להראות, שיש אלטרנטיבה.

Это прилагательное употребляется, когда говорится не о данном, не об этом или не о таком, как этот.

השלים:

2.1

- א. בשנה שעברה לא למדתי כאן. למדתי בבית-ספר מכר.
- ב. בחנות הזאת החולצות יקרות מאוד. אני קונה בחנות _____.
- ג. התה הזה לא טוב. תן לי תה _____.
- ד. אני לא רוצה את השמלה הזאת. יש לך שמלה _____?
- ה. גם אני עניתי על שאלה הזאת בבחינה, אבל אני הגעתי לתשובה בדרך _____.
- ו. רחל קונה רק שמלות שחורות. היא לא אוהבת צבעים _____.
- ז. אפשר להגיע לחיפה רק בכביש החוף, או יש גם כביש _____?
- ח. בחדר הזה יש רעש. אני צריך ללכת ללמוד בחדר _____.

עוד

"עוד" מלמד על תוספת, ולא על אלטרנטיבה, ראה דוגמה:
Слово עוד обозначает добавление. Например:

- א. המרק הזה מצוין. תן לי, בבקשה, עוד מרק.
- ב. כבר שנתיים אני לומד עברית. אני רוצה ללמוד עוד שנה.
- ג. יש לי רק חמישה שקלים. אתה יכול לתת לי עוד עשרה שקלים?

פתוב "עוד", "אחר", "אחרת" או "אחרים":

2.2

- א. הקפה הזה לא טוב. תן לי, בבקשה, קפה _____.
- ב. שתיתי רק ספל קפה אחד. תן לי, בבקשה, ספל _____.
- ג. יש לי שני תקליטים של באך; אני רוצה לקנות _____ תקליט שלו.
- ד. אין לי תקליטים של באך, אבל יש לי תקליטים _____.
- ה. אני לא יכול לבוא למסיבה שלך, כי אני הולך למסיבה _____.

השורש

3

בעברית, כמו בכל השפות השמיות, יש לרוב המילים שורש בן שלוש אותיות כמו ל.מ.ד (יש גם שורשים בני ארבע או חמש אותיות כמו ט.ל.פ.ג., ט.ל.ג.ר.ף).

Корень слова в иврите (как и в других семитских языках) состоит обычно из трёх согласных ל.מ.ד. Но имеются также корни, состоящие из 4-х и 5-ти согласных: ט.ל.פ.ג.; ט.ל.ג.ר.ף.

מה השורש של המילים בקבוצות שלפניך:

תלמיד	מכתב	סיפור
לומד	כותב	ספר
לימודים	כתבנו	לספר
מלמד	לכתוב	סיפרתי
למדתי	כתיבה	ספרייה
ללמוד		ספרן
		מספר

□ □ □

□ □ □

□ □ □

ממין את הפעלים שלפניך לפי הקבוצות, והשלם לפי הדוגמה:

קם, מטלף, שר, עולה, מספר, לומד, גר, בונה, מטייל, שואל, מבקר, טס, בא, עושה, עובד, שומע, שוכח, שותה, משלם, רואה

קבוצה	שם הפועל	הווה	עבר (הוא)*	שורש
א.	לססום אָסַם	סוּם אָסַם	סָם אָסַם	ס.ס.ס א.ס.ס
ב.	לסום/לסום/לסים אָסַם / אָסַם / אָסַם	סָם אָסַם	סָם אָסַם	ס.ו.ס א.ו.ס
ג.	לססות אָסַם	סוּם אָסַם	סָם אָסַם	ס.ס.ס א.ס.ס
ד.	לססם אָסַם	מססם אָסַם	מססם אָסַם	ס.ס.ס א.ס.ס

* כשאתה מחפש פועל במילון, אתה מוצא אותו בזמן עבר גוף שלישי (הוא).

** בטקסט מנוקד ניקוד מלא לא תיכתב תי: דבר, דברו.

* В словаре глаголы даются в форме прошедшего времени муж. рода ед. числа (הוא).

* В тексте с огласовкой буква "и" не пишется: דבר, דברו

פתוב את הפעלים בזמן המתאים ובצורה המתאימה:

רוּתִי _____ **עלמה** _____ לארץ לפני שלושה חודשים. עכשיו היא _____
 (לעלות) (לגור)
 בתל-אביב. פעם אחת בחודש היא _____ לבקר את הדוד
 (לנסוע)
 והדודה שלה בירושלים.
 הדוד והדודה של רותי _____ בבית גדול וישן. רותי
 (לגור)
 _____ מאוד להיות שם. הדוד _____ סיפורים על
 (לאהוב) (לספר)
 ארץ-ישראל מפני 50 שנה, ורותי מקשיבה ו- _____ לשמוע
 (לבקש)
 עוד ועוד.
 הדודה של רותי לא _____ על העבר. היא מסבירה לרותי,
 (לספר)
 איפה כדאי לקנות בגדים, איך לסדר את הדירה, וגם מה כדאי לעשות
 בערב או בשבת, כשיש זמן.
 בשבוע שעבר _____ רותי עם החברה שלה רחל
 (לנסוע)
 לירושלים. בבוֹקֶר הֵן _____ בעיר העתיקה. רותי
 (לבקר)
 _____ לקנות שם חולצה. חברים _____ לה,
 (לרצות) (לומר/א.מ.ר.)
 שהבגדים בשוק לא יקרים, אבל היא לא _____ שום
 (לקנות)
 דבר, כי המוכרים _____ הרבה כסף בשביל החולצות.
 (לבקש)
 בצוהריים _____ רותי ורחל אל הבית של הדוד והדודה.
 (לבוא)
 הם _____ אותן בשמחה ו- _____ : "מה
 (לקבל) (לשאול)
 _____ היום?" רות ורחל _____ על הביקור
 (לעשות) (לספר)
 בשוק. והדודה צחקה ואמרה: "בשוק חשבו שאתן תיירות, כי אתן לא
 _____ עברית. אתמול אני _____ שם חולצות בחצי
 (לדבר) (לקנות)
 המחיר!"

בניין הפעיל – זמן הווה ושם הפועל

Порода הפעיל – настоящее время и инфинитив.

הסימן של בניין הפעיל בהווה הוא מ' ר"י, הנוספות על השורש: מסקים. בשם הפועל נוספות ה' ר"י: להסקים.

Признаком формы настоящего времени глаголов породы הפעיל является префикс — מ' ונаличие יי после 2-й буквы корня: מסקים; в форме инфинитива появляются ה' וי': להסקים.

מתחיל – להתחיל	מפסיק – להפסיק
מזמין – להזמין	מבטיח – להבטיח
מרגיש – להרגיש	מפריע – להפריע
מסביר – להסביר	מצליח – להצליח
מקשיב – להקשיב	מכיר – להכיר
מסכים – להסכים	מגיע – להגיע

להתחיל – מתחיל, מתחילה, מתחילים, מתחילות

4.1

כתוב את הפעלים החסרים בהווה או בשם הפועל.

השתמש בפעלים מסעיף 4:

- הסרט _____ בשעה 7:00 בדיוק.
- בבקשה _____: רות, זה דן. דן, זאת רות.
- המורה _____ לתלמידים את המילים החדשות.
- רות, למה את לא _____ לעשן?
- אני לא יכול לישון, כי הרעש _____ לי.
- כמה אנשים אתם רוצים _____ למסיבה?
- רינה, את צריכה _____ הביתה לפני 12:00.
- העולים החדשים לא _____ לחדשות בעברית.
- איך את _____ אחרי הבחינה?
- דני _____ לאמא לעשות את כל השיעורים אחרי הצוהריים.
- אני רוצה לגור עם רותי, אבל היא לא _____.
- המלצר בא ושאל: "מה אתם רוצים _____?"
- אנחנו רוצים מאוד _____ בבחינות.

* בפעלים מכיר/מגיע נשמטה אחת מאותיות השורש.

В глаголах מכיר/מגיע выпала одна буква корня.

עם מי? – איתי/עימי

נטיית מלת היחס "עם" (עימי, עימד, עימדך...) נמצאת בשימוש בעברית הפורמלית הנבוכה. בשפה היומיומית משמשת נטיית מילת היחס "את": איתי, איתך, וכד'.*

Склонение предлога "עם" (עימי, עימד, עימדך...) употребляется в иврите высокого стиля. В разговорной речи употребляется склоняемая форма предлога "את":
איתי, איתך...

איתי
איתך
איתך
איתו
איתה
איתנו
איתכם
איתכן
איתם
איתן

עם מי דויד גר?
עם מי דיבר דויד?
עם מי הלך דויד לטייל?
דויד גר עם רון במעונות.
דויד לומד עברית עם חברות.
דויד גר איתי.
דויד דיבר איתנו.
דויד הלך לטייל איתם.
דויד גר איתו במעונות.
דויד לומד איתן עברית.

פתוב "איתי", "איתך"...

- אמא אמרה לרות: "רותי, חבל שאת אף פעם לא מסכימה
עליי".
- רון ויצחק מזמינים את רחל ללכת _____ לסרט.
- אני מטלפן לדינה בכל יום. אני רוצה לדבר _____, אבל אני
לא מצליח.
- דינה ויוסף, למה אתם לוקחים _____ את הילדים לכל
מקום?
- רינה, מי גר _____ עכשיו בדירה?

* לפעמים עם=את, מכאן – "איתי, איתך..."

בתנ"ך – "ויואל הלוי (הסכים הלוי) לשבת את (עם) האיש" (שופטים י"ז, 11).

בעברית מודרנית – "חנות הבגדים של מזרחי את כוחך".

איתי, איתך... Иногда "את" означает "עם", откуда:

ו. אם אתן לא יכולות לדבר עם המורה, אני יכול לבוא

_____ ולדבר _____.

ז. — סליחה, יוסף, מתי אפשר לדבר _____ ?

— אתה יכול לדבר _____ רק בערב.

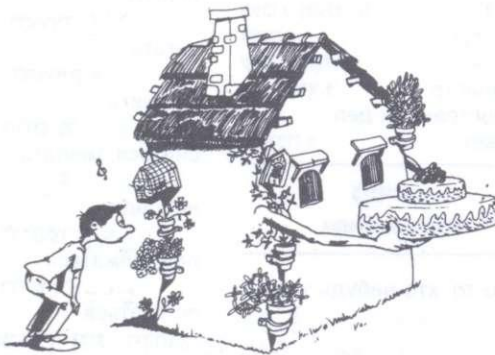
ח. דן רוצה להזמין את רחל למסיבה. אני חושב שהוא רוצה "להתחיל" * _____.

ט. הם לא רוצים לדבר _____, כי שכחנו לבוא למסיבה שלהם.

י. דינה, אני רוצה לתת לך משהו: בואי _____ לרגע לחדר שלי.

ברוסית: אל תסתכל בבית בפינותיו אלא בעוגותיו.

Не красна изба углами, а красна пирогами.

אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בתוכו

Не смотри на кувшин, а смотри, что в нем.

* "להתחיל עם" בחורה — ביטוי בסלנג.

— сленговое выражение. "להתחיל עם" בחורה

יחידה ב

1. טקסט: זאב! זאב!
2. בניין הפעיל – זמן עבר
3. נמאס לי / רון מספר
4. האיש הירוק – שמות תואר
5. יותר מ- / פחות מ-
6. היה + פועל בזמן הווה / ערב שבת בבית אבא
7. חזרה על מילות יחס בנטייה

שמות תואר прилагательные	
смешной	מצחיק/ה
скучный	משעמם/ת
чудесный	נפלא/ה
накрытый (стол),	צרוך/ה
подготовленный	שקט/ה
тихий	

צירופים וביטויים идиомы и словосочетания	
аминь	"אמן"
никто	אף אחד
никогда	אף פעם
беспрестанно	בלי הפסקה
бесконечно	בלי סוף
однажды	יום אחד
когда-то	לפני שנים
(в прошлом)	
мне надоело	נמאס לי
имеет	עושה חיים
удовольствие	
ничего	שום דבר

מילות יחס предлоги	
-----------------------	--

к	אל
из-за (по причине)	בגלל
из	מן

овца	כבש ז' / נ'
деревня	כפר ז'
занятия	לימודים ז'
тетрадь	מחברת ז'
письмо	מכתב ז'
агентство	סוכנות ז'
раз	פעם ז' [פעמים]
пастух	רועה ז'
поле	שדה ז' [שדות]
министр	שר החוץ ז'
иностранных дел	
ответ	תשובה ז'

כינויים местоимения	
кто-то, кто-нибудь ז'	מישהו ז'

תוארי פועל наречия	
конечно	בטח
зло, сердито	בזעם
громко	בקול
здесь	כאן
наконец	לבסוף
себе	לעצמו
сразу, сейчас	מיד
ещё раз	עוד פעם
менее, меньше	פחות
вдруг	פתאום
опять	שוב
рано	מוקדם

מילות זמן	
на этот раз	הפעם

פעלים глаголы	
решать	החליט – להחליט
пугать	הפחיד – להפחיד
смешить	הצחיק – להצחיק
сниться; мечтать	חלם – לחלום על
надоедать	נמאס ל-
продолжаться	נמשך – להימשך
оставаться	נשאר – להישאר
проходить (мимо), переезжать	עבר – לעבור ל- (ליד; דירה)
проходить (неделя, день)	עבר – לעבור (יום, שבוע, יום)
открывать	פתח – לפתוח
смеяться	צחק – לצחוק על, ל-
кричать	צעק – לצעוק על
звонить	צילצל – לצלצל ל-, אל

שמות עצם существительные	
-----------------------------	--

ужин	ארוחת ערב ז'
анекдот	בדיחה ז'
храм	בית מקדש ז'
волк	זאב ז'
золото	זהב ז'
прогулка, экскурсия	טיול ז'

לפני שנים חי בכפר אחד רועה צעיר. הרועה היה הולך לשדה עם הכבשים והיה נשאר שם כל היום מבוקר עד ערב.

יום אחד, כאשר ישב בשדה, חשב הרועה לעצמו: "כל-כך שקט כאן! כל-כך משעמם!" חשב וחשב, ולבסוף החליט להפחיד את אנשי-הכפר. מה עשה? התחיל לצעוק בקול: "זאב! זאב!" שמעו אותו אנשי-הכפר, ורצו מיד אל הרועה כדי לעזור לו.

"איפה הזאב?" שאלו האנשים.

"אין כאן שום זאב," צחק הרועה. "רציתי רק להפחיד אתכם."

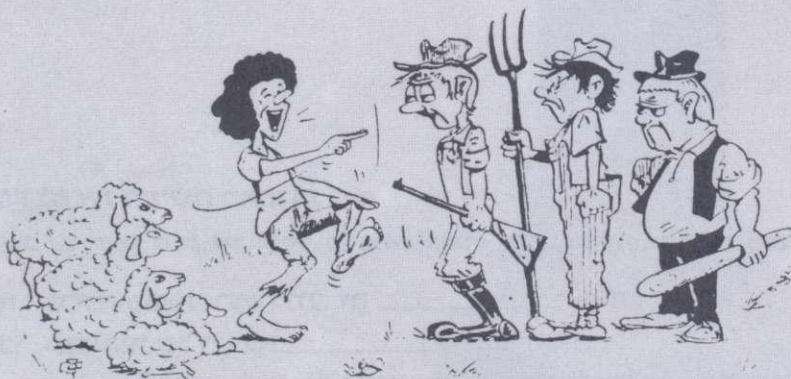
"זה לא מציק אותנו," אמרו האנשים בכעס.

"סליחה, סליחה," אמר הרועה, "זאת הייתה רק בדיחה!"

עבר שבוע. שוב ישב הרועה בשדה וחשב:

"כל-כך שקט פה, כל-כך משעמם!" חשב והתחיל לצעוק בקול: "זאב! זאב!" אבל כאשר באו האנשים, צחק הרועה ואמר: "זאת רק בדיחה. רציתי להצחיק אתכם קצת."

עבר עוד שבוע אחד. גם הפעם ישב הרועה בשדה עם הכבשים. פתאום הגיע זאב גדול. צעק הרועה: "זאב! זאב!..." אבל אף אחד לא בא לעזור לו. הוא צעק שוב ושוב: "זאב! זאב!" הפעם אף אחד לא הגיע.

ענה על השאלות:

א. מה אתה יודע על הרועה?

ב. כמה זמן נמשך הסיפור?

ג. מה היה סוף הסיפור? (כתוב סוף משלך.)

ד. מה אפשר ללמוד מן הסיפור?

ה. כתוב סיפור לפי "הרועה והזאב" (למשל על איש שמזמין רופא בכל יומיים; על תלמיד ומורה; על ילד ואמא או על בעל ואישה...):

השלם את המילים החסרות:

(שוב, כפר, נמשך, צוחק, מיד, הפחיד, משעממים, החליט, כבשים, נשאים, מצחיקות, פתאום)

א. בלילה שמעתי רעש גדול. זה _____ אותי מאוד!

ב. הבדיחות של רון לא _____ אף אחד!

ג. בכל פעם שאני שומע את הסיפורים המצחיקים של סבא שלי, אני _____

- ד. השיעור שלנו _____ שעה וחצי.
- ה. דויד _____ לעלות עם המשפחה לישראל. הם הגיעו לארץ בחודש שעבר.
- ו. בעיר יש הרבה אנשים, אוטובוסים ורעש; וב _____ יש שקט, עצים ופרחים. אבל אני חושב, שבעיר החיים מעניינים ובכפר _____.
- ז. הרועה יצא לשדה עם ה _____.
- ח. הלו, רינה, קרה משהו לילד שלך, את צריכה לבוא _____!
- ט. קראתי את הספר כשהייתי ילד, ואני רוצה לקרוא אותו _____.
- י. ישבתי בחדר וקראתי ספר; _____ צילצל הטלפון.
- יא. כשההורים הולכים לסרט, הילדים הקטנים _____ בבית עם האחיות הגדולה שלהם.

1.3

פתוב "פעם", "הפעם", "עוד פעם", "אף פעם":

- א. לפני שנה הייתי בירושלים חודש אחד. _____ הייתי בירושלים רק שבוע.
- ב. _____ לא הייתי בצרפת.
- ג. אני רוצה לראות _____ את הסרט הזה.
- ד. קראתי את הספר הזה רק _____ אחת, אבל אני רוצה לקרוא אותו _____.

בניין הפעיל – זמן עבר Порода הפעיל – прошедшее время.

בכל הצורות בבניין הפעיל בזמן עבר יש ה' תחילית לפני השורש; בגוף שלישי נשמרת גם ה'י:
הִסְסִיתִי, הִסְסִימוּ, הִסְסִימָה, הִסְסִימוּ

Глаголы породы הפעיל имеют префикс ה' во всех формах прошедшего времени. Буква י остаётся только в форме 3-го лица ед. и мн. числа:
הִסְסִיתִי, הִסְסִימוּ, הִסְסִימָה, הִסְסִימוּ

הוסיף פעלים מיחידה א עמ' 10 לפי הדוגמה:

2.1

הפחיד	–	להפחיד
להצחיק	–	הצחיק
_____	–	_____
_____	–	_____
_____	–	_____
הִחְלִיט	–	להחליט*

הפעלים

הִסְסִיתִי	(אני)	הִרְגַּשְׁתִּי
הִסְסִימוּ	(אתה)	הִרְגַּשְׁתָּ
הִסְסִימָה	(את)	הִרְגַּשְׁתְּ
הִסְסִימוּ	הוא	הִרְגִּישׁ
הִסְסִימָה	היא	הִרְגִּישה
הִסְסִימוּ	(אנחנו)	הִרְגַּשְׁנוּ
הִסְסִימָה	(אתם)	הִרְגַּשְׁתֶּם
הִסְסִימוּ	(אתן)	הִרְגַּשְׁתֶּן
הִסְסִימוּ	הם/הן	הִרְגִּישׁוּ

* בפעלים שבהם האות הראשונה של השורש היא ח' יש שינוי בניקוד: הִחְלִיט (ולא הִחְלִיט).

* В глаголах, корни которых начинаются с буквы ח', меняется огласовка: הִחְלִיט (вместо /ח/ появляется /ע/).

פתוב בזמן עבר את סיפורו של רוני :

אתה יודע, מה קרה לי אתמול? אתמול (אני) _____ לרואי

(להבטיח)

להגיע ב-7:00 בערב, אבל _____ רק ב-9:00

(להגיע)

_____ לא נעים. _____ לה, שבשבוע

(להסביר)

(להרגיש)

שעבר _____ לעבוד גם אחרי הצהריים, ולא

(להתחיל)

_____ לטלפן ולספר לה. _____ אותה לארוחת

(להזמין)

(להצליח)

ערב במסעדה, אבל היא לא _____ לבוא איתי. היא אפילו לא

(להסכים)

_____ לי, ואמרה לי ללכת הביתה.

(להקשיב)

פתוב בגוף שלישי את הסיפור שבסעיף 2.2 :

אתה יודע מה קרה לדני? אתמול הוא הבטיח לרואי _____

פתוב את הפעלים בזמן עבר :

א. החברים שלנו לא (להגיע) הגיעו. לשיעור, כי הם (להרגיש)

הרגישו. רע.

ב. רואי (להצליח) _____ בבחינה במתמטיקה. היא קיבלה

98!

ג. "הסוכנות" (להבטיח) _____ לתת לנו דירה בתל-אביב.

ד. שר החוץ הישראלי (להזמין) _____ את שר החוץ הצרפתי

לבקר בישראל. הוא (להסכים) _____ לבוא בשנה הבאה.

ה. אנחנו לא (להקשיב) _____ לשיעור. היינו עייפים מאוד.

ו. (אני) (להסביר) _____ לרואי, איך היא צריכה לנסוע

לחולון.

ז. דן, למה דיברת? למה (להפריע) _____ לי לישון?

ח. ההורים שלי סיפרו, שהם (להכיר) _____ זה את זה

בקולנוע.

ט. _____ רבקה, חשבתי ש (להפסיק) _____ לעשן!

_____ (להפסיק) _____ לפני שנה, אבל (להתחיל)

_____ עוד פעם. חבל, לא?

קרא את הסיפור. סמן בקו את כל הפעלים בבניין הפעיל:

רוֹן מספר: הפול בגלל דני...

יום אחד בשנה שעברה נמאס לי מהפול. באותו יום קיבלתי מכתב מן החבר שלי, דני. את דני הכרתי לפני חמש שנים, כשהיינו יחד בקיבוץ. עכשיו דני לא עובד ולא לומד. כבר שנה הוא נוסע ומטייל בעולם ועושה חיים. כשקראתי את המכתב שלו, הרגשתי, שגם אני צריך לעשות משהו אחר.

מיד הפסקתי לעבוד, הפסקתי ללמוד וקניתי לי כרטיס לברזיל. הזמנתי את רותי לעבור לגור בדירה שלי. הבטחתי לתת לאורי את כל הספרים והמחברות שלי. הספרתי לחברים ולמשפחה, שחיים של עבודה, לימודים ובחינות זה לא בשבילי. כולם הקשיבו לי בסבלנות, אבל לא הסכימו איתי. זה לא הפריע לי, הרגשתי מצוין.

פתאום צילצל הטלפון. פתחתי את העיניים ושמעתי את רותי אומרת: "בוקר טוב! כבר 7:00, איך אתה מרגיש לפני הבחינה? בטח לא הצלחת לישון בלילה."

חבר שאלות על הסיפור של רוֹן. השתמש בפעלים האלה:

להכיר, להרגיש, להפסיק, להזמין, להבטיח, להסביר, להקשיב, להסכים, להפריע, להצליח.

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____

נמאס לי ללמוד!

	לי	
	לך	
	לך	
	לו	
ללמוד	לה	נמאס
	לנו	
	לכם-ן	
	להם-ן	

* בשפה הפורמלית אומרים: נמאס על + שם עצם.

* Согласно нормам грамматики принято говорить: сущ + על

א	ב
הילד של רותי צועק כל היום.	נמאס לנו!
את מדברת בטלפון בלי הפסקה.	לא נמאס לה לשמוע אותו!
כבר חודש לא הלכתי לסרט או לתיאטרון.	עוד לא נמאס לך!!
יש לנו כל-כך הרבה שיעורי בית!	נמאס לי לשבת בבית.

השלם בעזרת "נמאס לי", "נמאס לך" וכו':

- א. דן כבר לומד 8 שנים. נמאס לי כבר ללמוד
- ב. אנחנו נוסעים בכל שנה לחו"ל; אף פעם לא נמאס לנו
- ג. אין לי סבלנות לדן. הוא מדבר רק על פוליטיקה. נמאס לי
- ד. התלמידים אמרו: "למה אנחנו מטיילים רק בנגב?" נמאס לי
- ה. אמרתי לרון: "אתה עובד מן הבוקר עד הערב, לא נמאס לך"
- ו. רות אומרת, שאין לה שום שמלה חדשה. נמאס לה
- ז. בטלוויזיה יש רק סרטים על אהבה. נמאס לי
- ח. כבר הרבה שנים הם גרים בתל-אביב, ועוד לא נמאס להם

נמאס לי מ+

[שם עצם]

בעברית המדוברת אומרים גם "נמאס לי מ-".
В разговорной речи бытует также оборот "נמאס לי מ-"

דוגמה: נמאס לי מהלימודים!

נמאס לי מהחיים!

נמאס לי מהאנשים האלה!

נמאס לי מהמוסיקה הזאת!

שנה חמישה מן המשפטים ב-3.2 לפי הדוגמה הזאת:

א. דן כבר לומד שמונה שנים. נמאס לו מהלימודים.

ב.

ג.

ד.

ה.

ו.

שמות תואר

4

קרא את "הסיפור על האיש הירוק" ושים לב לדרכי השימוש בשם

התואר:

4.1

הסיפור על האיש הירוק / יהונתן גפן

היה הֵיָה жили-были

חלם חלומות (ему) снились сны

נעל נעליים (он) обул туфли

מכנסיים брюки

כובע шапка

החוצה на улицу

אז тогда

עצר (он) остановил

היה הֵיָה פעם בעיר ירוקה איש אחד, איש ירוק. האיש הירוק גר בבית ירוק עם דלת ירוקה וחלונות ירוקים. לאיש הייתה אישה ירוקה ושני ילדים ירוקים. בלילה הוא ישן במיטה ירוקה וחלם חלומות ירוקים ירוקים. יום אחד האיש הירוק קם. הבוקר היה ירוק, הוא נעל נעליים ירוקות, הוא לבש חולצה ירוקה ומכנסיים ירוקים. הוא שם על הראש כובע ירוק והלך החוצה. האיש הירוק נסע באוטו ירוק, בכביש ירוק. הוא ראה ים ירוק והוא ראה הרבה פרחים ירוקים. זה היה יום יפה, והאיש הירוק היה שם ושר שירים ירוקים ועישן סיגריות ירוקה. ואז ראה האיש הירוק – על הכביש עומד איש כחול. האיש עצר את האוטו שלו, ושאל את האיש הכחול: "הי, איש כחול, מה אתה עושה פה?" "אני?" אמר האיש הכחול, "אני מסיפור אחר!"

מה דעתך?

1. מיהו האיש הירוק ואת מי הוא מסמל?
2. מיהו האיש הכחול?
3. למי את(ה) דומה: לאיש הירוק או לאיש הכחול?

4.2

החלף את שם התואר "ירוק" שבסיפור בשמות תואר אחרים. השתמש

ברשימה הזאת: גדול, חדש, זקן, ארוך, ישן, יפה, גבוה, צעיר, אדום, קטן, צהוב, שמח, מיוחד, נפלא, נעים, מתוק, כחול, רע.

4.3

כתוב את שמות התואר החסרים בזכר/נקבה/יחיד/רבים. השתמש רק פעם אחת בכל שם:

(רחוק, נפלא, אדום, שחור, ירוק, ישן, עתיק, חדש, מיוחד; מעניין, חשוב, זקן, יפה, מצוין, זול, יקר, גדול, גבוה, ארוך, עייף, כחול)

אני אוהבת את ירושלים יותר מכל הערים בישראל.
לפני שנים, כשבאתי לישראל, גרתי בתל-אביב. כולם אמרו לי:
"תל-אביב עיר _____, יש בה בניינים _____,
חנויות _____ ובהן בגדים _____
ו _____ ויש בה קונצרטים _____ גרתי כמה
שנים בתל-אביב; אחר-כך עברתי לגור בחיפה. אני אוהבת את הים ה
_____ בחיפה ואת הר הכרמל ה _____
וה _____ אבל בכל השנים לא הפסקתי לחשוב על ירושלים.
ירושלים היא עיר _____ בשבילי; בעיר הזאת אני חיה את
ההיסטוריה שלנו. כשאני הולכת בשכונות ה _____ אני
חוזרת לימים ה _____ של דויד המלך. הבתים
ה _____ מספרים סיפורים _____ על האנשים,
שחיו כאן בעבר; לכל מקום יש היסטוריה _____.
אנשים צעירים ו _____ מכל העולם מטיילים ברחובות;
הם רוצים לראות עוד ועוד, אף פעם הם לא _____ ובערב,
כשהשמים _____ וההרים _____ אני חושבת על
ירושלים שלי — ירושלים של זהב.

כתוב/ספר על העיר שלך או על עיר אחרת: (הבא גלויות או תמונות מן העיר).

יותר מ- / פחות מ-*

5

קרא את המשפטים שלפניך **וכתוב** עוד משפטים לפי התמונות:

5.1

- א. _____
 ב. האבות הצעירה יפה יותר מהאבות הבקנה.
 ג. הקבוקב היין האבן אצול יותר מהקבוקב היין האצול.
 ד. _____

* רווח בשפה המדוברת.

** לא תמיד הישראלים מקפידים על סדר המילים ואומרים: "יותר גדול", "יותר יפה" וכו'.

* Эти сочетания очень употребительны в разговорной речи.

** Не всегда израильтяне строго следят за правильным порядком слов и говорят "יותר יפה", "יותר גדול".

ה.
ו.
ז.
ח.
ט.
י.

5.2

מה יש לך לומר על :

דויד	דן
שוקולד ישראלי	שוקולד שוייצרי
סרדינים	קוויאר
סיגריות "טיים"	סיגריות "מרלבורו"
קולנוע	תיאטרון
גבינה לבנה	גבינת רוקפור
מכונית סובארו	מכונית קדילאק
ישראל	ברית-המועצות
ישראלים	רוסים
תל-אביב	מוסקבה
החיים בעיר	החיים בכפר
דירה במעונות	דירה בעיר

א.
ב.
ג.
ד.
ה.
ו.
ז.
ח.
ט.
י.
יא.
יב.

כדי לציין פעולה של הרגל בעבר משתמשים בעברית בפועל בהווה, כשלפניו הפועל "היה" בעבר: הייתי הולך... הייתם נוסעים...

Словосочетания היה הולך, היית הולך, הייתי הולך, т.е. прошедшее время глагола "היה" в сочетании с формой наст. вр. смыслового глагола обозначают многократное действие, совершавшееся в прошлом.

אבי גדל במשפחה דתית. קרא את הסיפור שלו על ערב שבת.

6.1

ערב שבת בבית אבא

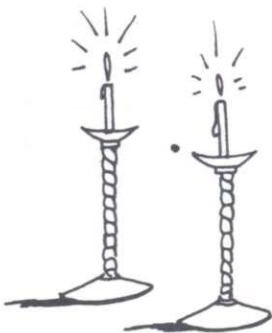
В пятницу вечером в отчем доме

זוכר,   помню,
לילה / לילות   ночь / ночи

מטבח   кухня
חוזר (он)   возвращался
מוקדם   рано
לובשת (она)   одевала
מדליקה   зажигала

ערוך   (стол) накрыт
"קידוש"   молитва,
"אמן"   аминь
ארוחה   трапеза

עד היום אני זוכר את לילות השבת בבית אבא!
ביום ששי הייתה אמא עובדת כל הבוקר במטבח. אבא היה הולך לעבודה בבוקר וחוזר בשעות הצהריים. גם אני הייתי בא מוקדם יותר מבית-הספר. כאשר השמש הייתה יורדת, הייתה אמא לובשת את בגדי השבת ומדליקה את הנרות. אנחנו היינו לובשים בגדים יפים, ואחר-כך היינו הולכים עם אבא לבית הכנסת. כאשר היינו חוזרים הביתה, היה השולחן ערוך. אבא היה אומר "קידוש", ואנחנו היינו עונים "אמן". היינו שרים שירי שבת, אוכלים ארוחה טובה, ואחר-כך יושבים יחד כל הערב ומדברים.

מה היה?

פעם אחת	בכל ערב שבת
אמא עבדה	אמא הייתה עובדת
אבא הלך	אבא היה הולך...
אבא חזר	אבא היה חוזר
(אני) באתי	(אני) הייתי בא

6.2

- א. **פתוב** את הסיפור שבעמוד 26 מחדש בזמן עבר רגיל.
השווה בין שני הסיפורים. **שים לב** להבדל במשמעות.
 ב. **פתוב** סוף לסיפור החדש.

פתוב את הפועל בצורה המתאימה [עבר רגיל = פעולה שהייתה ונגמרה,
 היה + פועל בהווה = הרגל].

- א. 1. הם 1800 לארה"ב ב-1920.
 2. כשהיינו ילדים קטנים היינו לחוף לנסוע
 הים בכל שבת.

- ב. 1. בשנת 1990 _____ לישראל 200,000
 יהודים.
 2. לפני 2,500 שנה, בזמן בית המקדש*, היהודים (לעלות)
 לירושלים שלוש פעמים בשנה:
 בסוכות, בפסח ובשבועות.

- ג. 1. כאשר הייתי בחזרה צעירה, _____
 לישון ב-2:00 בכל לילה.
 2. לפני שבוע _____ ברחוב ופתאום (ללכת)
 ראיתי את דן.

- ד. 1. לפני שלושה שבועות היא _____
עם הבעל שלה במסעדה.
(לאכול)
2. כשלא היו להם ילדים, הם _____
במסעדה בכל יום.

חזרה על מילות יחס

פתוב: "שלי" ... "לי" ... "אותי" ... "איתי" ... "יש לי" ... "אין לי" ... בנטייה.

- א. הם שאלו _____ הרבה שאלות, אבל לא עניתי _____ ,
כי לא ידעתי את התשובות.
- ב. תלמידים, כבר הסברתי _____ את המילים האלה חמש
פעמים!
- ג. לא היינו במסיבה של רות, מפני שהיא לא הזמינה _____ .
- ד. דני, רצינו לדבר _____ אתמול. איפה היית?
- ה. גברת, סליחה שאני מפריע _____ , אבל אני צריך לעבוד פה.
- ו. כשדיברת עם דן ויוסף, סיפרת _____ על הטיול?
- ז. המוכרת נתנה _____ שמלה ירוקה, אבל הן רצו שמלה
אחרת.
- ח. הם לא שמעו, מה שאלנו _____ .
- ט. דפנה, הבדיחות שלך לא מצחיקות _____ !
- י. רות ורחל חברות טובות _____ . הכרנו _____ לפני
שנתיים, כשלמדנו יחד באוניברסיטה. אנחנו אוהבים
_____ מאוד.
- יא. _____ שלושה ילדים קטנים, שרוצים ללכת
_____ לכל מקום.
- יב. כבר עבר חודש _____ מכתבים מהבית.
- יג. קשה לדבר עם דן. _____ סבלנות להקשיב.
- יד. רון, זאת הדירה _____ או של דויד?
- טו. למנשה וליוסף יש דירה, אבל _____ עבודה.

אומרים ברוסית: "מי שרוצה לגלוש צריך להעלות את המזחלת לראש ההר".
Любишь кататься, люби и саночки возить.

בעברית אומרים: "מי שטרח בערב שבת — יאכל בשבת".
Кто готовился к субботе, тот и ест в субботу.

יחידה ג

1. טקסט: מסביב לשעון
2. סמיכות
3. יש ל- / היה ל-
4. אצל / ב-, "אצל" בנטייה
5. מפני ש- / לכן / גם זה משהו

מילות זמן	
потом	אחר-כך

שמות תואר прилагательные	
числовой	דיגיסלי
модерный	מודרני
механический	מכני
удобный	נוח

מילות קישור союзы	
только, но, а	אך
поэтому	לכן
потому что,	מפני ש-
так как	

צירופים וביטויים идиомы и словосочетания	
20-й век	המאה ה-20
стали популярными	הפכו פופולריים
	זהו-זה+הוא
это тот самый	לספירה
новой эры	לפני הספירה
до новой эры	לשים לב
обратить внимание	מה השעה?
который час?	עד היום הזה
до сих пор	

век	מאה ז'
башня	מגדל ז'
поселение;	מושב ז'
сельский кооператив	
компьютер	מחשב ז'
машина	מכונית ז'
подготовительные курсы	מכינה ז'
директор	מנהל ז'
египтянин	(ה)מצרי ז'
женщины	נשים ז' (אישה)
здесь: эра	(ה)ספירה ז'
рабочий-строитель	פועל-בניין ז'
Франция	צרפת ז'
кукушка	קוקיה ז'
лето	קיץ ז'
полицейский	שוטר ז'
артист	שחקן ז'
часы	שעון ז'
	שמחת חיים
жизнерадостность	
драгоценность	תכשיט ז'

מילות יחס предлоги

у	אצל
по, согласно	לפי
вокруг	מסביב ל-
пока не	עד ש-

תוארי פועל наречия

тогда	אז
невозможно	איראפשר
наиболее; самый	ביותר
по крайней мере,	לפחות
хотя бы	
поздно	מאוחר

פועלים глаголы	
בישל - לבשל	
готовить, варить	
הפך - להפוך ל-	
становиться	
הצליח - להצליח	
удаваться	
השתמש - להשתמש ב-	
пользоваться, использо- вать	
התחתן - להתחתן עם	
жениться, выходить замуж	
חילק - לחלק את, ל-	
делить	
מצא - למצוא	
находить	
נאנח - להאנח	
вздохать	
פעל - לפעול	
действовать, работать, де- лать	
שלח - לשלוח	
посылать	

שמות עצם существительные

велосипед	אופניים ז'
одежда	בגד ז'
синагога	בית-כנסת ז'
мужчина	גבר ז'
вор	גנב ז'
Германия	גרמניה ז'
почта	דואר ז'
видео	וידאו ז'
золото	זהב ז'
каникулы, отпуск	חופשה ז'
загадка	חידה ז'
рука	יד ז' (ידיים)
кувшин	כד ז'
карман	כיס ז'

מסביב לשעון

היום יש לנו שעוני יד דיגיטאליים. השעונים קטנים ולא יקרים, וכל אחד יכול לקנות שעון כזה ולדעת מה השעה. זהו השעון המודרני. ואיך ידעו בעבר מה השעה?

לשעון יש היסטוריה ארוכה ומעניינת.

כבר לפני 5,500 שנה חילקו המצרים את היום והלילה ל-24 שעות, והיו להם שני שעונים: שעון שמש ושעון מים. לפי שעון השמש ידעו מה השעה ביום, ובשעות הלילה השתמשו בשעון המים.

במאה הראשונה לספירה נולד שעון חדש: שעון החול. את השעון הזה אנחנו יכולים לראות עד היום הזה גם במטבחים המודרניים ביותר.

רק במאה ה-14 התחילו לבנות את השעונים המכניים הראשונים. השעונים האלה היו גדולים מאוד, ובנו אותם על מגדלים גבוהים. בעיר רואן בצרפת בנו מגדל-שעון בשנת 1389, והוא פועל עד היום הזה. השעונים המכניים היו יקרים מאוד, ובגלל המחיר הגבוה היה בכל עיר רק שעון אחד.

בהתחלת המאה ה-16 הצליח פיטר הינלין מנירנברג בגרמניה לבנות שעונים קטנים יותר, שאפשר היה לשים אותם בכיס של הבגד.

ומתי הגיע השעון ליד?

רק בסוף המאה ה-19 עבר השעון מן הכיס אל היד. בהתחלה השתמשו בשעוני היד רק נשים, אך מאוחר יותר הם הפכו פופולריים גם בין הגברים, מפני שהיו נוחים יותר משעוני הכיס. היום קשה להבין, איך חיו אנשים בלי שעון-יד.

התאם את המלים שבשני הטורים, ומתח קו ביניהם:

הם חילקו	על הר גבוה
הוא מבשל	לספירה
אנחנו חיים	במכונית
הם עולים	את התפוח לשניים
הוא חי בשנת 560	לתל-אביב
אנחנו משתמשים	את הבניין
צריך לבנות	במאה ה-20
חולצה או שמלה הן	לא ידענו עברית
בהתחלה	בגדים
הוא עבר	במטבח

סמן מה נכון:

א. המצרים השתמשו בשעון מים, כי —

1. במצרים יש הרבה מים.
  2. שעון המים היה זול יותר.
  3. בלילה אי אפשר להשתמש בשעון שמש.
- ב. בשעון החול —

1. השתמשו עד למאה ה-17.
2. השתמשו במאה הראשונה לספירה.
3. משתמשים עד היום הזה.

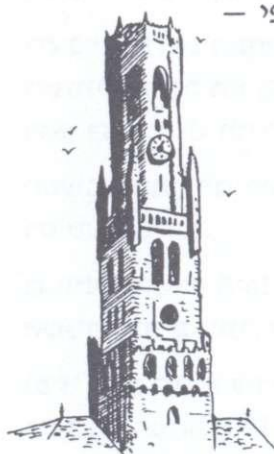

ג. במאות ה-14 וה-15 ידעו אנשים את השעה לפי —

1. שעון היד.
2. שעון העיר.
3. השמש.

ד. שעוני היד הפכו פופולריים, מפני ש —

1. הם נוחים יותר.
2. הם יפים ומודרניים.
3. לא היו שעונים אחרים.

* אילו — צורת הרבים של איזה/איזו: איזה ספר אתה קורא? / איזו מורה מלמדת היום? /

אילו חברים פגשת אתמול?

איזה/איזו — форма множественного числа слов: אילו *

א. אילו שעונים יש היום?

ב. ספר על שעון מיוחד (או על שעון, שהוא מיוחד בשבילך).

ג. נסה לתאר מצב או חיים בלי שעון.

ד. ספר על ההיסטוריה של משהו אחר: (אופניים, מכונות, גינס, וכו').

שעון מעורר

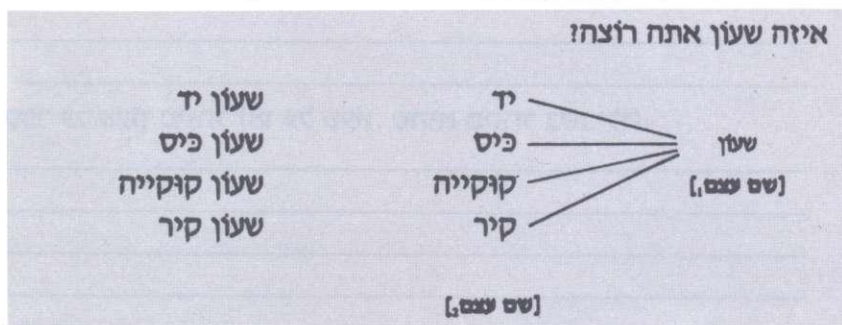
שעון יד

שעון קיר

סמיכות (שם עצם₁ + שם עצם₂)

Сопряжённая конструкция (сущ. + сущ.)

פתוב את שני השמות, שיוצרים את צורת הסמיכות:

2.1

שעון-יד	(שעון/יד)	מסיבת-כיתה	(מסיבה/כיתה)
שעון-מים	(____/____)	שעת-עבודה	(____/____)
מגדל-שעון	(____/____)	חברת-ממשלה	(____/____)
מחיר-מכונית	(____/____)	שמלת-בית	(____/____)
פועל-בניין	(____/____)	קרובת-משפחה	(____/____)
רועה-כבשים	(____/____)	רועת-כבשים	(____/____)
שעוני-יד	(שעונים/יד)	מסיבות-כיתה	(מסיבות/כיתה)
שעוני-מים	(____/____)	שעות-עבודה	(____/____)
מגדל-שעון	(____/____)	חברות-ממשלה	(____/____)
חברי-ממשלה	(____/____)	שמלות-בית	(____/____)
פועל-בניין	(____/____)	קרובות-משפחה	(____/____)

קרא את הטקסט, וסמן את צירופי הסמיכות:

2.2

חוה כהן נולדה בשנת 1970 בשכונה קטנה על-יד אוניברסיטת תל-אביב. אבא שלה היה בעבר חבר קיבוץ, ואמא שלה הייתה עולה חדשה מארגנטינה. אמא של חוה למדה במכינת העולים באוניברסיטה וגרה במעונות הסטודנטים. שם היא הפירה את הבעל שלה. היום אמא שלה עובדת ב"בנק לאומי" על-יד מגדל השעון ביפו. בכל שבת חוה וההורים שלה הולכים לבית הכנסת בשכונה. בימי שישי באים סבא וסבתא מן הקיבוץ לבקר את משפחת כוהן. הם מספרים לחוה על חיי הקיבוץ ועל בית הילדים שם; הם מזמינים אותה לבקר בקיבוץ בחופשת הקיץ.

ארוחת בוקר, עבודה קשה, כיתות אולפן, חדרי ילדים, שירי שבת, שירים יפים, עבודת בית, כיתות חדשות, חדרי ישינים, חבר קיבוץ, ארוחה יקרה, חבר קרוב, חופשת קיץ, חופשה ארוכה.

צירוף [ש"ע+ש"ת]	צירוף סמיכות [ש"ע+ש"ע]
חופשה	קיץ
ארוכה	

- א. אנחנו צריכים לקנות בקבוק בירה _____
(גדול)
- ב. במוזיאון ראיתי שעוני קיר _____
(עתיק)
- ג. שעות היום בארץ _____ יותר משעות הלילה.
(חס)
- ד. שעוני הכיס _____ יותר משעוני היד.
- ה. בשבילי שנת 1988 _____ יותר משנת 1987.
(מעיין)
- ו. מגדל פיזה _____ יותר ממגדל שלום?
(גבוה)
- ז. בנות הקיבוץ הזה _____
(יפיפיה)
- ח. עיני הבן שלי _____
(שחור)
- ט. חופי הארץ _____
(ארוך)

שעון שמש עתיק
שעת יום חמה
בקבוק יין קטן
מגדל שעון גבוה
מסיבת יום-הולדת נפלאה
בית-ספר גדול
שעת עבודה ארוכה
חבר ממשלה חשוב
סיפור חיים מעניין

שעון שמש עתיק

פתוב את הפועל בצורה המתאימה :

- א. שעוני השמש פועלים רק ביום. (לפעול)
ב. רופא העיניים _____ גם בשעות אחר-הצהריים והערב. (לקבל)
ג. שמחת החיים של דויד _____ אותו לאיש נעים ומעניין. (להפוך)
ד. ערביי ישראל _____ גם ערבית וגם עברית. (לדבר)
ה. חברות הקיבוצים _____ היום את השמלות שלהן בעיר. (לקנות)
ו. ילדי משפחת כוהן גם _____ וגם _____ (לעבוד) (ללמוד)
ז. פקיד הסוכנות _____ למצוא לי עבודה. (להבטיח)
ח. פקידת הסוכנות _____ לשלוח לי כסף. (להפסיק)
ט. חברי המושב _____ זה לזה. (לעזור)

יש ל- / היה ל- אין ל- / לא היה ל-

צורת העבר של יש ל- היא: היה ל- / הייתה ל- / היו ל- / בהתאם למין ולמספר של שם העצם שהוא הנושא (שאין לפניו ל-).

היה ל-, הייתה ל-, היו ל-: в прошедшем времени имеет формы:

Глагол "היה" согласуется с существительным- подлежащим в роде и числе.

יש ל-		
היה ל- היה לרות מזל. היה לי זמן.	הייתה ל- הייתה לרות אהבה. הייתה לו עבודה.	היו ל- היו לרות חברים וחברות. היו לנו בעיות.
אין ל-		
לא היה ל- לא היה לרות מזל. לא היה לה זמן.	לא הייתה ל- הייתה לדן מכונית. לא הייתה לו עבודה.	לא היו ל- לא היו לעולים בעיות. לא היו להם בעיות.

כתוב את המשפטים בזמן עבר לפי הדוגמה:

א. יש לדויד שעון יד חדש.

היה לרות יד חדש.

ב. יש להם משפחה גדולה בקיבוץ.

ג. יש לנשים בגדים חדשים.

ד. לתלמיד יש שתי מזוזות טובות.

ה. יש לנו בית חדש.

ו. אין לדויד עבודה.

ז. אין לדן כסף בבנק.

ח. להורים שלי אין קרובים בארץ.

ט. אין לנו פוח לעבוד.

י. אין לה שמלות ארוכות.

הם עולים חדשים. מה "היה" / "לא היה" להם בארץ שלהם?

3.2

- א. דויד / מכונית
ב. רות / בית על שפת הים
ג. (אנחנו) / דירה גדולה
ד. סוזן וג'ון / ציורים יקרים
ה. בוריס / בגדים חמים
ו. שרה / שמלות יפות
ז. אורלי / משפחה גדולה
ח. (אתם) / שעון קיר עתיק

גנבים נכנסו לבית שלכם. אתם מספרים לשוטר, מה היה לכם בבית.

3.3

שעון סבא	מצלמה
כסף	רדיו
דולרים	וידאו
זהב	תקליטים
תכשיטים	כד סיני
טלוויזיית "סוני"	"סקובר"
תמונה עתיקה	מחשב I.B.M
- היה
הייתה
היו
- לנו

- א. הייתה לו טאליזן "סוני" לקטנו ב-2000 לקליס.
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____

3.4

פתוב. (השתמש ב"היה לי" "הייתה לי" "היו לי").

- א. _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- ב. _____
- _____
- _____
- _____
- _____

3.5

חבר עוד חידות לפי הדוגמה:

א. מי זה?

1. היה לו בית לבן.
2. הייתה לו אישה, ושמה ננסי.
3. היו לו חברים בהוליווד.

(תשובה: רונלד רייגן – היה הנשיא של ארה"ב.)

- ב. 1. _____
2. _____
3. _____
- (תשובה: _____)

- ג. 1. _____
2. _____
3. _____
- (תשובה: _____)

* לעבודה בקבוצות

מילת היחס **אצל** באה רק לפני שם עצם שמייצג חי (אדם או בעל חיים) ואילו מילת היחס **ב-** מצטרפת לשם עצם שאינו חי בין אם הוא מוחש [בבית] או מופשט [באהבה]. ראה דוגמות:

Предлог **אצל** употребляется с одушевлёнными существительными, обозначающими лица и животных, а предлог **ב-** присоединяется к неодушевлённым, обстоятельствам места и др. Смотрите примеры:

שאל וענה:

- א. איפה היית? הייתי בבית / הייתי אצל אבא / אמא
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____

4.1

- א. ארבע שנים גרנו _____ משפחת כוהן.
 ב. אחרי שישבנו _____ מסעדה, הלכנו לבקר _____ רותי בדירה.
 ג. הלכתי לישון _____ החבר שלי, אחרי שראיתי את הסרט המפחיד.
 ד. אכלתי _____ הדודה שלי, כשהייתי _____ צפת.
 ה. — איפה הספר שלך? — אולי _____ משה ואולי _____ דירה.

נטיית "אצל"

אָצִי
 אָצְךָ
 אָצְלָהּ
 אָצְלוֹ
 אָצְלָהּ
 אָצְלָנוּ
 אָצְכֶם
 אָצְכֶן
 אָצְלָם
 אָצְלָן

- א. — אצל מי אתם לומדים?
 — אצל רותי.
 — למה אתם לומדים אצלה?
 — כי יש אצלה הרבה ספרים.

- ב. מתוך מכתב:
 "שלום דני ורותי היקרים!
 מה נשמע אצלכם?
 מה חדש אצל רינה?
 כבר הייתם אצלה בבית החדש?
 אצלי הכול בסדר..."

- א. היא גרה אצל הדוד שלה. כבר שנה היא גרה il3/c.
- ב. בכל יום אני הולכת לרות ורינה. אני מרגישה כמו בבית.
- ג. — כמה זמן היית אצל ההורים שלך? — הייתי כל הערב.
- ד. כשהיינו אצל רבקה, מצאנו את המילון החדש.
- ה. — דינה, מה עושה החבר שלי בחדר?
- ו. — דני ודויד, יש עוד מיטה בחדר? — לא, יש רק שתי מיטות.
- ז. — דויד, מה חדש בסדר? — הכול בסדר.
- ח. בנות, עוד אין לי דירה בתל-אביב. אני יכולה לגור כמה ימים?
- ט. רון שואל את דני ורותי, מה חדש ומספר להם ש הכול בסדר.

מפני ש-, לכן

5

גם זה משהו

רחל פקידה ב"בנק הפועלים". הבוקר היא קמה ב-9:00: היא הגיעה לבנק רק ב-10:00. המנהל שלה, מר לוי, כעס מאוד: הוא ידע שיש לה הרבה עבודה, וראה שהיא עומדת ומדברת עם חברה, ואפילו לטלפון היא לא עונה. הוא ביקש מרחל קפה שחור, אבל קיבל קפה בחלב. אחר-כך אמרה רחל, שהיא הולכת "רק לרגע" להביא מכתבים מהדואר, אבל בדרך ראתה שמלה אדומה בחלון של חנות בגדים וחשבה, שזאת שמלה יפה למסיבה. היא נכנסה לחנות וחזרה לבנק אחרי שעה. המנהל שאל אותה איפה המכתבים, ורק אז היא שמה לב, ששכחה להביא

אותם מהדואר. רחל רצה לדואר, אבל הפקידים שם אמרו שהמכתבים שלה אצל ציפורה, הפקידה של מר כוהן. רחל טילפנה לציפורה, אבל היא כבר לא הייתה במשרד. ציפורה הלכה הביתה, כי הבעל שלה חזר מהמילואים. גם דינה, הפקידה השנייה במשרד, לא הייתה בעבודה. אמרו, שגם היא הלכה, ולא יודעים לאן. רחל סיפרה למר לוי על ציפורה, על דינה ועל המכתבים, שאף אחד לא יודע איפה הם. מר לוי נאנן ואחר-כך צחק. הוא חשב, שהפקידה שלו רחל טובה יותר מהפקידות של מר כוהן, וגם זה משהו!

5.1

מפני ש- / כי

מפני ש- / כי פותחות משפט טפל של סיבה. "מפני ש-" יכולה לעמוד גם בראש המשפט השלם, ואילו "כי" תעמוד רק בתוך המשפט השלם כמקשרת בין שני חלקיו.

Союзы "мפני ש" и "כי" связывают придаточные предложения причины с главным. "מפני ש" может находиться в начале или середине сложного предложения, а союз "כי" — только в середине, т.е. после главного.

מפני שירד גשם, לא באתי לעבודה בזמן.

לא באתי לעבודה בזמן, מפני שירד גשם.
כי

כתוב משפטי סיבה מתוך הסיפור:

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____

לכן –

"לכן" מציינת תוצאה

Слово лכן обозначает следствие.

הפוך את המשפטים מ-5.1 למשפטי תוצאה עם המילה "לכן".

5.2

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____

פתוב משפטים מתוך טור א וטור ב בעזרת "לכן" ו"מפני ש" :

5.3

ב

א

לא הקשבתם	הוא צעיר יפה וחכם.
הזמנתי אותו למסיבה	אני נוסעת באוטובוסים.
אין לי מכונית	לא באתי לעבודה.
לא רציתי ללכת למסעדה הזאת	אתם לא יודעים, מה צריך לעשות.
היא הסכימה להתחתן איתו	הוא מספר הרבה בדיחות.
הרגשתי רע מאוד	היא יקרה מאוד.

א. לא וקלבתם לכן אתם לא יודעים מה צריך לעשות.

- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____
- ח. _____

פתוב משפטים בעזרת "לכן" ו"מפני ש" על הנושאים האלה:

א. מדוע באתי לישראל? _____

ב. מדוע כעסתי על... _____

יחידה ז

1. סקסט: מי אוהב לעמוד בתור?

2. בניין פיעל – זמן עתיד

3. משפטי תנאי: אם+עתיד+עתיד

4. ביטויי זמן לזמן עתיד

5. משפטי לוואי

6. קריאה נוספת – אי אפשר בלי עברית

7. מילות יחס בנטייה

שמות תואר	
прилагательные	

милый,	נחמד/ה
прелестный	
политический	פוליטיקאי
палестинский	פלשתינאי/ת
удобный	נוח/ה

מילות קישור

союзы

если, ли	אם
----------	----

צירופים וביטויים

идиомы и словосочетания

стали	הפכו פופולריים
популярными	
обратить	לשים לב
внимание	
служить в	לשרת בצבא
армии	
до сегодняш-	עד היום הזה
него дня	

ביטויי זמן

через 2 дня	בעוד יומיים
завтра	מחר
послезавтра	מחרתיים

שמות עצם	
существительные	

военная	בגד-חיל ז
форма	
сыр	גבינה ז
джинсы	גיינס ז
диалог	דיאלוג ז
спор	ויכוח ז
окно	חלון ז [חלונות]
кот, кошка	חתול ז
известие, знание	ידע ז
футбол	כדורגל ז
волейбол	כדורסל ז
сборы на пере-	מילואים
подготовку (в армии)	

шофёр	נהג ז
домашние	נעלי-בית ז
туфли	
сандалии	סנדלים ז
телега, тележка	עגלה ז
совет	עצה ז
парк	פארק ז
рот	פה ז
политик	פוליטיקאי ז
армия	צבא ז [צבאות]
разговор	שיחה ז
квартиплата	שכר דירה ז
большинство	רוב ז, רד
Румыния	רומניה ז

מילות יחס

предлоги

между	בין
для	בשביל

תוארי פועל

наречия

вовремя, во время	בזמן
тихо	בשקט

מי אוהב לעמוד בתור?

רוב האנשים שונאים לעמוד בתור בסופרמרקט. העולים החדשים מארה"ב כועסים על התורים הארוכים ועל האנשים, שנכנסים בלי תור. עולים חדשים מרוסיה חושבים, שהישראלים לא יודעים לעמוד בתור, כי אין להם סבלנות.

רק סורין, הסטודנט מרומניה, אומר, שהוא לא שונא תורים. סורין חושב, שהתור בסופרמרקט טוב יותר מכל שיעור עברית, שלמד באולפן. בתור אפשר ללמוד על הארץ ועל האנשים, שחיים בה. הוא חושב, שבתור אפשר לקנות ידיעות, שאין בספרים או בעיתונים. אפשר להסתכל בעגלות של הקונים ולדעת, מה אוכלים במשפחת בדיחי, שבאה מתימן, מה אוהבים לשתות בני משפחת תורג'מן מטורקיה, ואיזה ספגטי קונים במשפחת פיאטלי, שעלתה לארץ מאיטליה.

לפעמים, כשהתור ארוך, אפשר לשמוע סיפורים מן החיים. אישה צעירה עם שני ילדים מספרת על בעלה, שיצא למילואים לפני שלושה שבועות ועוד לא חזר. "גם אני רוצה ללכת למילואים – היא אומרת – במילואים אין בעיות, לא צריך לחשוב על המשפחה, על הילדים או על העבודה."

בתור אפשר לשמוע בלי סוף ויכוחים פוליטיים. כל ישראלי הוא פוליטיקאי. כל אחד יודע, מה צריך לעשות כדי להביא את השלום, ומה קרה בשיחות בין ראש הממשלה הישראלי לשר החוץ הצרפתי, ולמה...

בתור אפשר גם לקבל עיצות, איפה אפשר לשכור דירה, לאיזה רופא כדאי ללכת, באיזו מסעדה אוכלים טוב ובזול. "ויבשבושע שער – אומר סורין – אמרה לי גברת אחת, שאני כבר בחור גדול ונחמד, והגיע הזמן שאחשוב על משפחה ועל ילדים."

פתוב את המילה החסרה:

לשכור, חוזר, עיצות, שיחה, להסתכל, רוב, ויכוח, כדאי, כועסת, ידיעה.

- א. סורין דיבר בטלפון עם ההורים בחו"ל. ה _____ שמה _____ עלתה שישה שקלים.
- ב. ירקות _____ לקנות בשוק ולא פחנות ברחוב דיזנגוף.
- ג. אני אוהב _____ בתמונות של המשפחה שלי.
- ד. כשדני _____ הביתה מהעבודה, הוא עייף מאוד.
- ה. לפני שבוע היה _____ בין ראש הממשלה לשר החוץ על הפעיה הפלסטינית.
- ו. הסטודנטים רוצים _____ דירה קטנה וזולה.
- ז. לפני הטיול קיבלתי _____ מכל החברים שלי, מה כדאי לעשות ואיפה כדאי לבקר.
- ח. דינה _____ על אורי, מפני שהוא לא רוצה ללכת לסופרמרקט.
- ט. הסטודנטים מחו"ל גרים במעונות. רק מעט סטודנטים שוכרים דירות בעיר.
- י. קראתי אתמול _____ מעניינת בעיתון הערב.

ענה על השאלות:

- א. מדוע רוצה האישה הצעירה לצאת למילואים?
_____
_____
_____
- ב. מה אפשר ללמוד בסופרמרקט על האנשים, שחיים היום בישראל?
_____
_____
_____
- ג. אילו עצות קיבל סורין בתור?
_____
_____
_____
- ד. מה אתה חושב על התורים בסופרמרקטים?
_____
_____
_____

ה. ספר על משהו, שקרה לך בתור בישראל או בארץ שלך.

פתוב משפטים מהטבלה. (שנה את צורת הפועל לפי הצורך).

המורים	שונא את	הירקות מהחנות
הנהג	מקבל את	משרד אחרי הצוהריים
הפקידות	מביא את	הדירה בבניין החדש
האחות שלי	נכנס ל-	הנוסעים, שלא עומדים בתור
הבעל שלי	חוזר ל-	חדר הפיתה בזמן
אישתי	שוכר את	הפעילות בעבודה
אנחנו	כועס על	העיצות של הרופא
אתם	חושב על	התורים בסופרמרקט

א. _____

ב. _____

ג. _____

ד. _____

ה. _____

ו. _____

ז. _____

ח. _____

א. היא לא **מספרת** שום דבר על העבר שלה.

ב. העולים **מקבלים** כסף מהסוכנות כדי לשכור דירה.

ג. ממי את **מבקשת** אינפורמציה על עבודה בארץ?

ד. מתי **סידרת** את הוויזה שלך?

ה. דני **מסדר** את החדר שלנו.

ו. **קיבלתי** גבינה מהמוכר, ו**שילמתי** לו את הכסף.

ז. הן **טילפנו** ב-7:00.

ח. **דיברנו** עם הפקידה במעונות.

ט. הוא **ניגן** בגיטרה במסיבה.

י. עם מי **שיחקתם** כדורסל אחרי הצהריים?

פתוב את הפועל בצורה ובזמן המתאימים: (עבר, הווה, עתיד או שם הפועל):

א. לפני שנה _____ את המשפחה שלי בפריז.
(לבקר)

ב. בשנה הבאה (אני) _____ בצה"ל.
(לשרת)

ג. אפשר _____ אליך הערב ב-8:00?
(לטלפן)

ד. היום כולם _____ בכיתה, רק אני לא _____
(לדבר)

ה. בכל יום שלישי (אני) _____ כדורגל עם דויד ודן.
(לשחק)

ו. כשהיינו בירושלים, _____ את החברים שלנו.
(לבקר)

ז. אסור _____ עם רות, כשהיא כועסת.
(לדבר)

ח. אם (אתה) _____ יפה, _____ את המכונית.
(לבקש) (לקבל)

ט. רות אמרה, שהיא לא _____ היום.
(לעשן)

Условное придаточное предложение.

משפטי תנאי

הצורה השכיחה של משפטי תנאי היא [אם + פועל בעתיד, פועל בעתיד].

Наиболее употребительное придаточное предложение условное образуется при помощи союза אם и глагола в будущем времени. Время действия главного соответствует времени придаточного: תקבל הכול, אם תבקש יפה, אם תבקש יפה, תקבל הכול

אם תבקש יפה, תקבל הכול

פתוב משפטי תנאי לפי הדוגמה:

3.1

אם רות תטלפן אליי,	אלמד אותך אנגלית.
אם הם יבקרו בארץ,	היא תסדר לך חדר במעונות.
אם תלמדי אותי עברית,	נבקר אותך שם.
אם תשרת בצה"ל,	היא תקבל שוקולד מאמא.
אם תדברי עם הפקידה,	נשלם את שכר הדירה.
אם אתם תבקשו,	אספר לה, מה קרה היום בכיתה.
אם הילדה תשחק בשקט,	תקבלו את המכונית בסוף החודש.
אם תשרתי בצבא רחוק מהבית,	תקבל בגדי-חייל.
אם נקבל כסף מההורים,	הם יטיילו גם בגליל.
אם תשלמו את הכסף בזמן,	אבשל לכם ספגטי.

- א. אם רות תטלפן אליי, אספר לה מה קרה היום בכיתה.
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____
- ח. _____
- ט. _____
- י. _____

Обстоятельства времени (с буд. временем).

מחר	השבוע*	בשנה הבאה
מוחרתיים	החודש*	בשבת הבאה
בעוד שבוע	השנה*	בחודש הבא
בעוד יומיים	השבת*	בשבוע הבא
בעוד חודש		ביום שני

4.1

ענה על השאלות בזמן עתיד והשתמש בביטויי זמן מן הרשימה למעלה:

א. מתי תספרי לנו על רוסיה?

ב. מתי תדברו עם הרופא?

אנחנו

ג. אתן יכולות לשלם לי היום?

לא, אנחנו

ד. היא מטיילת בגליל השבוע?

לא, היא

ה. הוא טילפן להורים השבוע?

לא, הוא

ו. כבר קיבלת את הכסף בבנק?

לא, אני

ז. מתי אקבל את הספר שלי?

אתה

ח. מתי נדבר עברית טובה?

אתם

* בביטויי הזמן בטור זה אפשר להשתמש גם בזמן עבר וגם בזמן הווה ולא רק בזמן עתיד.

* Слова этого столбца можно также употреблять в настоящем и прошедшем времени.

משפט לוואי   Придаточное определительное.

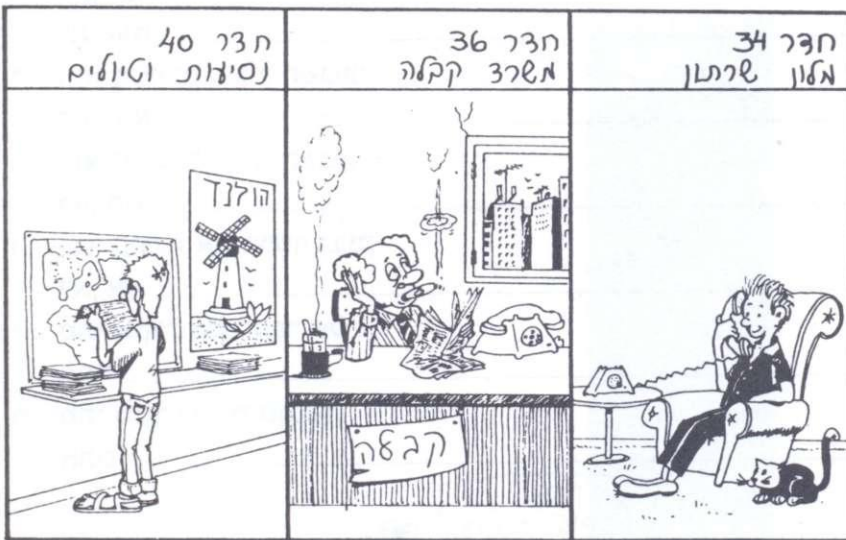
משפט טפל של לוואי בא אחרי שם עצם, מתאר אותו או מוסיף עליו אינפורמציה. בין שם העצם לבין משפט הלוואי מקשרת בדרך כלל "ש". שים לב להבדל בין המשפטים הפשוטים בסעיף א' לבין המשפטים המורכבים בסעיף ב'.

Придаточное определительное стоит после того существительного, которое оно определяет или дополняет о нём информацию. Оно обычно прикрепляется к существительному главного союзом "ש".

Сравните простые предложения в упр 'א' со сложными предложениями в упр 'ב'.

- א. אמור/כתוב: מה עושה האיש בחדר 34? מה עושה האיש בחדר 36? מה עושה האיש בחדר 40?

5.1

_____ 1.	_____ 1.	_____ 1.
_____ 2.	_____ 2.	_____ 2.
_____ 3.	_____ 3.	_____ 3.
_____ 4.	_____ 4.	_____ 4.
_____ 5.	_____ 5.	_____ 5.

ב. ענה על השאלות. השתמש ברשימה שלמטה:
איזה איש מדבר בטלפון?

האיש, _____ ש
_____ ש
_____ ש
_____ ש
מדבר בטלפון.

איזה איש קורא עיתון?

האיש, _____ ש
_____ ש
_____ ש
_____ ש
קורא עיתון.

איזה איש "מסדר" טיולים?

האיש, _____ ש
_____ ש
_____ ש
_____ ש
מסדר טיולים.

(עובד בחדר 40 / יש לו חתול / נועל סנדלים / יושב על-יד החלון / מסתכל במפה / לובש גינס / לובש חולצה שחורה / גר במלון / שותה תה / מעשן סיגר / עובד במשרד / יושב בחדר 34)

5.2

השלם את המשפטים. השתמש ברשימה:

(יושב בפארק / עלו לישראל לפני זמן קצר / עומד על השולחן / שואלים הרבה שאלות / לא מעשנים / נוסע לחיפה)

- א. יש בכיתה סטודנטים, ש _____
- ב. היא אוהבת בחורים, ש _____
- ג. דיברנו עם עולים חדשים, ש _____
- ד. האוטובוס, ש _____, לא הגיע בזמן.
- ה. האיש, ש _____, קורא בעיתון.
- ו. בקבוק היין, ש _____, הוא שלי.

חבר כל שני משפטים למשפט אחד בעזרת "ש":

א. השחקן קיבל עבודה בהוליווד. השחקן הצליח בישראל.

ב. הזאב הפחיד את הרועה. הזאב היה בשדה.

ג. אנשי הכפר כעסו על הרועה. הרועה רצה להצחיק אותם.

ד. לא אהבנו את הסרט. ראינו בטלוויזיה סרט.

ה. הפקידה הבטיחה לעזור לנו. הפקידה הגיעה מאוחר למשרד.

ו. הבגדים היו יקרים. רות קנתה בגדים.

ז. שעוני הכיס הפכו מיד פופולריים. פיטר היינלין הצליח לבנות שעוני כיס.

מצא שני משפטים מתאימים וחבר אותם למשפט אחד:

- הסטודנט יצא למילואים.
- אפשר לדעת כיה אוכלת משפחת בדיחי.
- העולים החדשים יקבלו דירה בחיפה.
- הבחורה נוסעת לחיפה.
- מוכרים אוכל בקטריה.
- אני שונאת את האוכל.
- הבחורה קנתה עכשיו כרטיס.
- העולים החדשים באו אתמול.
- הסטודנט גר איתי בדירה.
- משפחת בדיחי באה מתימן.

א. הסטודנט שגר איתי בדירה, יצא למילואים.

ב.

ג.

ד.

ה.

קרא וענה על השאלה:

יום אחד נמאס לי ללמוד עברית. לימודים ובחינות זה לא בשבילי, חשבתי. למה לי צרות ובעיות עם עבר, הווה ועתיד, עם שם הפועל ומילות היחס?... יצאתי מחפיתה, והלכתי לטיילת בתל-אביב. היה יום חם, ורציתי לשתות בירה, אבל בבית הקפה ממול היה תור ארוך, ואני שואג לעמוד בתור. ראיתי ספסל פנוי. ישבתי והסתכלתי במים הפחולים. על החוף היו אנשים צעירים וזקנים, ילדים ומבוגרים וגם תינוקות בעלות. הסתכלתי בבחורות וחשבתי לעצמי, איך מזמינים בחורה לשתות קפה. ראיתי בחורה יפה מאוד עומדת קרוב אליי. "היי", קראתי, "אולי את רוצה לשת לשתות איתי קפה?" דיברתי עברית. הפחורה הסתכלה בי ואמרה: "אני לא מדברת עברית." "אולי אנגלית?" – שאלתי – "רוסית?". "לא, לא... צרפתית בבקשה!" – היא אמרה. רציתי לומר לה, שהיא נחמדה, שאני רוצה להזמין אותה למסיבה; רציתי להסביר לה, איפה אני גר, ומה אני לומד; זכרתי את כל הדיאלוגים בעברית, ואת כל השיחות בפיתה. הצלחתי לזכור, אפילו איך משתמשים בכל המילים החדשות. אבל זה לא עזר לי. היא לא דיברה עברית. "את יודעת מה?" אמרתי לה, "את צריכה ללמוד עברית באולפן!" "אולפן?" – היא אמרה – "שלום אולפן! נעים מאוד! אני זיקלין מפריז." ראיתי שאי אפשר בלי עברית. זיקלין צריכה ללמוד עברית כדי לדבר איתי, ואני צריך הרבה סבלנות אם אני רוצה להפיר אותה...

טיילת пешеходная зона

יצאתי Я вышел (вышла)

ממול напротив

פנוי свободный

ספסל скамейка

לעצמי себе

קרוב близко от меня

פתוב מהן הבעיות של הסטודנט הזה, ואיך אפשר לפתור אותן?

מילות יחס Предлоги

למילות היחס בקבוצה זו אותן הסימונות. ראה גם "אצל" (עמוד 45). גם "לעצמי", שהיא תואר פועל, נזקקת בצורה דומה. שים לב: "לעצמי" אינה מופיעה אלא בנטייה: לעצמי, לעצמך וכו'.

Предлоги данной группы склоняются по одному и тому же типу.

См. предлог "אצל" (на стр. 45).

Слово "לעצמי" при склонении имеет те же местоимённые суффиксы, что и предлоги этой группы. "לעצמי" употребляется только в склоняемой форме.

קי

קך

קד

כו

קה

קנו

קם

קך

קם

קו

בשביל

בגלל

על-יד

לעצמי(י)

השלם לפי נטיית "בשביל":

7.1

_____	_____	בגללי	בשבילי
_____	_____	בגללך	בשבילך
_____	על ידך	_____	בשבילך
_____	_____	_____	בשבילו
_____	_____	_____	בשבילה
_____	_____	בגללנו	בשבילנו
_____	על ידכם	_____	בשבילכם
_____	על ידכן	_____	בשבילכן
לעצמם	_____	_____	בשבילם
לעצמן	_____	_____	בשבילן

בחור במילה המתאימה (בגללי, בשבילי, בגללך, על-ידי, לעצמי...):

- א. שלום גברת כוהן. מה אני יכול לעשות? _____?
- ב. סליחה דינה, אפשר לשבת _____?
- ג. אתה יכול לשבת על-יד דויד. אף אחד לא יושב. _____.
- ד. דני סיפר לי, שהבחור שגר איתו, מדבר כל הזמן. _____.
- ה. אתם לא צריכים לשלם. כבר שילמתי בשבילי וגם. _____.
- ו. למה לא אמרת לי, שיש בחינה היום? _____ לא למדתי ולא הצלחתי.
- ז. למה אתן מפריעות? _____ המורה כועס.
- ח. ילדים, הסרט הזה לא. _____.
- ט. חשבתי _____, שכדאי להזמין את סורין לליל שבת.
- י. איפה אתם גרים? אני רוצה לשכור חדר. _____.
- יא. אנחנו עישנו סיגרייה באוטובוס. הנהג עצר את האוטובוס _____.

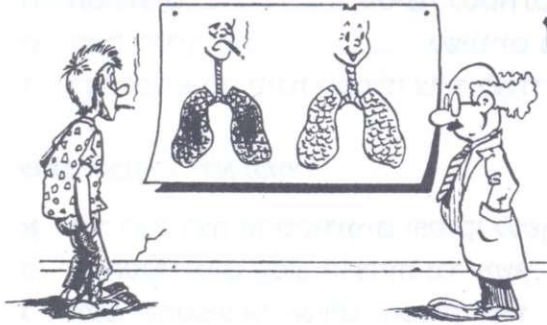
יחידה ה

1. טקסט: מחקר על הפסקת עישון
2. מפני ש- / בגלל
3. טקסט: המעשן
4. האוגד
5. הבעה: משפטי לוואי (המשך)
6. בניין פעל ע"ר/ע"י – זמן עתיד / חופשה באילת
7. בניין פעל ע"ר/ע"י – ציווי

עִירֻמִּים וּבִיטוּיִם словосочетания и идиомы	שְׁמוֹת עֵצִים существительные	פְּעִילִים глаголы
אִם אֶפְשָׁר можно ли	אָדָם ? человек	בָּדַק - לבדוק
גורם נזק причиняет ущерб	אוֹכֵל ? едя	בְּרִיבָה - לגרום -
יותר מדי слишком много	אֲחֻזָּה ? процент	בְּרִיבָה - לגרום -
בְּכָל פֶּעַם каждый раз	בְּדִיקָה ? анализ	בְּרִיבָה - לגרום -
לטייל ברגל гулять пешком	בְּנֵי מִשְׁפָּחָה ? члены семьи	בְּרִיבָה - לגרום -
"לבלבל את המוח" морочить голову	הַסְבָּרָה ? разъяснение,	בְּרִיבָה - לגרום -
מְשַׁפֵּיעַ לטובה приводит к лучшему	הַסְבָּרָה ? пропаганда, информация	בְּרִיבָה - לגרום -
שֶׁם עֵינֵינוּ присматриваться	הַסְבָּרָה ? прекращение,	בְּרִיבָה - לגרום -
מִלּוֹת יָחֵס предлоги	הַסְבָּרָה ? перерыв	בְּרִיבָה - לגרום -
בְּה в ней	הַסְבָּרָה ? лекция	בְּרִיבָה - לגרום -
בְּגַד против	הַסְבָּרָה ? влияние	בְּרִיבָה - לגרום -
שְׁמוֹת תּוֹאֵר прилагательные	הַסְבָּרָה ? стакан	בְּרִיבָה - לגרום -
בְּרִיאָה здоровый	הַסְבָּרָה ? погода	בְּרִיבָה - לגרום -
מְעֻשָּׂרָה курящий	הַסְבָּרָה ? исследование	בְּרִיבָה - לגרום -
עֲצוּבָה грустный	הַסְבָּרָה ? маккавей	בְּרִיבָה - לגרום -
רְפוּאָתִי медицинский	הַסְבָּרָה ? поликлиника	בְּרִיבָה - לגרום -
תּוֹאֲרֵי פִּזְעָה наречия	הַסְבָּרָה ? ущерб	בְּרִיבָה - לגרום -
בְּדֶרֶךְ по дороге	הַסְבָּרָה ? рак	בְּרִיבָה - לגרום -
מִלּוֹת חִיבּוּר союзы	הַסְבָּרָה ? работа	בְּרִיבָה - לגרום -
אֵילָנוֹ ли	הַסְבָּרָה ? курение	בְּרִיבָה - לגרום -
אִם (אֶפְשָׁר) ли	הַסְבָּרָה ? беседа	בְּרִיבָה - לגרום -
	הַסְבָּרָה ? изменение	בְּרִיבָה - לגרום -
	הַסְבָּרָה ? язык	בְּרִיבָה - לגרום -
	הַסְבָּרָה ? группа	בְּרִיבָה - לגרום -
	הַסְבָּרָה ? קומפוזיטור (מלחין) ?	בְּרִיבָה - לגרום -
	הַסְבָּרָה ? композитор	בְּרִיבָה - לגרום -
	הַסְבָּרָה ? результат	בְּרִיבָה - לגרום -

מחקר על הפסקת עישון

דוקטור טבק, רופא פסיכיאטר, ערך מחקר על עישון. הוא רצה לבדוק, אם אפשר להשפיע על אנשים להפסיק לעשן. ד"ר טבק הזמין אליו למרפאה 100 סטודנטים מעשנים וחילק אותם לשתי קבוצות – 50 סטודנטים בכל קבוצה. הסטודנטים בקבוצה הראשונה היו צריכים לבוא פעם בשבוע לשיחות עם רופאים, עם פסיכולוגים ועם סוציולוגים על בעיית העישון. קבוצה זו ראתה סרטי טלוויזיה נגד עישון ושמעה על הנזק, שהוא גורם. את הקבוצה השנייה הזמינו הרופאים רק לבדיקות רפואיות. הסטודנטים בקבוצה זו לא ראו סרטים ולא שמעו הרצאות. אחרי שלושה חודשים מצא ד"ר טבק, שמספר המעשנים בקבוצה הראשונה ירד בשישים אחוז (60%), ואילו בקבוצה השנייה לא היה כל שינוי במספר המעשנים. מן המחקר למד ד"ר טבק, שהסברה נכונה יכולה להשפיע על אנשים להפסיק לעשן.

השלם את המשפטים בעזרת מילים מן הרשימה:

(לערוך, אחוז, בדיקות, מצאו, מחקר, משפיעים, גורם, נזק, עישון, הרצאה, שינויים)

- א. הרופאים והחוקרים _____, שיין גורם _____ לבריאות.
- ב. הסטודנטים ישבו בכיתה והקשיבו ל _____ של המורה.
- ג. הפרופסור לכימיה ערך _____ על הנזק, שגורם האלכוהול לגוף האדם.
- ד. הסוציולוג רצה לבדוק, אם חיי הכפר _____ לטובה על האדם.

- ה. בהתחלת הקורס אמר לנו המורה, שה_____ בפיתה אסור.
ו. רק 50 _____ מן הסטודנטים יצאו לטיול למצדה.
ז. השעון עבר _____ רבים משעון השמש ועד לשעון של ימינו.
ח. הם רוצים _____ מסיבה לסטודנטים.
ט. קשה להבין, מה _____ לשינויים במזג האוויר.
י. כדי למצוא מה סיבת המחלה צריך לערוך _____ לחולה.

כתוב "נכון" / "לא נכון":

1.2

- א. ד"ר טבק רצה שהסטודנטים יפסיקו לעשן.
ב. כל הסטודנטים שמעו הרצאות נגד עישון.
ג. אפשר להשפיע אל אנשים להפסיק לעשן.
ד. פחות סטודנטים עישנו, אחרי ששמעו על הנזק שבעישון.
ה. רק חצי מן האנשים קיבלו אינפורמציה והסברה נגד עישון.
ו. בדיקות רפואיות גורמות להפסקת עישון.

כתוב או ספר, איך עוד אפשר להשפיע על אנשים להפסיק לעשן:

1.3

בגלל / מפני ש-

2

שים לב: "בגלל" באה רק לפני שם עצם, ואילו "מפני ש-" באה לפני משפט.
Обратите внимание: "בגלל" употребляется только с существительным, а "מפני ש-" стоит в начале предложения.

בגלל [העישון]
שם עצם

מפני ש- [הוא מעשן]
משפט

- א. יש לו בעיות _____ העישון.
 ב. דינה עצובה _____ בעלה יצא למילואים.
 ג. קשה לריתי ללמוד _____ הבעיות שלה בבית.
 ד. מחירי הדירות עלו _____ האינפלציה.
 ה. אני צריך לעבוד אחרי הלימודים _____ אין לי כסף.
 ו. הן הפסיקו את הלימודים באוניברסיטה _____ הן רצו לשרת בצבא.
 ז. הוא שונא לבוא הביתה _____ הוויכוחים בין בני המשפחה.
 ח. לעולים חדשים קשה ללמוד _____ יש להם הרבה בעיות.

א

ב

- היא לא הולכת למסיבות
 אנשים שונאים לעמוד בתור
 הרבה אנשים חולים בסרטן
 ניגנתי בפסנתר הרבה שנים
 לא שכרתי את הדירה הזאת
 קשה לה להחליט מה לבוש
 הטלפון שלי לא פועל
 לא יצאנו לטיול
- המחיר הגבוה שלה.
 לא שילמתי את החשבון
 יש לה הרבה בגדים בארון
 אמא שלי
 מזג האוויר הקשה.
 היא שונאת רעש.
 אין להם סבלנות.
 הם מעשנים יותר מדי.

מפני ש-
בגלל

- א. _____
 ב. _____
 ג. _____
 ד. _____
 ה. _____
 ו. _____
 ז. _____
 ח. _____

- א. חזרתי מאוחר הביתה
 ב. הוא לא הגיע למשרד
 ג. הפסקתי לעבוד במסעדה
 ד. דן תמיד עייף
 ה. לא כתבתי להורים השבוע
 ו. אני קונה פירות וירקות בשוק
 ז. למה באת לישראל?
- מפני ש _____
 בגלל משחק הכדורגל.
 מפני שהוא נסע לירושלים בבוקר.
 בגלל _____
 מפני ש _____
 בגלל התחלת הלימודים באוניברסיטה.
 מפני ש _____
 בגלל העבודה הקשה שלו.
 מפני שיצאתי לטייל בארץ.
 בגלל _____
 מפני ש _____
 בגלל המחיר הזול שלהם.
 בגלל _____
 מפני ש _____

המעשן

3

כבר חמש שנים אני מעשן. בשנה האחרונה עישנתי 20 סיגריות ביום. "זה יותר מדיי", אומרים לי החברים, "זה לא בריא", וכל אחד נותן לי עיצות, איך להפסיק לעשן.

אחד אומר: "תטייל הרבה ברגל." אחר אומר: "תשחק טניס או כדורגל." האחות הקטנה שלי חושבת, שאני צריך לדבר כל היום, כי כשמדברים אי אפשר לעשן. ואמא אומרת: "אבשל לך את האוכל, שאתה אוהב; כשאוכלים טוב, לא רוצים לעשן." (זה מה שהיא חושבת!) סבתא אומרת: "יש בארץ רופאים מצוינים, והם כבר ילמדו אותך, איך להפסיק לעשן!"

קיבלתי את כל העיצות.

טיילתי בכל הארץ – אין מקום שלא ביקרתי בו. שיחקתי טניס, כדורגל, ומה לא? דיברתי בלי סוף, אכלתי ואכלתי, רצתי מרופא לרופא, ושילמתי הרבה כסף.

אבל בכל פעם שאני רואה חבר מעשן, אני מבקש סיגרייה: "רק אחת!" אני אומר.

אולי תספרו לי אתם, איך אפשר להפסיק לעשן?

3.1

השלם לפי הסיפור, מה הם אומרים למעשן:

- א. חבר אחד אומר לו, שיטייל _____
- ב. חבר אחר אומר לו, ש _____
- ג. האחיות הקטנה חושבת, ש _____
- ד. אמא אומרת, שהוא _____
- ה. סבתא אומרת, ש _____

3.2

כתוב סוף לסיפור:

3.3

כתוב עיצות (השתמש בזמן עתיד):

בעברית נוהגים להשתמש בצורת העתיד כדי לתת עיצות והצעות.

- א. רינה אומרת לי: "את רוצה להיות בריאה? יש לי כמה עיצות בשבילך".

- ב. המדריך אומר לסטודנטים: "אתם רוצים לנסוע לביקור ברוסיה? אתם צריכים לסדר כמה דברים".

- ג. אין לכם מה לעשות היום אחרי הצהריים? יש לי כמה עיצות בשבילכם:

ענה על השאלות האלה:

- א. עם מי תדברי במשרד? _____
- ב. מי ילמד אותנו בסמסטר הבא? _____
- ג. מתי תבקר את החברים שלך בחיפה? _____
- ד. באיזו שעה תצלצלו אליי מחר? _____
- ה. ממי תקבל רות פרחים? _____
- ו. לאן נטייל בשבת הבאה? _____
- ז. כמה זמן ישרת הבן שלה בצבא? _____
- ח. נגד מי תשחק "מכפ"י" בשבת? _____
- ט. מה תבשלי לשבת? _____
- י. מתי תסדרו את החדר שלכם? _____

האוגד. Связка.

האוגד (הוא, היא, הם, הן) מבדיל בין הנושא לבין הנושא במשפט השמני. הוא גם מבהיר, שלפנינו משפט מלא ולא צירוף. האוגד מתאים במין ובמספר לנושא המשפט.

Личные местоимения 3-го лица הם, היא, הן, הם, ח. Связка часто служат связкой в именных (безглагольных) предложениях. Связка указывает на то, что перед нами предложение, а не оборот, уточняет, где подлежащее и где сказуемое, и согласуется с подлежащим в числе и роде.

הוא, היא, הם, הן

בעברית אומרים:

דן רופא.	דן הוא רופא.
ירושלים עיר יפה.	ירושלים היא עיר יפה.
דן ודוד חברי קיבוץ.	דן ודוד הם חברי קיבוץ.
רות ורינה סטודנטיות במכינה.	רות ורינה הן סטודנטיות במכינה.

כתוב משפטים בעזרת המילים שלפניך. השתמש ב־הוא/היא/הם/הן:

(דודים ובני דודים, ירושלים, פלמ"ח, שמלה וחולצה, אוכל, ישראל, טורקית ואנגלית, צה"ל, ארץ, עיר, צבא, בגדים, שפות, קרובי-משפחה)

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____

- ה. _____
ו. _____
ז. _____

מיון את המשפטים לפי :

4.2

משפטים שאפשר להשתמש בהם באוגד, ומשפטים שאי אפשר להשתמש בהם באוגד.

דן כועס, מגדל שלום בנין גבוה, רוץ ויצחק רופאי עיניים, הסטודנטיות האלה מארגנטינה, רותי אוכלת פיצה, מרים פקידה ב"בנק לאומי", הסטודנטים עובדים בבנק, הבית משנת 1938, העולות החדשות לומדות עברית.

אי אפשר (- אוגד)

אפשר (+ אוגד)

_____	_____	א.
_____	_____	ב.
_____	_____	ג.
_____	_____	ד.
_____	_____	ה.

4.3

פתוב "הוא", "היא", "הם", "הן", "ש-":

- א. בטהובן _____ קומפוזיטור, חי באוסטריה בסוף המאה ה-18.
- ב. הפחורה, _____ גרה עם רחל, _____ החברה של האח שלי.
- ג. הסטודנט, _____ שזכר איתי את החדר, _____ איטלקי.
- ד. הפחורים, _____ נכנסים עכשיו לחדר, _____ ממצרים.
- ה. יוסף כוהן _____ הפרופסור שלנו, _____ לימד אותנו היסטוריה בשנה שעברה.

הסתכל בתמונה ואמור/כתוב מה עושה כל אחד מן האנשים בתמונה.

השתמש ב"ש" ובפעלים: עומד, שותה, מדבר, אוכל, מקשיב, מנגן, מסתכל, מביא, רוקד, לובש, צועק, מצחיק, מעשן, יושב, שר.

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____

סמן רק את המשפטים השלמים:

5.2

האיש שגר בחיפה / האיש שנסע גר בחיפה / הילדה שאכלה הלכה לישון
 / הילד שיש לו כלב / הבחור שמנגן בגיטרה מדבר בטלפון / הבחור
 שמדבר עם החברה שלו / החיילים שמשחקים כדורגל עכשיו / הפקידה
 שנכנסה לחדר / ההורים שעברו מירושלים לקיבוץ באו לביקור / הרופא
 שערך מחקר על עישון מלמד באוניברסיטה.

איך תגדיר: (השתמש באוגד – הוא, היא, הם, הן):

ע ע"ע

_____	מוכר:
_____	פקידה:
_____	מורה:
_____	פיצה:
_____	בורשט:
_____	סטודנטיות:
_____	פוליטיקאי:
_____	ספורטאים:
_____	שחקנים:
_____	ישראלים:
_____	רומנים:

בניין פעל ע"ע"י – זמן עתיד

Порода פעל ע"ע"י – будущее время.

1. בעתיד של פועלי ע"ע"י כמו בשם הפועל נשמרת האות האמצעית של השורש: לגור, אגור / לשים, אשים. [בזמן עבר ובהווה נשמטת האות האמצעית, ואין הבדל בין פועלי ע"י לפועלי ע"י: גרתי, שמתי / גר, שם].

2. התחיליות הקבועות המסמנות את העתיד – א.י.ת.נ. – מנוקדות בפועלי ע"ע"י ב־ם: אָקום, תָּשִׁים.

1. У глаголов разновидностей ע"ע"י в будущем времени, как и в инфинитиве, сохраняется средняя согласная корня אשים, לשים, אגור / לשים, אשים (в прош. и наст. вр. выпадает средняя согласная, и глаголы ע"י не отличаются от глаголов ע"י: גרתי, שמתי / גר, שם).
2. Постоянные префиксы, образующие будущее вр. – א, י, ת, נ – у глаголов разновидностей ע"ע"י имеют огласовку ם: אָקום, תָּשִׁים.

רשימת פעלים

בבניין פעל ע"ע"י

לגור

לקום

לבוא

לטוס

לרוץ

לדון

לנוח

לריב

לשים

לשיר

ש.י.מ.	ג.ו.ר.	
אָשִׁים	אָגור	(אני)
תָּשִׁים	תָּגור	(אתה)
תָּשִׁימי	תָּגורי	(את)
יָשִׁים	יָגור	הוא
תָּשִׁים	תָּגור	היא
נָשִׁים	נָגור	(אנחנו)
תָּשִׁימוּ	תָּגורוּ	(אתם-אתן)
יָשִׁימוּ	יָגורוּ	הם-הן

- א. בקיץ שעבר גרתי על חוף הים. גם בקיץ הבא _____ שם.
- ב. בכל בוקר הוא קם מאוחר, אבל הבוקר הוא _____ מוקדם.
- ג. לפני שבוע סטתם לאילת. _____ גם בשבוע הבא?
- ד. אתמול שרת שיר חדש במקלחת. אולי _____ גם עכשיו?
- ה. הם רבים כל הזמן. הם _____ כל החיים.
- ו. בחופשה שעברה נחתי הרבה. _____ גם בחופשה הבאה.
- ז. הם דנו בפעיה הזאת בעבר, והם _____ בה גם בעתיד.
- ח. כבר מזמן לא באת לבקר אצלנו. אולי _____ הערב?
- ט. אתמול הפנסת דנה בשאלת "מיהו יהודי"; היא _____ בה גם בעתיד.

קרא וסמן את הפעלים בעתיד :

חופשה באילת

בחופשה הבאה אני אטוס לאילת. אנוח שם מכל הצרות והבעיות. אקום מאוחר בבוקר, ארוץ על חוף הים, אף אחד לא יבוא לבלבל לי את המוח, לריב איתי בגלל המוסיקה, שאני שומע, או לדון איתי בבעיות פוליטיות. באילת אגור במלון, אשיר לעצמי שירים כל היום, ואשים עין על הבחורות הצעירות. אולי מישהי נחמדה תשים לב אליי.

כתוב את 6.2 בשמות גוף אחרים :

א. בחופשה הבאה את _____

אליך _____

אלינו.

7

בניין פעל ע"ה ע"י – ציווי. императив. – ע"ה ע"י פעל פורודה

בעברית המודרנית ממעטים להשתמש בצורות הדקדוקיות הפורמליות של הציווי, לכן יוצגו בספר זה רק הצורות הרגילות בשפת הדיבור. בדרך כלל, כדי להביע ציווי נוהגים להשתמש בצורת זעתידי: תטלפן אליי מחר! תדבר עם המנהל!

Формальные формы повелительного наклонения (императива) мало употребительны в современном иврите. Поэтому в этом учебнике будут представлены употребительные формы разговорной речи. Для выражения императива обычно употребляется форма будущего времени глагола: תדבר עם המנהל! תטלפן אליי מחר!

צורות הציווי של פועלי ע"ה ע"י		
אתה	את	אתם, אתן
בוא!	בואי!	בואו!
שים!	שימי!	שימו!
רוץ!	רוצי!	רוצו!
קום!	קומי!	קומו!

השלם את המשפטים בצורות הציווי:

(לבוא) א. דן, _____ הביתה! רותי, _____ לחדר! ילדים _____ לאכול!

(לשים) ב. דויד _____ את הספר במקום! רותי, _____ את האוכל במקרה!

חברים, _____ את העיתון על השולחן! (לקום) ג. דני, _____! כבר מאוחר.

(לרוץ) ד. יוסי, _____ מהר! דינה, _____! הי, אתם, _____!

יחידה ו

1. טקסט: ביקור במוזיאון
2. בניין פעל – זמן עתיד (אפעול/אפעל)
3. בניין פעל – אפעול
4. פעולות דיבור: בקשה או נזיפה – "אולי" + עתיד
5. טקסט: ה"מונה ליוה" – נושא לשיחה על אומנות
6. נטיית "אל"

צירופים וביטויים словосочетания и идиомы	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
громко בקול רם	гость אורח ז	גמר – לגמור
на улицу החוצה	гостыя אורחת ז	кончать, оканчивать
по-твоему לדעתך	страна ארץ ז [ארצות]	הפריד – להפריד בין... ל-
Что слышно? מה נשמע?	בעל-בית ז [בעל-בית]	отделять
Мне тяжело, קשה לי	владелец (хозяин) дома	התגעגע – להתגעגע ל-
трудно	крыша גג ז [גגות]	тосковать, соскучиться по
Зайди ко мне תיכנס אליי	тепло גוף ז [גופות]	ком-п.
(м.р.)	сад גן ז	זכר – לזכור
מילות יחס	тоска נעגועים זר	помнить
предлоги	предложение הצעה ז	לצא – לצאת מ-
напротив; перед מול	гармония הרמוניה ז	выходить, выезжать
на ней, о ней עליה	сравнение השוואה ז	מכר – למכור
שמות תואר	улыбка חיוך ז	продавать
прилагательные	смерть מוות ז	סגר – לסגור
абстрактный אבסטרקטי	предложение משפט ז	закрывать
ясный, понятный ברור/ה	(грам.)	שמח – לשמוח
коричневый חום/ה	выговор נזיפה ז	радоваться
написанный כתוב/ה	постер פוסטר ז	שמר – לשמור על
классический קלאסי/ה	лицо פנים ז/זר	беречь; стеречь
разный, שונה/שונות	скульптура פסל ז	
отличающийся	форма צורה ז	
תוארי פועל	художник צייר ז	
наречия	могила קבר ז	
быстро מהר	линия קו ז	
	небо שמים ז	
	усы שפם ז	
	выставка תערוכה ז	

הביקור של דני ורחל במוזיאון

בשבת שעברה ביקרתי עם רחל במוזיאון, בתערוכה של ציירים ישראלים. "ציורים אפשר להבין גם בלי לדעת עברית" – אמרה רחל – "הציור הוא שפה בלי מילים." אבל כשהסתכלתי בתמונות ראיתי, שאפילו כדי להבין ציורים, צריך לדעת עברית. בכל ציור היה כתוב משהו, לפעמים רק מילה או שם ולפעמים משפט או שניים. כשעמדנו מול הציור של אריה ארז, צייר ישראלי מודרני, שאלתי את רחל: "מה את רואה בציור?"

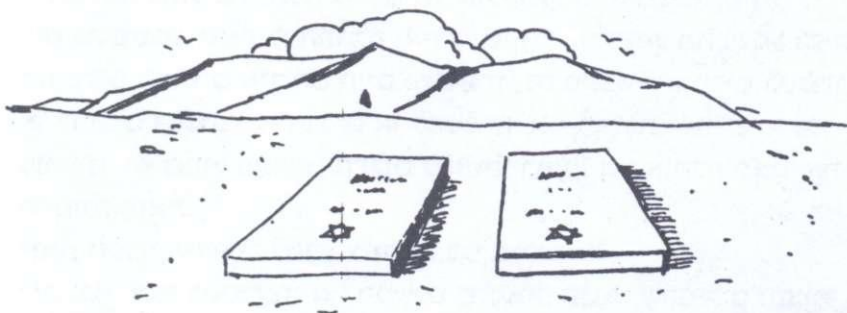
"אני רואה בית אדום, ולו גג חום. בבית הזה גרה אישה, והצייר חושב עליה ורוצה לראות אותה," ענתה רחל. "למה בית? אולי זה קבר?" – אמרתי – "אני חושב, שזאת תמונה של מישהו שמת במלחמה."

"למה אתה חושב על מתים ועל מלחמות?" שאלה רחל. "כי הכול אדום וחום בציור הזה. רגע, רגע, אני רואה, שהצייר כתב פה משהו. מה כתוב פה? קשה לי לקרוא, אולי תקראי את?" ביקשתי. "יש פה משפט, שאין לו התחלה ואין לו סוף: '...ה נשמע מה נשמע בבית מה שלום האנשים איך הם חיים...' מעניין! זה משפט שאומרים בטלפון או כותבים במכתבים לחברים או למשפחה. אני חושבת, שזה ציור על געגועים. יש בציור געגועים גדולים למישהו רחוק. אני אוהבת מאוד את התמונה הזאת."

"וואת חשבת, שאפשר להבין ציור גם בלי מילים..." "זה נכון, אבל כשקראתי את המשפט בתמונה, הבנתי שהמילים והציור יש להם רעיון אחד. ציור ומילים הן שפות שונות, אבל בתמונה הזאת אי-אפשר להפריד בין המילים לבין הציור."

- א. רינה גרה בארץ שנה. לפני שבוע היא חזרה לצרפת. היא אמרה שזה בגלל ה_____ . (ויכוח, געגועים, מילואים)
- ב. ב"מוזיאון ישראל" יש _____ של עבודות יד ממקסיקו; פדאי מאוד לבקר בה. (שיחה, תערוכה, התחלה)
- ג. רק המוות יכול היה _____ בין רומיאו ליוליה. (להפריד, להבין, לחביא)
- ד. בכל יום אני שומע ברדיו חדשות בעברית, אבל אני לא _____ שום דבר. (חוזר, מגיע, מבין)
- ה. פיקסו, רמברנדט וואן גוך היו _____ גדולים. (רופאים, מנהלים, ציירים)
- ו. הספר הזה _____ בעברית או באנגלית? (קורא, כותב, כתוב)
- ז. רחל, _____ היה פה ושאל, איפה את ומתי את חוזרת. (אף אחד, מישהו, משהו)
- ח. רות ורחל הן אחיות, אבל הן _____ זו מזו: רחל בלונדינית, והעיניים שלה ירוקות; לרות יש שיער חום ועיניים שחורות. (שונות, קרובות, נחמדות)
- ט. אני לא מבין את הסרט הזה! אין לו _____ ואין לו סוף! (שיחה, הפסקה, התחלה)
- י. אפשר לבקר בקיבוץ "שדה בוקר" ולראות את ה _____ של בן-גוריון. (רעיון, קבר, ציור)

ג. דני מבקש מרחל לקרוא, כי _____

ד. רחל לא מבינה, למה דני _____

ה. "מה נשמע ומה שלום האנשים בבית" אומרים, כאשר* _____

ו. רחל אוהבת את הציור, פי _____

ז. כדי להבין את הציור _____

בציור של לאה ניקל (עמ' 80 א') חוזר שם הבת שלה כמה פעמים. אפשר לקרוא בציור עוד מילים: Hotel, N.Y., SEA, 1975. וכי'.

ספר סיפור על הציון :

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

*. כאשר = פש-

בניין פעל – זמן עתיד (אפעול/אפעל) Порода פעל – будущее время (тип /o/, тип /a/)

פעלים, שניתנו על-פי תבנית אחת בהווה ובעבר (סִפֵּק, סִפְּקָה, סִפְּקִים), מתחלקים בזמן עתיד לכמה צורות נטייה (משקלים), הנקראות על-פי הניקוד שלהן **אפעול** (o type) ו-**אפעל** (a type). במשקל **אפעול**, שהוא הרזוח, אין גרזניות בשורש, ואילו במשקל **אפעל** יבואו כל הפעלים, שהאות השנייה שלהם (ע' הפועל) או השלישית (ל' הפועל) היא גרזנית (ראה דוגמה בטבלה).

Глаголы, которые спрягаются в настоящем и прошедшем временах по одному типу (סִפֵּק, סִפְּקָה) могут в будущем времени относиться к разным типам спряжения — אפעל и אפעול, согласно их огласовке. Наиболее распространённым типом является אפעול.

К типу אפעל относятся только глаголы, у которых 2-ая (ע' הפועל) или 3-ья (ל' הפועל) согласная корня является гортанной (см. примеры в таблице).

ממין את השורשים שברשימה, וכתוב אותם בקבוצה המתאימה בטבלה:

ר.ק.ד / ד.פ.ת.ח / ק.ר.א / ש.מ.ר / מ.צ.א / ח.ש.ב / ג.מ.ר / כ.ע.ס

2.1

אפעל	אפעול
אֶשְׁלַח (ש.ל.ח)	אֶכְתּוֹב (כ.ת.ב)
אֶשְׁמַע (ש.מ.ע)	אֶשְׁכּוֹר (ש.כ.ר)
אֶשְׁמַח (ש.מ.ח)	אֶמְכּוֹר (מ.כ.ר)
אֶפְעֵל (פ.ע.ל)	אֶזְכּוֹר (ז.כ.ר)
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

הפעלים שברשימה, נוטים במשקל אפעל. שים לב להבדלים בין הפעלים שאין בהם גרזניות לבין פעלים שהאות הראשונה שלהם (פי' הפועל) היא גרזנית א' ה' ע' (יח'):

1. התחיליות מנוקדות ם במקום ם (חוץ מ"א")
2. במקום שווא-וחסר תנועה) בא החטף ם, ם, מכיוון שקשה להגות את העיצור הגרזני ב־ו תנועה.

Данный ниже перечень глаголов спрягается по типу אפעל. Обратите внимание на разницу у спряжении глаголов правого столбца, в которых нет гортанных, и глаголов левого, у которых 1-ая согласная (פי' הפועל) гортанная (יח') א' ה' ע' (יח').

1. Префиксы имеют огласовку ם вместо ם, кроме "א".
2. Вместо шва (нулевого звука) появляются хатафы ם, ם, так как очень трудно произнести гортанный звук без гласного.

שם גוף	שלמים	גרזנית:	פ' הפועל	רשימת פעלים באפעל
הם-הן	יכתבו	יעבדו	א, ה, ע (ח)	לכתוב
הוא	יכתוב	יעבד		לכדוק
היא	תכתוב	תעבד		לחזור*
(אנחנו)	נכתוב	נעבד		לחשוב*
(אתם-אתן)	תכתבו	תעבדו		לעבוד
				לעמוד
				לעזור
				לעבור
				להפוך
				לרקוד
				לגרוס

* בעברית המודרנית הוגים ח' בשווא שלא כמו ה' א' ע'. לדוגמה: תַּחֲזֹר אבל — תַּעֲבֹד.

** לפעלים אחדים, כמו: אהב, אכל, אמר, יש נטייה מיוחדת בעתיד; הם יילמדו בנפרד.

* В современном иврите существует сочетание ח' со шва (нулевым), но не ה', א', תַּחֲזֹר — תַּעֲבֹד ח'; ה', ע'

** Иногда некоторые глаголы (אמר, אכל, אהב) имеют в будущем времени особую форму спряжения. Они будут изучаться отдельно.

כתוב את הפעלים בזמן עתיד :

- א. אני חושב שבחודש הבא _____ את הדירה שלנו.
(למכור)
- ב. הם _____ את החנות בשעה 2:00.
(לסגור)
- ג. מעניין מי _____ ראשון את העבודה?
- ד. עם מי אתם _____ דירה בשנה הבאה?
(לשכור)
- ה. אנחנו _____ למשרד החוץ על הפעיה שלו.
(לכתוב)
- ו. רותי, מתי אתם _____ לעבודה?
(לחזור)
- ז. דן, עד איזו שעה _____ מחר?
(לעבוד)
- ח. מי _____ לדינה להביא את האוכל? אנחנו
(לעזור) _____ לה.
- ט. בשנה הבאה _____ לדירה חדשה.
(לעבור)
- י. אני לא יודע מה אתה _____, אחרי שתדבר עם החברה שלי.
(לחשוב)

ענה על השאלות :

- א. מתי תכתוב להורים שלך?
_____
- ב. כמה זמן תעבדי במשרד?
_____
- ג. באיזה חודש תעברו לדירה החדשה?
_____
- ד. מתי תחזור רותי לארץ?
_____
- ה. מי יכתוב את הידיעה בעיתון?
_____
- ו. באיזו שעה תחזור רותי הביתה?
_____
- ז. מתי אני אעזור לך לסדר את החדר?
_____
- ח. באיזו שעה הם יסגרו את המשרד?
_____

אולי תסגור את החלון?

מקובל בעברית לבקש, להציע ואפילו לנזוף באמצעות תואר הפועל "אולי" + פועל בעתיד. ההבדל בין בקשה, הצעה או נזיפה מושפע מן האינטונציה של המדבר.

Для выражения просьбы, предложения или порицания употребляется оборот: слово аולי + буд. вр. глагола. Тон выражения зависит от интонации говорящего.

4.1

פתוב מי, לדעתך, אמר למי וכאיזו סיטואציה?

- א. אולי לא תעמוד על-יד הנהג! _____
- ב. אולי תעזור לי לסדר את החדר. _____
- ג. אולי תנגני לי משהו יפה. _____
- ד. אולי לא תעשנו פה! _____
- ה. אולי לא תדבר שעות בטלפון! _____
- ו. אולי תבקש מאבא. _____
- ז. אולי לא תלמד אותי מה לעשות! _____
- ח. אולי תבואו לבקר אותנו מחר. _____

4.2

ענה לפי הדוגמות ב-4.1:

- א. מה אמר דן למיכאל, כאשר ניגן הרדיו בקול רם? _____
- ב. מה אמרה רותי לדינה, לפני שבאו החברים? _____
- ג. מה אמר בעל הבית לסטודנטים אחרי המסיבה? _____

אני מתגעגע לציורים של פעם. בציורים ההם אפשר היה להבין הפול. לאנשים היה ראש וגוף, העצים היו ירוקים, והשמים – כחולים. למה לא מציירים כך היום? אני מתגעגע לציורים הקלאסיים. את ציור ה"מונה ליזה" של ליאונרדו דה וינצ'י אני מכין. למונה ליזה יש פנים מעניינים, עיניים יפות, חיוך קטן – וכל זה בהרמוניה נפלאה. כשהציירים המודרניים מציירים, אי אפשר לדעת, איפה מתחיל הגוף או הראש.

בשבוע שעבר קיבלתי ספר של ציורים מודרניים. פתחתי את הספר – הציורים היו כל כך אבסטרקטיים, שלא הבנתי שום דבר. ראיתי רק צבעים, קווים וצורות. סגרתי מהר מאוד את הספר ויצאתי החוצה לראות את האנשים, הרחובות, הבתים והגנים. שמחתי, שהעולם יפה וברור. ברחוב אלנבי עמדתי מול חנות של תמונות ופוסטרים. והנה ראיתי בחלון את ה"מונה ליזה" שלי עם שפם!

1. איזה מן הציורים אתה אוהב ומדוע?

---

2. מדוע, לדעתך, צייר דושאן "מונה ליזה" חדשה?

ספר על ציור או פסל שאתה מכיר:

האם אתה אוהב ציורים או פסלים מודרניים? הסבר:

נטיית "אל"

אחרי פועלי תנועה: הולך, נוסע, חוזר, בא, טס, רץ, נכנס, מגיע, שולח, משתמשים ב"אל" או ב"לי".
После глаголов движения: שולח, מגיע, רץ, טס, בא, חוזר, נוסע, הולך, употребляется
предлог אל или לי.

רוץ נוסע	{ אל רות לרות }	רוץ נוסע אליה
אני הולך	{ אל דן לדן }	אני הולך אליו
הילד רץ	{ אל ההורים להורים }	הילד רץ אליהם
אנחנו באים	{ אל דינה ואל רות לדינה ולרות }	{ אנחנו באים אליהן }

נטיית "אל"

אליי	אלינו
אליך	אליכם
אלייך	אליכן
אליו	אליהם
אליה	אליהן

כתוב "אליי", "אליך" ...:

- הלז רות, אפשר לבוא _____ הערב?
- כן, הערב אני בבית. אולי תבואי _____ ב-19:00?
- ב. החברים שלנו גרים בקיבוץ דן. מחר אנחנו נוסעים _____.
- ג. בכל יום ששי ההורים באים _____, ואנחנו אוכלים יחד.
- ד. — למה את לא מבקרת אותנו?
- כי קשה לי להגיע _____ בלי מכונית.
- ה. מתי הם בבית? אני צריך להיפנס _____ * לדבר איתם.

בנטייה, אחרי פועלי התנועה (שנוכרו למעלה), משתמשים רק במילת היחס "אל": אליי, אליך...
(ולא בנטיית לי, לך...!) כמו כן אומרים: הוא מדבר אליי. הם מטלפנים אלינו. אנחנו מצללים
אליהם. הוא מתגעגע אלייך.

С глаголами, упомянутыми выше, употребляется только склоняемая форма
предлога — אל אליי, אליך... — а также в следующих выражениях:

הוא מדבר אליו. הם מטלפנים אלינו. אנחנו מצללים אליהם. הוא מתגעגע אלייך.

- ו. — דן, הנה הבן שלך רץ _____ ! אתה רואה אותו?
- ז. אבא שלה גר עכשיו בארה"ב. כשהיא תגמור ללמוד בינואר, היא תטוס _____ לביקור.
- ח. הבן שלנו בצבא, כבר חודש לא ראינו אותו, אבל הוא מטלפן _____ שלוש פעמים בשבוע.
- ט. לא כדאי ללכת עכשיו לדויד. הוא שונא שבאים _____ מאוחר בערב.
- י. הערב נבקר את רחל. אנחנו נלך _____ ברגל.
- יא. רות, דן חולה, אולי את יכולה להיפנס* _____ לראות מה שלומו?
- יב. שלום דוד ליאון, רציתי לבוא _____ בשבת, אבל דודה ציפורה טילפנה _____ ואמרה, שהיא תבוא _____ לכן אבוא _____ בשבת הבאה.
- יג. רחל, מדוע את לא מקשיבה, כשאני מדבר _____.

באיזו מילת יחס תשתמש (אל...ל...)?
פתוב את מילת היחס הנכונה בנטייה:

לו, לה, להם, להן	אליו, אליה, אליהם, אליהן

- א. אבא יספר לאורי סיפור.
- ב. רון מחכה לרות.
- ג. היא מגיעה להורים כל ערב.
- ד. אמא נתנה לילדות שוקולד.
- ה. דויד הפסיק לעשן וחזר לאשתו.
- ו. הם מתגעגעים לחברים שלהם.
- ז. המורה הסבירה לסטודנטים, מה לעשות.
- ט. הפרעתי לבנות לישון.
- י. הם נסעו לחברות שלהם.
- יא. נכנסתי לרופא לבדיקה.

* נכנס אליי — ביקר אותי

יחידה ז

1. טקסט: נמל יפו
2. בניין פעל – זמן עתיד (אפעל, "a" type)
3. סמיכות + ה הידיעה
4. נטיית "על"
5. נטיית "על" + שם הפועל (במשמעות "צריך", "מוכרח")
6. קודם / אחרי-כן
7. נמצא, נמצאת
8. מילות קישור + פעלים (חזרה)

מילות יחס предлоги		פעלים глаголы	
через	דרך	ловить рыбу	דג – לדוג
שמות תואר прилагательные		разрушать	הרס – להרוס
больной	חולה/חולה	кипятить	הרתיח – להרתיח
еврейский	יהודי/ית	טיפל – לטפל ב-	
яффский	יפו/ית	ухаживать (за больным)	קבש – לכבוש
мусульманский	מוסלמי/ת	завоевывать, захватывать	לכש – ללבוש
египетский	מצרי/ת	надевать	מוכרח – ללבוש
занятой	עסוק/ה	должен, обязан	נמצא – להימצא
военный	צבאי/ת	находиться	שכב – לשכב
תוארי פועל наречия		ложиться, лежать	
однако	אומנם	שמות עצם существительные	
затем	אחר-כך	корабль	אונייה
в продолжение	במשך	археолог	ארכיאולוג
снова	מחדש	בית מלון	בית מלון (בתי מלון)
раньше	קודם	гостиница	דייג
מילות קישור союзы		рыбак	דרום
a	ואילו	юг	דרך
		дорога	דרכון
		паспорт	חומה
		стена	חייל
		солдат	הניסה
		подъезд, въезд	
צירופים וביטויים словосочетания и идиомы			
его жена	אישתו		
жители Яффо	אנשי יפו		
говорят	יש אומרים		
снова стал	חזר להיות		
несколько дней	ימים מספר		
во время мира	ימי שלום		
во время войны	ימי מלחמה		
ты должен	עליך ללכת		
идти, пойти	קוראים לי*		
меня зовут	על שם		
(по) имени			

* כך בשפת חדיבור.

* Употребляется в разговорной речи.

נמל יפו

מדוע קוראים לעיר בשם יפו? יש אומרים, שקראו לה יפו, מפני שהייתה עיר יפה, ויש אומרים, שקראו לה כך על שם יפת, הבן של נוח, שבנה אותה אחרי המבול.

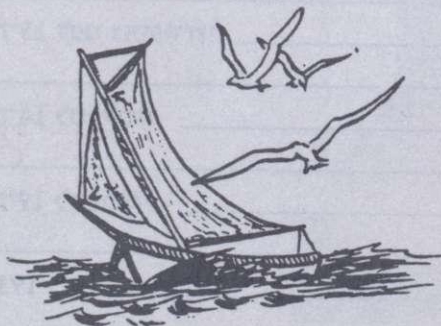
הארכיאולוגים אומרים, שכבר לפני 4,000 שנה הייתה יפו עיר גדולה, ומסביב לה הייתה חומה.

בפירוס מצרי מהמאה ה-15 לפני הספירה מספר שר צבא מצרי, איך בא מדרום וכבש את יפו. לפי הסיפור, שלח השר 200 כדים גדולים מתנה לאנשי יפו. כאשר הביאו היפואים את הכדים לעיר, יצאו מהם חיילים מצרים וכבשו את העיר.

יפו הייתה עיר-חשובה במשך מאות שנים. אוניות מארצות רחוקות הגיעו אל הנמל בימי שלום ובימי מלחמה. לפני כ-650 שנה כבשו המוסלמים את ארץ-ישראל. הם הרסו את הנמל, וכך סגרו את הכניסה לארץ מן הים. רק אחרי 500 שנה בנו הערבים מחדש את העיר ואת הנמל.

יפו הערבית חשובה גם בהיסטוריה היהודית החדשה של ארץ-ישראל. כל העולים, שבאו מאירופה בסוף המאה שעברה, נכנסו לארץ דרך נמל יפו. הערבים, שלא רצו עלייה יהודית, סגרו אותה ב-1936 והפסיקו לעבוד בו. הערבים אומנם חזרו לעבודה בנמל אחרי חודשים מספר, אבל נמל יפו לא חזר להיות הנמל החשוב ביותר בארץ-ישראל.

היום נמל יפו הוא רק נמל של דייגים, והאוניות הגדולות מגיעות מן הים אל נמלים אחרים, גדולים יותר ומודרניים יותר.

מצא בסיפור הפכים למילים האלה:

1.1

- א. לבנות _____
- ב. שלום _____
- ג. לפני _____
- ד. נכנס _____
- ה. פתח _____
- ו. התחלה _____
- ז. ישן _____

מצא בסיפור מילה מתאימה:

1.2

- א. שמים בו מים, חלב, שמן ועוד. _____
- ב. אל המקום הזה אוניות מגיעות. _____
- ג. אנשים שמשרתים בצבא. _____
- ד. אנשים שמביאים דגים מן הים. _____
- ה. היא שומרת על העיר. _____
- ו. לקחת מקום בכוח, במלחמה. _____

מה קרה בהיסטוריה של יפו –

1.3

- א. במאה ה-20 לפני הספירה? _____
- ב. במאה ה-15 לפני הספירה? _____
- ג. במאה ה-14 לספירה? _____
- ד. במאה ה-19 לספירה? _____
- ה. בשנת 1936? _____

א. אתה עיתונאי. כתוב ידיעה צבאית בעיתון (השתמש במילים: צבא, מלחמה,

חיילים, נכנס, כבש, הרס, נמל, אוניות, סגר, חומה, דרך, צפון, דרום וכיו'). אתה יכול לספר על טרזיה, על יריחו או על עיר מודרנית.*

ב. ספר על יפן של היום.

---

* מתאים לעבודה בקבוצות. כל קבוצה כותבת סיפור משלה.

* Подходит для работы в группах. Каждая группа сочиняет свой рассказ.

פורדא פעל — בודעע זעמ

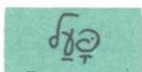
בניין פעל — זמן עתיד

אפעל — 2 גרופפא

קבוצה 2 — אפעל (a type)

הפעלים שברשימה נותנים במשקל אפעל. ברובם האות השנייה או השלישית של השורש גרונית. השורשים ל.מ.ד/ש.כ.ב/ל.ב.ש/ נותנים באפעל, אף כי בשורש שלהם אין אות גרונית.

Глаголы, данные ниже, спрягаются по типу אפעל. В большинстве из них 2-ая или 3-ья согласная корня — гортанная. Корни ש.כ.ב / ל.ב.ש / ל.מ.ד. тоже спрягаются по типу אפעל, хотя в корнях нет гортанных.

רשימת פעלים	אפתח	(אני)
לשנוא	תפתח	(אתה)
לפתוח	תפתחי	(את)
לשמוח	יפתח	הוא
לכעוס	תפתח	היא
לשלוח	נפתח	(אנחנו)
לשכוח	תפתחו	(אתם-אתן)
ללמוד	יפתחו	הם-הן
ללבוש		
לשכב		

השלם בזמן עתיד :

2.1

- א. — מה כדאי לי ללבוש למסיבה?
- אולי _____ את השמלה האדומה?
- ב. — אני רוצה לשמוע מוסיקה עכשיו.
- אם תפתח את הרדיו, _____ את הסימפוניה ה-9 של בטהובן.
- ג. — אני צריך למצוא עבודה.
- אולי _____ עבודה במסעדה של המוזיאון.
- ד. — אתם לא רוצים לשכב לישון?
- אנחנו _____ לישון אחרי הסרט בטלוויזיה.
- ה. — החלטנו לפתוח חנות חדשה. _____ אותה בחודש הקרוב.
- ו. — היא אוהבת ללמוד שפות חדשות. בשנה הבאה היא _____ צרפתית.
- ז. — דני אוהב לצחוק מכל דבר. הוא _____ גם מהסיפור הזה.
- ח. — היא עוד לא יכולה לקרוא את הסיפורים בעברית, לכן היא _____ אותם בצרפתית.

פתוב את המשפטים בזמן עתיד :

א. אנשי העיר שלחו לי כדים גדולים ובהם כסף וזהב.

ב. מה שואל המנהל את הפקידה כל בוקר?

ג. לבשתי בגדי דייגים, ואחר־כך מצאתי מקום לדוג בנמל.

ד. הנשים האלה כועסות. הן לא צוחקות אף פעם.

ה. העולים החדשים שמעו את העיצות שלנו וצחקו.

ו. אתה פתחת את המכתבים שלי וקראת אותם?

ז. למדנו על בן־גוריון, וקראנו את הספר שלו.

ח. רותי שאלה אותו, כמה זמן הוא למד לבחינה.

סמיכות + ה הידיעה

החלון של הכיתה   חלון הכיתה

בצירוף של סמיכות ה הידיעה מופיעה לפני שם העצם השני (הסומך).

В сопряжённой конструкции определённый артикль 'ה' стоит в начале второго существительного (определяющего).

פתוב בסמיכות :

א. המורה של הכיתה

ב. הבניין של האוניברסיטה

ג. המכונית של הצבא

ד. הנמל של העיר

ה. הגג של הבית

ו. השיחה של הטלפון

ז. ה _____ של _____

מורה הכיתה

פתוב את הסמיכויות ב-3.1 בצורת הרבים:

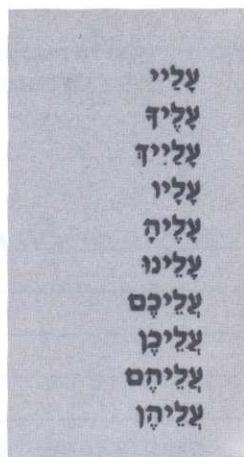
- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____

מצא בסיפור בעמ' 108 חמש צורות של סמיכות:

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____

השלם את המשפט בצורת הסמיכות המתאימה. הוסף ה במקום שצריך:

- א. קניתי לך _____ בחנות ביפו. שעון-כיס
- ב. המוכר אמר לי שכדאי לקנות את _____ ארון-בגדים הגדול.
- ג. דויד רוצה לקנות _____ לבנה. מכונית-ספורט
- ד. בשנות ה-60 בנו _____ חדשים על חוף תל-אביב. בתי-מלון
- ה. אני אוהב את _____ בת"א. חוף-ים
- ו. הוא צריך ללכת ל _____ במעונות. משרד-מכונה
- ז. לא ידעתי איפה נמצא הקיבוץ, כי שכחתי את _____ מפת-ארץ בחדר.
- ח. הם שומעים רק _____ מוסיקת-פופ
- ט. אתם אוהבים _____ ישנים של שנות ה-60? תקליטי-ג'אז
- י. למה אכלתם את _____ של רות? עוגת יום-הולדת
- יא. הצבא המצרי לא הגיע לערים ב _____ צפון-ארץ

ישים לב: המוספיות בנטיית "על" זהות למוספיות בנטיית "אל".

Обратите внимание: Предлог "על" склоняется при помощи тех же местоимённых суффиксов, что и предлог "אל".

4.1 פתוב "עליי", "עליך" ...

- א. כל הערב הוא דיבר על רותי. הוא סיפר _____ רק דברים טובים.
- ב. מה עשיתי לך? למה אתה צועק _____ !?
- ג. אני כל־כך אוהב אותה. אני לא יכול להפסיק לחשוב _____ .
- ד. ילדים, למה הם כעסו? _____ ? מה עשיתם?
- ה. חבל שראיתי את הסרט המפחיד הזה. כל הלילה חלמתי _____ .
- ו. להסברה יש השפעה גדולה על אנשים. היא יכולה להשפיע _____ להפסיק לעשן.
- ז. הן נכנסו לחדר בדיוק כשדיברנו _____ ושאלו: "אתם תמיד מדברים _____ , כשאנחנו לא בחדר?"
- ח. שלום, רחל. אני שמח מאוד להכיר אותך. רות סיפרה לי _____ הרבה מאוד.
- ט. שלום, רון. מעניין שאני פוגש אותך עכשיו. חלמתי _____ הלילה!
- י. חזרנו אתמול הביתה ב־2.00 בבוקר. אבא כעס _____ מאוד, ואילו אמא לא אמרה כלום.
- יא. ראינו סרט על בן־גוריון, אחרי שקראנו _____ בכיתה.
- יב. רינה ורחל, אני שמחה שאתן תגורו איתי במעונות. שמעתי _____ מיוסף.

בשפה גבוהה יותר (בעיקר בכתיבה) משתמשים ב"על" + שם הפועל במשמעות של "צריך", "מוכרח".
В языке высокого стиля (и в литературе) употребляется оборот
— "על" + инфинитив глагола, что означает: должен, обязан.

כתוב לפי הדוגמה:

5.1

- א. היא צריכה לטפל בילדים בעצמה. זוהר אסתר בילדים בעצמה
ב. הם מוכרחים להצליח בבחינה הזאת.
ג. את מוכרחה לצאת קצת מהבית.
ד. אתם צריכים להשפיע על דן לא
לצאת לבדו לטיול הזה.
ה. אנחנו צריכים לדבר עם המנהל
ו. כדי לקבל את העבודה הזאת
אתה מוכרח לדעת צרפתית.
ז. הוא מוכרח לשכב ולנוח הרבה.
ח. הסטודנטיות
ט. על הסטודנטים לבוא בזמן
לשיעור.
י. על כל מטייל להביא כובע
ואוכל לטיול.

כתוב / אמור — מה עליהם לעשות?

5.2

- א. היא רוצה לנסוע לחו"ל.
1. _____
2. _____
3. _____
ב. את חולה.
1. _____
2. _____
3. _____
ג. אין להם מקצוץ.
1. _____
2. _____
3. _____
ד. הוא רוצה לגור בקיבוץ.
1. _____
2. _____
3. _____
ה. אנחנו רוצים להכיר את הארץ.
1. _____
2. _____
3. _____

- א. שר הצבא המצרי שלח ליפו חיילים בכדים גדולים.
ב. שר הצבא המצרי כבש את יפו.

פעולה א קרתה לפני פעולה ב. אפשר לבטא את רצף הזמנים במשפט אחד מחובר

Действие "а" совершилось до действия "б". Последовательность действий в сложном предложении можно выразить при помощи разных наречий времени:

קודם שלח שר הצבא המצרי חיילים בכדים. **אחרי-כן** (אחר-כך) הוא כבש את יפו.

6.1

מצא זוגות משפטים מתאימים, וחבר אותם באמצעות מילות הזמן "קודם" "אחרי-כן":

- המוסלמים סגרו את הכניסה לארץ-ישראל מן הים.
הפועלים הערבים סגרו את הנמל.
היה מבול על הארץ.
הפועלים הערבים החליטו לחזור לעבודה.
יפת בנה את יפו.
המוסלמים כבשו את יפו.

1. _____
2. _____
3. _____

את רצף הזמנים אפשר לבטא גם על-ידי השימוש ב"אחרי ש", "לפני ש":

Последовательность действия можно также выразить при помощи союзов "лפני ש", "אחרי ש":

- רצף 1. **קודם** תנוחי, אחרי-כן **תטלפני** לרון.
רצף 2. **אחרי** שתנוחי, **תטלפני** לרון. / **לפני** שתטלפני לרון, תנוחי.

* המילים "בראשית" "בראשונה" אינן רווחות בשפת הדיבור ולכן אינן מחליפות את "קודם".
המילה "ראשון" איננה מילת זמן, לכן אינה מופיעה אף פעם במקום "קודם".

Слова "בראשית" "בראשונה" малоупотребительны в разговорной речи, поэтому они не заменяют наречие **קודם**. Слово "ראשון" не является наречием времени, поэтому оно никогда не употребляется вместо "קודם".

כתוב במשפט אחד; השתמש ב-"אחרי ש...", "לפני ש-...":

1. קודם עורכים מחקר. אחרי-כן אפשר להגיע לתוצאות.

א.

ב.

2. קודם מרתיחים מים. אחרי-כן שמים ספגטי בסיר.

א.

ב.

הסתכל במפת ישראל, **ותאר** את הנסיעה מ. _____ ל. _____ השתמש במילות הזמן: "קודם", "אחרי-כן", "לפני ש-", "אחרי ש-", "כאשר" ועוד.

כשנסעתי מ. _____ ל. _____

נמצא נמצאת נמצאים נמצאות

הסתכל במפה וכתוב איפה נמצא המקום.

1. ירושלים נמצאת _____ ממערב לנהריה.

2. קיבוץ דן נמצא _____ בנגב הארץ.

3. באר שבע _____ בנגב הארץ.

4. הירדן _____ ב_____.

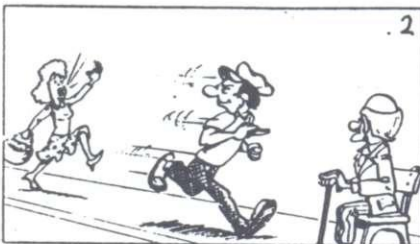
5. ראשון לציון _____ מ_____ לתל-אביב.

6. נמל חיפה נמצא מ_____ לנמל אשדוד.

השלם את הסיפור לפי התמונות. היעזר בפעלים שברשימה מצד שמאל.

גברת ירדני הלכה ביום חמישי לטייל ברחוב דיונגוף בתל-אביב. להסתכל היא עצרה ליד חנות ש _____ היא לא ידעה להחליט איזו שמלה להיכנס כדאי לה לקנות, מפני ש _____ לחשוב היא רצתה למצוא שמלה חדשה ויפה, כי _____ לננוב _____ בגלל _____ היא _____ לראות לא _____ באותו זמן עבר ברחוב לקחת _____ ש, _____ לעצור _____ הוא ראה שגברת ירדני עסוקה מאוד בשמלות שבחלון, לכן לחקור _____ מתוך הסל שלה. להחליט אחרי ש _____ פתאום להרגיש _____ גברת ירדני ש _____ לשים לב והיא התחילה לצעוק ולרוץ אחרי הגנב. איש זקן ש _____ להצליח לברוח _____, ראה את _____ להרוץ _____ והחליט _____ בזמן שהגנב עבר על ידו, הושיט הזקן את מקל-ההליכה שלו ושם _____ להוציא אותו לפני הרגליים של הגנב. הגנב _____ שוטר, ש _____ להושיט השוטר נתן לגברת ירדני את _____ השוטר סיפר לה, _____ נפל ש _____ גברת ירדני _____ גברת ירדני והזקן _____ לעבור ואילו הגנב _____

יחידה ח

1. טקסט: סלע אנדרומדה
2. אפעול/אפעל — חזרה / יש עתיד באילת
3. פעולות דיבור — הוראות בזמן עתיד
4. בניין הפעיל — זמן עתיד
5. ואילו
6. מילות קישור (חזרה)
7. נטיית "מ/מ-"

[illegible]

מצא במילון את פירוש המילים והוסף להם שם תואר.

_____	קורבן	_____	אגדה
_____	אל	_____	סלע
_____	מפלצת	_____	מלך
_____	בת־ים	_____	עזרה

1.2

מצא במילון את פירוש המילים והוסף את מי / את מה / במי / במה.

קשר את _____

פגע ב־ _____

העניש את _____

כיסה את _____

הוא הרגיז את _____

התאהב ב־ _____

הרג את _____

נלחם ב־ _____

שיחרר את _____

1.3

פתוב סיפור או אגדה בעזרת המילים מ-1.1:

[illegible]

השלם (לפי 1.1, 1.2):

- א. היהודים במצדה _____ ברומאים.
 ב. אמא סיפרה לילד את ה _____
 על סינדרלה.
 ג. "דויד _____ ישראל חי וקיים". סלעים
 ד. יעקב _____ ברחל היפה. הרגיז
 ה. אומרים שבסקוטלנד באגם "לוך נס", יש _____ עזרה
 במים. פגע
 ו. החיילים _____ את הטרוריסט. אל, אלים
 ז. על חוף הים יש _____ גדולים. התאהב
 ח. היהודים האמינו ב _____ אחד, ואילו העניש
 היוונים האמינו בהרבה. אגדה
 ט. התלמיד דיבר בזמן השיעור ו _____ הרגו
 את המורה. מפלצת
 י. האוטובוס _____ באיש, שהלך ברחוב. מלך
 יא. אבא _____ את אורי, כי הוא חזר
 מאוחר הביתה.
 יב. בלי ה _____ שלך אני לא יכול ללמוד!

האגדה על סלע אנדרומדה

כשאתה מטייל על חוף הים ביפו העתיקה, אתה יכול לראות סלעים שחורים בתוך המים. אלה הם "סלעי אנדרומדה".
 מי הייתה אנדרומדה, ולמה קוראים לסלעים על שמה?
 לפי המיתולוגיה היוונית הייתה למלך קיפאוס בת, שהייתה יפה יותר מכל הנשים בעולם ושמה אנדרומדה. אמרו, שהיא אפילו יפה יותר מבנות הים.
 שמע פוסידון, אל הים, ואמר: "איך יכולה בת־אדם להיות יפה יותר מבנות הים?" דברי האנשים הרגיזו אותו עד מאוד, והוא החליט להעניש את בני האדם: מפלצת גדולה יצאה מן הים ופגעה באוניות ובדייגים ובכל מי שעבר על החוף. הים כיסה את הארץ, ובני האדם צעקו אל האלים וביקשו מהם עזרה.
 אמרו האלים: "פוסידון, אל הים, פועס, לכן שלח את המפלצת ואת הים לפגוע בבני האדם. תנו את אנדרומדה היפה קורבן למפלצת, והיא תחזור אל הים, ויבואו שקט ושלוש על הארץ."
 הביא קיפאוס את בתו אנדרומדה ליפו, וקשר אותה לסלע בים.
 באותה השעה עבר פרסיאוס, בנו של יופיטר, על חוף יפו, ראה את אנדרומדה והתאהב בה.

כששמע פרסיאוס את סיפורה העצוב של אנדרומדה, החליט להילחם במפלצת ולשחרר את בת המלך היפה.
קשה הייתה המלחמה, אבל לבסוף הצליח פרסיאוס להרוג את המפלצת.
הוא שיחרר את אנדרומדה ולקח אותה לו לאישה.
הסלעים בפניסה לנמל יפו מזכירים עד היום לכל מי שעומד על החוף את האגדה העתיקה על אנדרומדה, פרסיאוס והמפלצת.

1.5

מצא מילים לפי נושאים: (משפחה, ים, סיפורים ואגדות, מלחמה)

- א. מצא בסיפור מילים על משפחה. _____
- ב. מצא מילים על ים. _____
- ג. מצא מילים, שיש בסיפורי ילדים ובאגדות. _____
- ד. מצא מילים על מלחמה. _____

1.6

כתוב "נכון" או "לא נכון":

- א. אנדרומדה הרגיזה מאוד את המלך קיפאוס.
- ב. פוסידון הוא מלך האלים לפי המיתולוגיה היוונית.
- ג. המפלצת פגעה באנשים, שהיו בים או הלכו על החוף.
- ד. האנשים ביקשו עיצה מן המפלצת.
- ה. קיפאוס קשר את בתו לסלע.
- ו. פרסיאוס נלחם במפלצת.
- ז. המפלצת לקחה לאישה את אנדרומדה.
- ח. המפלצת התאהבה באנדרומדה.

2

אפעול/אפעל – חזרה

קרא את הקטע, וסמן בקו את כל הפעלים בעתיד:

2.1

יש עתיד באילת

"אתה באילת כבר הרבה שנים", אמרתי יום אחד לאורי, "לא תכעס אם אשאל אותך איך הגעת לאילת?"

"אשמח לספר לך", אמר אורי. "אחרי שגמרתי ללמוד באוניברסיטת תל-אביב, הציע לי דודי לעבוד אצלו:

"יש לי חנות ספרים קטנה בדיזנגוף" – אמר – "אולי תעזור לי בחנות עד שתמצא עבודה? בחנות לא תעבוד קשה, יהיה לך זמן, תקרא, תחשוב, אולי תלמד דברים חדשים!..."

התחלתי לעבוד. מכרתי ספרים ועיתונים. עבדתי מבוקר עד ערב בלי הפסקה. כל יום חשבתי: היום אגמור לעבוד מוקדם, אסגור את החנות ואחזור הביתה בצוהריים... אבל הקונים באו והלכו, הם דיברו, צחקו וקראו, ואני – אפילו ספר אחד לא הצלחתי לקרוא. יום אחד באה דליה לחנות: "בוא ניסע לשבוע לאילת" – הציעה דליה – "נשכב על החול בשמש, נשכח הפול: לא נקרא עיתונים, לא נשמע חדשות, השבוע יעבור בנעימים, ואנחנו נחזור, כמו חדשים", הבטיחה דליה. נסענו לאילת.

ושם בדרך לחוף ראיתי מודעה: "חנות ספרים למכירה." אמרתי לדליה: רק אשאל מה המחיר... לים לא הגעתי, אבל קניתי את החנות! כבר עשר שנים אני פה באילת, עובד בחנות מבוקר עד ערב וחולם לנוח ברחוב דיזנגוף בתל-אביב.

מה לדעתך יקרה, אם אורי יחזור לרחוב דיזנגוף בתל-אביב?

2.2

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____

פתוב את הפעלים החסרים בזמן עתיד:

2.3

- א. אם היא _____, היא _____ לי מכתב. (לזכור/לכתוב)
- ב. אם אנחנו _____ את העיתון בעברית, הרבה מילים חדשות (לקרוא/ללמוד)
- ג. אם רותי לא _____ לאמא לסדר את הבית, אמא _____ מאוד. (לעזור/לכעוס)
- ד. אם אתה _____ את הדלת, אנחנו _____ אותה. (לסגור/לפתוח)
- ה. אם אנחנו _____ דירה טובה בתל-אביב, _____ אותה. (למצוא/לשכור)
- ו. אם את _____ את השמלה האדומה, אני לא _____ אותך. (לבוש/לשכוח)
- ז. אם _____ את המפתח שלי, _____ לי אותו בדואר. (למצוא/לשלוח)
- ח. אתה _____, אם _____ מה שקרה בפיתה. (לצחק/לשמוע)

ילדים, תדברו בשקט! אל תפריעו לי!

כדי להביע ציווי משתמשים בדרך כלל בעברית המדוברת בצורות העתיד. (ראה גם עמ' 78).
שים לב: שלילת הציווי היא תמיד באמצעות אל + פועל בעתיד*.

В разговорном иврите для выражения императива (повелительного наклонения) употребляются обычно формы будущего времени глагола (см. также на стр. 78).

Обратите внимание: отрицательная форма императива образуется с помощью: буд. вр. глагола + אל.

תפתח את הרדיו!	אל תפתח את הטלוויזיה!
תדברי עם הפקיד!	אל תדברי עם המנהל!
תשלחו את המכתב לרונת!	אל תשלחו את המכתב לדני!

3.1

תן הוראות לפי הדוגמה באחת מן הסיטואציות. (השתמש בפעלים מן הרשימה)**:

א. **ההורים יוצאים למסיבה. לפני שהם יוצאים, הם נותנים הוראות לילדים:**

(לא לשחק, לנגן, לסדר, לא לשכוח, לעזור ל-, לטלפן, לסגור, לגמור, לזכור,

לשמור על, לא להפוך את, לא לפתוח, לקרוא, לא לשכב, ללמוד, לא לריב, לשים)

ב. **אחרי שהרופא בדק את החולה, הוא נתן לו הוראות:**

(לא לעבוד, לשכב, לחזור, לסדר, לבקש, לא לעשן, לזכור, לסגור, לא לטייל, לגמור, לשמור,

ללבוש, לא לשכוח, לטלפן, לבוא, לנח, לחזור)

ג. **לפני הטיול אמר המדריך למטיילים:**

(לטייל, לשלם, לטלפן, לסדר, לדבר, לבקש, לא לשכוח, לא לחשוב ש-, לשכור, לעזור, לסגור,

לשלוח, לשמוע)

ד. **לפני שרותי יוצאת לעבודה, היא נותנת הוראות לעוזרת שלה:**

(לבשל, לא לטלפן, לגמור, לדבר, לא לשכוח, לעבוד, לסגור, לסדר, לזכור, לשמור, למצוא,

לא לפתוח, לא להשאיר, לשים, לנח, לבוא, להפסיק, לגמור, להפוך את)

---

* בעשרת הדיברות כתוב "לא תרצח", "לא תגנוב" – צורה זו קיימת רק באיסורים מוחלטים כאלה.

** מתאים לעבודה בקבוצות. כל קבוצה תכתוב במשותף על נושא אחד.

* В десяти заповедях написано "לא תגנוב", "לא תרצח". Эта форма императива выражает только категорические запреты такого рода.

* Можно использовать для работы в группах. Каждая группа пишет своё сочинение на какую-нибудь тему.

בניין הפעיל – זמן עתיד – פורודה הפעיל – будущее время.

1. בעתיד נשמרת י' (כסימן הבניין) בכל הנטייה.

2. התחילות (א.י.ת.ג.) מנוקדות ב"ם.

1. При спряжении глаголов породы הפעיל в будущем времени сохраняется буква י' во всех формах (как признак породы).

2. Префиксы א.י.ת.ג. имеют огласовку ם.

הפעיל

פ' הפועל
גרונית

שם הפועל: להרגיש
השורש: ר.ג.ש

אָמָםִים	(אני)	אָרְגִישׁ	אָעֲנִישׁ
תָּמָםִים	(אתה)	תָּרְגִישׁ	תָּעֲנִישׁ
תָּמָםִיםִי	(את)	תָּרְגִישִׁי	תָּעֲנִישִׁי
יָמָםִים	הוא	יָרְגִישׁ	יָעֲנִישׁ
תָּמָםִים	היא	תָּרְגִישׁ	תָּעֲנִישׁ
נָמָםִים	(אנחנו)	נָרְגִישׁ	נָעֲנִישׁ
תָּמָםִיםֵם	(אתם-אתן)	תָּרְגִישׁוּ	תָּעֲנִישׁוּ
יָמָםִיםֵם	הם/הן	יָרְגִישׁוּ	יָעֲנִישׁוּ

השלם את הטבלה:

4.1

את	הוא	אנחנו	אתן	הם
תפרידי	יפריע	נעניש	תרגיזו	יצחיקו

כתוב את הפעלים בהפעיל בזמן עתיד :

- א. דן, אם תלמד הרבה, _____ להיפנס לאוניברסיטה.
צ.ל.ח
- ב. ילדים, אל _____, כי אנחנו לא _____ לשמוע כלום.
פ.ר.ע צ.ל.ח
- ג. אם אתה _____ את ההורים, הם לא _____ לתת לך את המכונית.
ר.ג.ז ס.כ.ס
- ד. דפנה, מתי _____ ללמוד אצלנו? (אני) _____ ללמוד אצלכם בשנה הבאה.
ת.ח.ל ת.ח.ל
- ה. אם היא _____ לי לבוא בזמן, אני אחכה לה.
ב.ט.ח
- ו. תבקשו מהמורה, ש _____ לכם את השיעור.
ס.ב.ר
- ז. דויד, אולי אתה _____ על רות, שתבוא מחר.
ש.פ.ע
- ח. דינה, כשתדברי עם רחל _____ לה, ש _____ גם את דן ליום ההולדת שלה.
ז.כ.ר ז.מ.ן
- ט. אם _____ לבוא, תטלפן אלינו קודם.
ח.ל.ט
- י. ילדים _____ לי, בבקשה, לשלוח מחר את המכתב.
ז.כ.ר

כתוב את הפעלים בזמן המתאים :

- א. אי אפשר _____ מתל-אביב לחיפה בחצי שעה.
(להגיע)
- ב. רות, _____ לדבר! אני מקשיבה לחדשות.
(להפסיק)
- ג. המורה _____ בין יוסי לדני, מפני שהם רבו כל הזמן.
(להפריז)
- ד. אל _____ את רותי, כי אני שונא אותה!
(להזמין)
- ה. אנחנו _____ לעבוד במקום הזה לפני חודשיים.
(להתחיל)
- ו. אם אורי _____ את ההורים שלו, הם _____ אותו.
(להרגיז) (להעניש)
- ז. אתה לא מבין שום דבר, מפני שלא _____, בזמן שאני _____ את הבעיה הזאת.
(להקשיב) (להסביר)
- ח. דן, אולי _____ על רוזה, ש _____ לעשן.
(להשפיע) (להפסיק)
- ט. הם לומדים בקורס מיוחד כדי _____ בבחינות הכניסה.
(להצליח)
- י. אם אתם רוצים _____ את רחל, תספרו לה עליי.
(להצחיק)
- יא. קודם את _____ אותי, אחר-כך את מבקשה סליחה.
(להרגיז)
- יב. לפני שיצאה מהבית, היא _____ את האוכל על השולחן.
(להשאיר)

"ואילו" מילת ניגוד המקשרת בין שני משפטים:
 דן מגן בגיטרה, ואילו משה מגן בצילו.*
 עד 1989 קשה היה לצאת מברית-המועצות, ואילו היום יש אפשרות כזאת.
 "ואילו" — противительный союз, соединяющий два предложения.

השלם:

5.1

- א. בארגנטינה יש קיץ בפברואר, ואילו _____
- ב. יש לנו שני בנים. האחד אוהב לטייל, לראות הרבה סרטים וללכת למסיבות, ואילו _____
- ג. השנה הגיעו לישראל 120,000 עולים מברית-המועצות, ואילו _____
- ד. רות הצליחה בבחינה יפה מאוד וקיבלה 90, ואילו _____
- ה. היום הנשים _____, ואילו לפני 100 שנה _____
- ו. הישראלים _____, ואילו _____
- ז. בציור מודרני _____
ואילו בציור קלאסי _____
- ח. ארה"ב _____
ואילו ברית-המועצות _____

חזרה על מילות קישור

6

השלם את המשפטים:

6.1

- א. יוסף קנה את הציור
- ש _____
  - כדי _____
  - מפני ש _____
  - כאשר/כש _____

* אם הפועל בשני המשפטים הוא באותו זמן, אפשר לוותר עליו באזכור השני: דן מגן בגיטרה, ואילו משה — בצילו.

* Если один глагол в двух предложениях в одном и том же времени, то можно опустить глагол второго предложения и вместо него поставить типе.

ב. פרסיאוס נלחם במפלצת

כאשר/כש _____ ש _____ כדי _____

ג. דיברנו עם המנהל

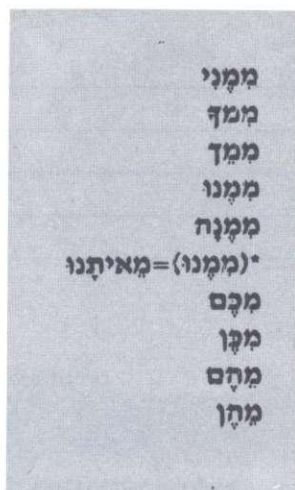
כש _____ מפני ש _____ בגלל _____ לכן _____ כדי _____

6.2

פתוב את מילת הקישור החסרה:

(מפני ש, כדי, אחרי ש, לפני ש, ש, כש, כאשר, בגלל, אחרי, לפני, לכן, ואילו.)

- א. אורלי מכורה לקולנוע, _____ אין לה זמן לחברים.
- ב. _____ ראינו את הסרט, הבנו מה קרה ליהודים באירופה בזמן המלחמה.
- ג. המצרים היו הראשונים _____ חילקו את היממה ל-24 שעות.
- ד. _____ אני רחוקה מההורים, אני מתגעגעת מאוד, אבל _____ הם איתי, אנחנו רבים כל הזמן.
- ה. אני אוכל _____ לחיות, ולא חי _____ לאכול.
- ו. נכנסנו לקולנוע _____ התחלת הסרט, ולא הבנו כלום.
- ז. _____ רחל לא הצלחנו להגיע בזמן.
- ח. סידרתי את הוויזה _____ הנסיעה לחו"ל.
- ט. אני החלטתי לעלות לישראל _____ אחי החליט להישאר במוסקבה.
- י. דנה שונאת את השכונה הזאת _____ יש בה רעש וליכלוך.
- יא. עליתי לרכבת דקה _____ יצאה מהתחנה.

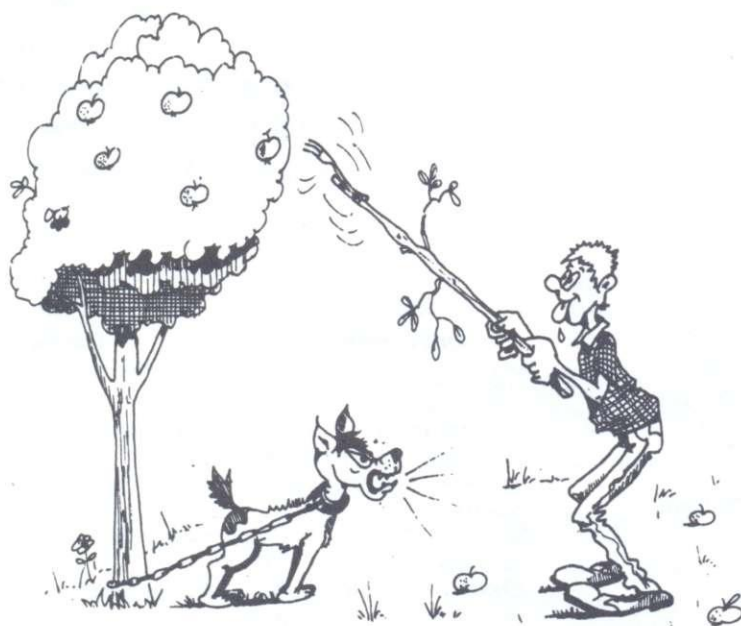
פתוב ממני, ממך :

7.1

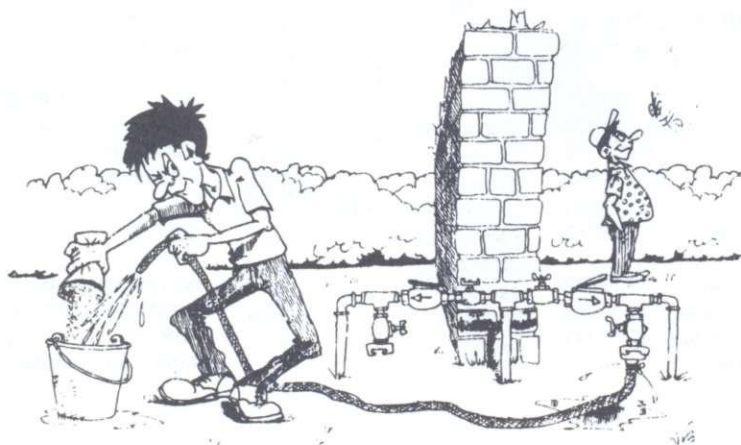
- א. — מה קיבלת מההורים ליום ההולדת? — קיבלתי _____ אלבום תמונות.
- ב. — דליה עדיין חברה של אורי? — לא, היא נפרדה _____ לפני שבוע.
- ג. — מה למדת מדפנה? — למדתי _____ גם לצייר וגם לצלם.
- ד. — כשהייתי בקיבוץ ביקשו _____ החברים, שאספר להם על הביקור בברית-המועצות.
- ה. — מה חדש אצל דליה? היא טיילנה אליך? — לא, לא שמעתי _____ הרבה זמן.
- ו. הבן שלנו נולד בישראל, אבל הוא למד _____ לא רק עברית אלא גם רוסית.
- ז. דן, מה ביקש _____ האיש, שדיבר איתך אתמול?
— הוא ביקש _____, שאסביר לו מה כתוב בעיתון.
- ח. — אתם לא מפריעים לו, מה הוא רוצה _____?
— אנחנו לא יודעים מה הוא רוצה _____.
- ט. "אני מבקש _____ להיות לי לאישה", אמר פרסיאוס לאנדרומדה.
- י. החברים שלי אומרים שבעל הבית דורש _____ לשלם שכר דירה לשנה.

ברוסית אומרים: "הפרי האסור — מתוק".
Запретный плод сладок.

בעברית אומרים: "מים גנובים ימתקו".
Краденая вода слаще.

יחידה ט

1. מודעות מן העיתון: דרושים
2. בעל + שם עצם
3. קורות חיים
4. טקסט: משורר, פילוסוף ומתמטיקאי
5. בניין פעל – פ"י – זמן עתיד
6. נטייה "אין" (אינני, אינך...)

звание	תואר ז'
результат	תוצאה ז'
удостоверение,	תעודה ז'
диплом, аттестат	
упражнение	תרגיל ז'
девятая	תשיעית ז'

תוארי פועל наречия

письменно	בכתב
быстро	במהירות
в сочетании	בצירוף
без труда	בקלות

מילות יחס предлоги

между нами	בינינו
------------	--------

שמות תואר прилагательные

академический	אקדמי
требуемый	דרוש
(требуется)	
частичный	חלקי
полный	מלא
знаменитый	מפורסם
женатый	נשוי/נשואה
открытый	פתוח
центральный,	ראשי
главный	
большинство	רוב
романтический	רומנטי
предпочтительный,	רצוי
желательный	

שמות עצם существительные

наш праотец	אבינו ז'
безопасность	ביטחון ז'
больница	בית-חולים ז'
средняя	בית ספר תיכון ז'
школа	
верблюд	גמל ז'
информатор	דובר ז'
стюард	דיוול ז' [דיוולת ז']
геометрия	הנדסה ז'
образование	השכלה ז'
певец	זמר ז' [זמרת ז']
фирма, компания	חברה ז'
повар	טבח ז'
известие	ידיעה ז'
адрес	כתובת ז'
рождение	לידה ז'
инженер	מהנדס ז'
мюзикл	מחזמר ז'
отделение, отдел	מחלקה ז'
институт	מכון ז'
поэт	משורר ז'
смена	משמרת ז'
должность	משרה ז'
математик	מתמטיקאי ז'
опыт	ניסיון ז' [ניסיונות]
Испания	ספרד ז'
библиотекарь	ספרן/ית ז'
философ	פילוסוף ז'
физик	פיסיקאי ז'
решение,	פיתרון ז' [פיתרונות]
разрешение	
конфликт	ריב ז'
танцор	רקדן ז'
треть	שליש ז'
дата	תאריך ז'

פעלים глаголы

הסביר	— להסביר
объяснять	
השאיר	— להשאיר
оставлять	
השתתף	— להשתתף
участвовать	
עצר	— לצרור
останавливать	
פנה	— לפנות
обращаться;	поворачивать
פתר	— לפתור
решать, разрешать	
שינה	— לשנות
изменять	

צירופים וביטויים

словосочетания и идиомы

специалист	בעל מקצוע
человек с	בעל ניסיון
опытом	
высшее	תואר אקדמי
образование	
דובר (אנגלית, רוסית)	
говорящий (говорит)	po-
по-английски, по-русски; знает	английски, по-русски; знает
англ. язык, русский язык	איש ביטחון
охранник	מנהל מכירות
зав. отделом	
продажи	
בחנית קבלה	
вступительный экзамен	
קורות חיים	
автобиография	
курс по	קורס הסבה
переквалификации	

מודעות מן העיתון

קרא את המודעות, וסמן בקו את שמות בעלי המקצוע:

לחברת אל-על

דרושים

אנשי ביטחון
דיילים ודיילות
לעבודה במשרה חלקית
נא לפנות טלפונית

לביה"ס התיכון "אלונים" ברחובות

דרושים

מורים בעלי השכלה אקדמית
מתמטיקה – משרה מלאה
תנ"ך – חצי משרה (14 שעות בשבוע)
ספרות – חצי משרה
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים
לת"ד 216, רחובות

לבית החולים תל-השומר

דרושים

רופא ילדים – בעל ניסיון
רופאת נשים – סטז'רית
העבודה גם במשמרות לילה
נא לפנות בכתב

דרושים

שחקנים ורקדנים
למחזמר "אוויטה"
בחנית קבלה:
ביום ה' 10.5.90
בשעה 7:00
בתיאטרון "הבימה"

לחברה גדולה בת"א

דרוש

מנהל מכירות
בעל ניסיון במחשבים
דובר אנגלית
בעל מכונית
רצוי בעל ניסיון
טל' 03-442342

לאוניברסיטת באר-שבע

דרושים

מתמטיקאי – לעבודה
במשרה מלאה
פיסיקאי – תואר M.Sc.
לעבודת תירגול עם סטודנטים
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים

למלון "הילטון" בירושלים

דרושים

1. טבח ראשי / מנוסה
למטבח אירופי
2. מדריך תיירים – אחרי צבא,
דובר אנגלית וצרפתית

ענה על השאלות לפי המודעות בעמ' 113 :

א. אילו מורים דרושים לבית הספר ברחובות?

ב. אילו בעלי מקצוע דרושים לחברת אל-על?

ג. מה דורשים ממנהל המכירות?

ד. למה צריך תיאטרון "הבימה" שחקנים ורקדנים?

ה. אילו שפות צריך לדעת מדריך התיירים?

ו. מה מנהל המכירות צריך למכור?

ז. איזה אוכל הטבח צריך לבשל?

ח. איך יתקבלו שחקנים ורקדנים לעבודה ב"הבימה"?

ט. מה יהיו שעות העבודה של הרופאים הדרושים ל"תל-השומר"?

י. כמה שעות בשבוע עובד מורה בתיכון במשרה מלאה?

מיהו בעל המקצוע:

א. עובד בספרייה

ב. עובד במשטרה

ג. כותב בעיתון

ד. כותב מוסיקה

ה. מטפל בחולים

ו. עובד במשרד

ז. מצייר ציורים

ח. עושה תוכניות לבניינים

ט. עובד עבודה פיזית

י. כותב ספרים

יא. שר באופרה

יב. מבשל במסעדה (שף)

יג. משחק בתיאטרון או בסרט

יד. מלמד בבית-ספר

טו. מטפל במטוס

ענה על אחת מן המודעות, וכתוב מדוע אתה מתאים למשרה:

בעל + שם עצם

בעל ניסיון בעלת ניסיון בעלי ניסיון בעלות ניסיון

בעל ניסיון = איש שיש לו ניסיון.

человек с опытом — בעל ניסיון

הסבר את הצירופים:

- א. בעל בית — איש ש _____
- ב. בעלת חנות — אישה ש _____
- ג. בעלי מכונית — אנשים ש _____
- ד. בעלות השכלה גבוהה — _____
- ה. בעל שיער שחור — _____
- ו. בעל ידיעות רבות — _____
- ז. בעלת ביטחון עצמי — _____

קורות חיים

בֹּרִיס מיטלמן נולד בשנת 1960 בברית-המועצות ועלה לישראל בשנת 1989; הוא נשוי ואב לשניים.
במוסקבה עבד בֹּרִיס כמהנדס, בישראל הוא רוצה לשנות את המקצוע שלו ולעבוד כמורה.
בֹּרִיס קרא בעיתון, שלתיכון "אלונים" ברחובות דרוש מורה למתמטיקה, לכן שלח למנהל בית-הספר את קורות החיים שלו.

קורות חיים

שם: בֹּרִיס מיטלמן
תאריך לידה: 28.11.1960
ארץ לידה: ברית-המועצות
שנת עלייה: 1989
מצב משפחתי: נשוי ואב לשניים
כתובת: רחוב הגפן 18, תל-אביב

השכלה

1974-1978 למדתי בבית-ספר תיכון במוסקבה.
1978-1982 למדתי במכון הנדסת בניין, ואני בעל תואר שני (M.s) בהנדסה.
1985-1986 השתתפתי בסמינר למורי עברית במוסקבה, וקיבלתי תעודת מורה.
1989-1990 למדתי עברית באולפן "גורדון" בתל-אביב, ועברתי קורס הסבה של משרד העבודה למורים למתמטיקה.

ניסיון בעבודה

1983-1989 עבדתי כמהנדס בניין בחברת "דינמיקה" במוסקבה.
חמש שנים הייתי מנהל מחלקה, ואחר-כך – המהנדס הראשי בחברה.
1987-1989 לימדתי עברית במוסקבה.

כתוב את קורות החיים שלך לפי התבניות שלמעלה:

משורר פילוסוף ומתמטיקאי

אברהם אבן-עזרא, שחי בספרד במאה ה-12, היה משורר מפורסם ופילוסוף, כתב ספרים רבים והיה מתמטיקאי מצוי. מספרים על אבן-עזרא, שפעם אחת רכב על גמל מגרנדה לקורדובה. בדרך ראה שלושה אנשים רבים וצועקים. עצר אבן-עזרא את הגמל וירד לדבר איתם.

"מדוע אתם רבים?" שאל.

"שלושה אחים אנחנו" – ענה אחד מהם – "ראובן, שמעון ולוי. אבינו מת והשאיר לנו 17 גמלים, אבל איננו יודעים, איך לחלק אותם. "לפני שמת כתב אבינו, שחצי ($1/2$) מן הגמלים יקבל הבן הגדול," אמר ראובן.

"הוא גם כתב, ששליש ($1/3$) מהם אני אקבל," אמר שמעון, הבן השני. "אבינו הבטיח גם לי גמלים – אמר לוי – תשיעית ($1/9$) מן הגמלים אני צריך לקבל. אבל איך אפשר לחלק 17 גמלים לחצי, לשליש ולתשיעית?"

חשב אבן-עזרא כמה דקות, ואחר-כך פנה אל הפנים ואמר: "קחו את הגמל שלי. עכשיו יש לכם 18 גמלים, ואפשר לחלק אותם בקלות."

לקח ראובן חצי מן הגמלים – 9 במספר; לקח שמעון שלישי מן הגמלים – 6 במספר; ולוי, הבן הצעיר, לקח 2 גמלים, תשיעית בדיוק – הכל כמו שכתב האב. כאשר גמרו לחלק את הגמלים, נשאר גמל אחד. "של מי הגמל הזה?" שאלו האחים.

"שלי!" ענה אבן-עזרא, "עכשיו אקח את הגמל שלי, ואצא לדרך." "איך הצלחת לפתור את הבעיה?" שאלו האחים. "צריך לדעת קצת מתמטיקה," צחק אבן-עזרא. הוא עלה על הגמל ורכב משם בשמחה.

א. האם אתה מבין את הפתרון של אבן-עזרא? כדי להבין את הפיתרון, אתה צריך לפתור את התרגיל. מה התוצאה?

$$\begin{array}{r} 1+1+1= \\ 2 \quad 3 \quad 9 \quad 18 \end{array}$$

ב. מה הייתה הטעות של האב?

ג. למה רבו האחים?

ד. ספר סיפור אחר על ריב בין אחים:

התאם שני ביטויים מטור ב לכל שם פועל בטור א.

ב	א
שיעור קשה	א. לפתור
גמל	
חבר בחדר	ב. לרכוב על
לרותי כסף	
בעיה	ג. לחלק
כיתה לשתי קבוצות	
הורים	ד. להשאיר
מילים חדשות	
עוגה	ה. לריב עם
סוס	
שאלה	ו. להסביר
דלת פתוחה	

רב, רבה, רבים, רבות

שים לב להבדל בשימוש בין המלה "הרבה" לשם התואר "רב".

Обратите внимание на различие в употреблении слова "הרבה" и прилагательного "רב".

הרבה כסף	א	כסף רב
הרבה עבודה		עבודה רבה
הרבה חברים		חברים רבים
הרבה תמונות		תמונות רבות

השלם את המשפטים וכתוב רב/רבה/רבים/רבות:

- א. שלום _____ לכם חברים, וערב טוב לכולכם.
- ב. אנשים _____ הגיעו למסיבה.
- ג. הם הזמינו אותי למסעדה. הלכתי בשמחה _____ וכשיצאנו, אמרתי להם תודה _____.
- ד. לא היו לי בעיות _____ בשנת הלימודים הראשונה.
- ה. זמן _____ לא דיברתי עברית, אבל אני קורא עיתון עברית בקלות.

בניין פעל – פ"י – זמן עתיד

Порода פעל – פ"י – будущее время.

לגזרת פ"י שייכים פעלים שהאות הראשונה של השורש שלהם היא י'. בעבר ובהווה הם נוטים כמו השלמים: יִשְׁבְּתִי כמו קְתַבְתִּי / יִשָּׁב כמו כֹּתֵב, ואילו בעתיד יש להם משקלים אחדים. שים לב לנטיית העתיד בפעלים של הקבוצה שלפניך

1. ה"י נשמטת. (אֲשָׁב, תִּשָּׁב)
2. אותיות א.י.ת.נ. של העתיד מנוקדות ב־ק.
3. האות השנייה של השורש מנוקדת ב־ק. (לפני גרזנית היא מנוקדת ב־ק).

К разновидности פ"י относятся глаголы, у которых первая буква корня — י'. В настоящем и прошедшем временах у них обыкновенные формы יִשְׁבְּתִי = יִשָּׁב; קְתַבְתִּי = יִשְׁבְּתִי.

В будущем времени глаголы разновидности פ"י спрягаются немного иначе. Обратите внимание на спряжение данной группы глаголов в будущем времени:

1. Буква י' выпадает — אֲשָׁב, תִּשָּׁב.
2. Префиксы י, ת, נ имеют огласовку ק.
3. Вторая буква корня имеет огласовку ק (перед гортанной согласной огласовка ק).

שם הפועל: לְשָׁבַת

השורש: י.ש.ב.

כָּעֵל

רגילים	ל' גרזנית	ציווי
אֶשָּׁב	אֲדַע	
תִּשָּׁב	תִּדַע	שָׁב!
יִשָּׁב	יִדַע	שָׁבִי!
נִשָּׁב	נִדַע	
תִּשָּׁב	תִּדַע	
יִשָּׁב	יִדַע	
נִשָּׁב	נִדַע	
תִּשָּׁבוּ	תִּדְעוּ	שָׁבוּ!
יִשָּׁבוּ	יִדְעוּ	

רשימת פעלים נוספים: לְרַדֵּת, לְצַאת, לְלַדֵּת, לְלַכֵּת.

השלם את הפועל החסר בזמן עתיד לפי הפועל הנתון במשפט :

- א. אם אתה יודע את המלים החדשות, _____, אותן גם מחר.
- ב. אנחנו יורדים לנמל יפו לראות את הדייגים ; אולי _____
גם אתם איתנו?
- ג. הוא יצא מן החדר לכמה דקות, אל (אתם) _____ אחריו!
- ד. הם רוצים לשבת בקפטריה אחרי השיעור ; אם יהיה לי זמן, _____
איתם.
- ה. דויד, אני יושב פה, כי רציתי להיות לבדי, אל _____ על-ידי.
- ו. היא יולדת ילד בכל שנה ; מעניין אם היא _____ גם בשנה הבאה.
- ז. — כבר יצאתם לטיול בגליל?
— עוד לא יצאנו, אולי _____ בחודש הבא.
- ח. — הלכתם עם דויד לתערוכה במוזיאון?
— לא הלכנו, אבל כש _____, גם דויד _____
איתנו.

3 יוני

בניין פעל גזרת פ"י — ציווי

השלם את הטבלה :

שם הפועל	אתה	את	אתם-אתן
לשבת	שב		
ללכת		לכי	
לצאת			צאו
לרדת			

פתוב בזמן עתיד או בציווי :

- א. רותי, אל תשבי פה. _____ שם!
- ב. ילדים, לכו רק בדרך הזאת. אל _____ בדרך אחרת!
- ג. דני, אל תרד מן העץ במהירות. _____ לאט!
- ד. חברים, צאו לדרך בזמן. אל _____ מאוחר!
- ה. אמא, אין אוכל בבית, לכי לסופרמרקט היום. אל _____
מחר!

אינני יודע = (אין+אני) + פועל בהווה

אינני	(אינני)	אינני
אינכם		אינך
אינכן		אינך
אינם	(איננו)	אינו
אינן	(איננה)	אינה

"אינני", "אינך" משמש בשפה גבוהה לשלילת הפועל בהווה: מדוע אינך מדבר עברית? בשפה המדוברת משתמשים ב"לא" + פועל בהווה.

שים לב: א. הצירוף כולל "אין" + שם גוף (אינך = אין + אתה).

ב. בגוף ראשון ושלישי יחיד משתמשים בשתי הצורות שבטבלה.

ג. "אין" היא גם צורת השלילה של "יש", כמו במשפט "ידן איננו בחדר" ("איננו", פירושו: לא נמצא).

Частица "אינך, אינני" употребляется в литератур. языке в качестве отрицательной частицы при глаголах в форме наст. вр.: מדוע אינך מדבר עברית? В разговорной речи с глаголами настоящего вр. (как и с глаголами прош. и буд. вр.) употребляется частица "לא".

Обратите внимание:

а) спрягаемая форма включает в себе слово אין + личное местоимение:

(אינך = אתה + אינך).

б) в 1-м и 3-ем лицах имеются две формы (см. табл. склонения).

в) формы איננה, איננו и др. применяются также в значении לא נמצא, לא נמצא (не находится).

7.1

כתוב את המשפטים שלפניך בשלילה. כשאפשר, השתמש ב"אינני", "אינך"...

- דני מקשיב לרדיו. דני איננו מקשיב לרדיו.
- הוא יכול לבוא ב-4:00. _____
- אתה מצליח בלימודים. _____
- אנחנו נגיע אליכם מחר. _____
- שכרנו את הדירה ברחוב דיזנגוף. _____
- _____
- אתם אוהבים לישון על חוף הים? _____
- _____
- הפקידה במשרד. _____
- את עורכת את המסיבה אצלך? _____
- _____
- היא הייתה עייפה, לכן הלכה הביתה. _____
- _____
- הילדים בבית. _____

יחידה י

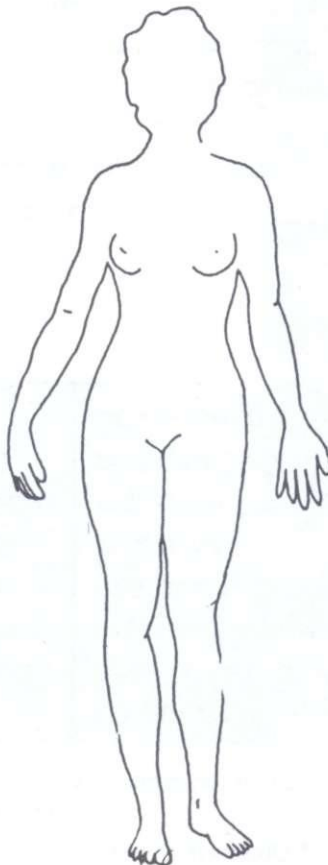
1. איברי הגוף / פואב ל-
2. טקסט: דבורה הטבעונית
3. במשך
4. ארץ זבת חלב ודבש
5. לא..., אלא...
6. בניין פעל - ל"ה - זמן עתיד / כך כתוב במפת הכוכבים
7. אני רוצה ש + עתיד

צירופים וביטויים словосочетания и идиомы	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
отправиться לצאת לדרך	части тела איברי הגוף ז'	גידל - לגדל
в дорогу מלא מרץ	уши אוזניים ז'	выращивать; воспитывать
энергичный באותו...	аспирин אספירין ז'	האמין - להאמין ב-
в тот же... שפת הלימוד	палец אצבע ז'	верить
язык, на	артрит ארטריטיס ז'	הוציא - להוציא
на котором	живот בטן ז'	вынимать, выпускать
ведется обучение	колено ברך ז' [ברכיים]	הכין - להכין
מילות יחס	спина גב ז'	приготовлять, подготов-
предлоги	горло גרון ז' [גרונות]	лять
	пчела דבורה ז' [דבורים]	הציע - להציע
за, из-за מאחורי	мёд דבש ז'	предлагать
	грудь חזה ז'	כאב - לכאוב
	двор חצר ז' [חצרות]	болеть (голова, спина)
שמות תואר	мягך כדור ז'	רפא - לרפא
прилагательные	ладонь כף-יד ז' [כפות]	вылечивать
вегетарианец טבעוני/ת	ступня כף-רגל ז'	שפך - לשפוך
сухой יבשה	плечо כתף ז' [כתפיים]	выливать
кипящий רותח/ת	скатерть מפה ז'	
левый שמאלית	лоб מצח ז'	
	энергия מרץ ז'	
	мазь משחה ז'	
	листья עלים ז'	
	лицо פנים ז' ז'	
	бок צד ז' [צדדים]	
	шея צוואר ז'	
	ноготь ציפורן ז' [ציפורניים]	
	соседка שכנה ז'	
	кашель שיעול ז'	

יחיד (ז')	יחידה (נ')	רבות (נ')
גוף	לשון	שן – שיניים
ראש	בטן	ציפורן – ציפורניים
מצח	זוגיים (נ')	כף יד – כפות ידיים
שיער	עין – עיניים	כף רגל – כפות רגליים
אף	אוזן – אוזניים	אצבע – אצבעות
פה	שפה – שפתיים	פנים – פנים
צוואר	כתף – כתפיים	שערה – שערות
גרון	יד – ידיים	רבים (ז')
חזה	רגל – רגליים	שריר – שרירים
גב	ברך – ברכיים	0 – פנים

כתוב את שמות איברי הגוף במקומות המתאימים בתמונה.

1. מורה/רגליים —
2. דן / כל הגוף —
3. ילד/שיניים —
4. אבא/ראש —
5. אמא/בטן —
6. רות/אוזניים —

* בשפה הפורמלית יש לומר "הראש כואב לו" (במשפט שהנשוא שלו פועל בבינוני, יבוא הנשוא לפני הנשוא).

* Согласно нормам языка надо говорить "הראש כואב לי". (В предложении, где сказуемое выражено причастием, т.е. в форме наст. вр., подлежащее стоит перед сказуемым).

השלם "כואב" "כואבת" "כואבים" "כואבות" :

- רותי, תבואי הערב למסיבה?
 — אני באמת לא בטוחה: עכשיו _____ לי הרגליים, וכמו
 הרגליים _____ לי גם הידיים. הראש _____ לי
 כבר מאתמול, והגרזן _____ לי מצד שמאל. ואל תשכח
 את השיניים. הן _____ לי כבר שבועיים, וגם הגב
 _____ כל כך, שני כדורים אני אקח. אני צריכה לשכב
 עכשיו, שהבטן לא תכאב. כל הגוף _____ לי, אני לא בסדר,
 אני מוכרחה להישאר בחדר.

כתוב משפטים מהטבלה :

הראש	לי	מפני שהסתכלנו בטלוויזיה כל היום
השיניים	לך	בגלל הטיול הקשה
הרגליים	לילדה	בגלל הרעש
הבטן	לדן	בגלל הרעש
היד	לה	מפני שהם אכלו בשר לא טרי
הגב	לנו	בגלל הסוכריות, שאתה אוכל
העיניים	להם	כי יש לה בעיה עם המשקפיים
הרגל		לכן הוא לא יצא לטיול

* שים לב: אפשר לומר — כואב לי הראש, כואבות לי השיניים וכי'
 או: יש לי כאב ראש, יש לי כאב שיניים.

* Обратите внимание: можно говорить — כואב לי הראש

יש לי שכנה טבעונית, דבורה שמה. דבורה היא אישה בריאה וחזקה. אנחנו גרים באותו בית שנים רבות, ובמשך כל הזמן הזה היא אף פעם לא הייתה חולה ואף פעם לא הלכה לרופא!

פעם אחת שאלתי אותה: "איך זה, שאת אף פעם לא חולה?" "יש לי תרופה לכל מחלה," אמרה דבורה. היא הוציאה מארון המטבח קצת עלים ופרחים יבשים ומשחה ירוקה ואמרה: "אם תכאב לך הבטן, תבשלי את העלים ותשתי את המים; אם יכאב לך הראש, תשימי מעט משחה מאחורי האוזניים..."

"משחה לכאב-ראש?" "שאלתי, כן, כן," ענתה דבורה, "זה עוזר!" לקחתי את התרופות של דבורה, והלכתי הביתה. אבל כשכאב לי הראש, לא השתמשתי בעלים ולא בפרחים, אלא לקחתי שני כדורי אספירין, והלכתי לישון.

כך זה היה תמיד; עד שערב אחד, כשעמדתי במטבח להכין אוכל, שפכתי על היד מים רותחים. היד כאבה לי מאוד. מה עשיתי? רצתי לדבורה... עוד לפני שהוצאתי מילה מהפה, היא אמרה: "דבש! דבש דבורים את צריכה!" "על מה את מדברת?" שאלתי, "היד כואבת לי כל כך, ואת מדברת על דבש?" "דבורה לא ענתה, היא שמה מעט דבש על היד ואמרה: "דבש מרפא הכול! כבר במאה הרביעית לפני הספירה אמר היפוקרטס, הרופא היווני, שהדבש עוזר ומרפא. גם בסין העתיקה חשבו, שהדבש הוא תרופה מצוינת. הדבש טוב לשיעול, לארטריטיס, לראומטיזם ואפילו למחלת-לב. מי שאוכל דבש, ישן טוב בלילה, וקם בבוקר מלא מרץ ושמחה." דבורה דיברה ודיברה על ההיסטוריה של הדבש ברפואה; ואולי אתם לא מאמינים, אבל כשחזרתי הביתה, לא כאבה לי היד.

מאז אני מאמינה בדבש ואוכלת דבש עם כל דבר. התחלתי גם לגדל דבורים בחצר-הבית. את הדבש אני מוכרת לחנויות "טבע" וגם לדבורה...

מצא בטקסט את שמות התואר המתאימים:

- א. שנים
- ב. משחה
- ג. עלים
- ד. מים
- ה. תרופה
- ו. חנויות

מה כתוב בטקסט במקום...?

- א. מים חמים מאוד, $100^{\circ} +$ = _____
- ב. אדם לא בריא = _____
- ג. כוח ואנרגיה של הגוף = _____
- ד. מי שגר קרוב אליי, הוא _____ שלי.
- ה. להפוך אדם חולה לבריא = _____ אותו.
- ו. אינו אוכל בשר, אינו משתמש בתרופות רגילות וכו' = _____
- ז. אספירין, כדורים ומשחה הם. _____
- ח. שיעול, ארטריטיס וראומטיזם הם. _____

השלם את הפעלים החסרים בעזרת הרשימה שלפניך :

(להכין, מאמין, להוציא, מרפאים, מגדלים, לשפוך)

- א. צריך _____ את כל בגדי-החורף מן הארון.
- ב. אנשים מכל העולם באים להתרחץ בים-המלח, כי יש בו מינרלים, ש _____ מחלות רבות.
- ג. הרבה ילדים _____ בבית חתולים, כלבים וציפורים.
- ד. כדאי _____ את המרק הזה, כי הוא כבר לא טוב.
- ה. רות מגיעה הביתה בעוד שעה. אני צריך _____ לה משהו לאכול.
- ו. יוסף, אתה _____ באלוהים?

השלם את המשפטים שלפניך לפי הטקסט :

- א. במשך כל השנים הייתה דבורה _____
- ב. דבורה נתנה לי משחה ועלים, ואילו אני _____
- ג. דבורה אומרת, שלא צריך להשתמש בכדורים, אלא _____
- ד. היד כאבה לי, אחרי ש _____
- ה. כאשר ראתה דבורה את היד, היא מיד _____
- ו. לא הבנתי, למה דבורה מדברת על דבש, בזמן ש _____
- ז. דבורה אמרה, שכבר בזמן העתיק _____
- ח. לפי הרפואה הטבעונית הדבש – _____
1. מרפא _____
2. מרפא _____
3. עוזר _____ בלילה.
4. עוזר _____

ט. היום השכנה של דבורה

1. מאמינה ש _____
2. אוכלת _____
3. מגדלת _____ וְ _____.

2.5

פתוב בעזרת המילים שברשימות:

א. דבורה לא מאמינה ברפואה הרגילה ובתרופות כמו אספירין, פניצילין וכיו'.

מה היא אומרת על הרפואה הטבעונית ומה – על הרפואה הקונוצניונאלית. כתוב משפטים בעד ונגד.

(נזק, גורם משפיע, מכור; קיבל, כדור, תרופה, חולה, מחלה, כאב, לרפא, שינוי, בלי הפסקה, במשך, יותר מדיי, אף פעם, תמיד, בריא, בדיקה, טיפול, משתמש, עוזר, פותר בעיות)

ב. דבורה חושבת, שכדאי להשתמש בדבש. מדוע?

(מרפא, עוזר, נותן, משפיע, שומר)

ג. מה מגדלים?

ילד פרח דבורים כלב עץ חתול

ספר, מה אתה מגדל עכשיו, או מה גידלת כאשר היית ילד?

ד. שיחה בין רופא לחולה:

(פואב לי, כאב, חולה, לבדוק, בדיקה, כדור, תרופה, משחה, מרגיש, לשכב, לקחת, לבוא)

במשך

3

* "במשך" פירושו לאורך זמן של _____, בתקופה של _____

* Обратите внимание: можно говорить — "במשך", что означает в продолжение, в течение какого-нибудь отрезка времени.

לא ראיתי אותו במשך שלושה חודשים.

לא עישנתי במשך השיעור.

הכרתי הרבה חברים חדשים במשך השנה.

כתוב משפטים, ובהם המילים האלה:

3.1

במשך הקיץ _____

במשך קיץ אחד _____

במשך ההפסקה _____

במשך הקונצרט _____

במשך חודש _____

במשך הטיסה. _____

במשך שעותיים. _____

במשך החודש. _____

ארץ זבת חלב ודבש

4

למה קראו לארץ-ישראל "ארץ זבת חלב ודבש"?

בארץ-ישראל העתיקה לא גידלו דבורים, אלא השתמשו בדבש, שנמצא

בטבע בכורות הדבורים.

בקיץ, בגלל החום, הדבש נוזל (זב) מן הכוורת. אולי זאת הסיבה, שקראו

לארץ ישראל "ארץ זבת חלב ודבש".

מוצאים את השם הזה 16 פעמים בתנ"ך.

מצא במילון את פירושי המילים האלה:

נמצא = _____ כוורת = _____
 נוזל = _____ קיץ = _____
 תני"ך = _____ אלא = _____
 טבע = _____ ארץ זבת חלב ודבש = _____

פתוב:

לארץ ישראל קראו "ארץ זבת חלב ודבש", כי _____
 _____
 אנחנו יודעים, ש"ארץ זבת חלב ודבש" היה שם פופולרי בזמן העתיק,
 מפני ש _____
 האם גם היום ישראל היא "ארץ זבת חלב ודבש"? _____
 _____

לא... אלא...

לא א, אלא ב

לא... אלא... הוא מבנה של משפט, אשר יש בו הדגשה על הנאמר בחלק הראשון. החלק הראשון של המשפט יבוא תמיד בשלילה (לא, אין), בחלק השני יש ניגוד לאחד מן האיברים שבחלק הראשון.

В предложении с конструкцией **לא... אלא** подчёркивается то, о чём говорится в его первой части посредством отрицания (לא, אין) слова, а вторая часть предложения противопоставлена первой.

דויד לא לומד, אלא עובד

א. דויד לא לומד.

ב. דויד עובד.

דבורה לא משתמשת באספירין
אלא בדבש.

א. דבורה לא משתמשת באספירין.
ב. דבורה משתמשת בדבש.

פתוב במשפט אחד:

1. א. דן לא שוכר את הדירה.

ב. דן קונה את הדירה.

2. א. הבגדים האלה אינם ירוקים.

ב. הבגדים האלה כחולים.

3. א. המלכים לא רכבו על חמורים.

ב. המלכים רכבו על סוסים.

4. א. טולסטוי לא היה צרפתי.

ב. טולסטוי היה רוסי.

---

5. א. אל תטלפן אליי בצוהריים.

ב. תטלפן אליי בערב.

---

6. א. הם נוסעים, לא מפני שהם רוצים לטייל.

ב. הם נוסעים, מפני שהם רוצים לבקר את ההורים.

פתוב משפטים. השתמש במילה "אלא" + פעלים מן הרשימה:

(נמצא, לרכוב על, להסתכל ב-, ללמוד, הציע, לטוס ל-, לפתור בעיה ב-)

גמל	סוס
פריז	לונדון
תמונה	טלוויזיה
מתמטיקה	פיזיקה
ללכת לסרט	להישאר בבית
בארון	על הכיסא

5.2

בניין פעל – ל"ה – זמן עתיד Порода – ל"ה – будущее время.

1. בעתיד של גזרת ל"ה (כשהאות השלישית של השורש היא ה') נשמרת האות ה' רק בצורות שאין להן סופיות (אָקָה, תִּקְנָה). בצורות שיש סופיות – נעלמת ה' (תִּקְנִי, תִּקְנֶה, יִקְנֶה).
2. תחיליות העתיד בדרך כלל מנוקדות ב־ק. לפני אותיות גרוניות ב־ק. התחילית א' מנוקדת תמיד ב־ק.
3. שים לב לחטפים מתחת לאותיות הגרוניות (תִּעְלָה, תִּעְלֶה).

1. У глаголов разновидности ל"ה (последняя буква корня 'ה') в будущем времени буква 'ה' выпадает, когда согласно форме спряжения глагол имеет окончания (יִקְנֶה, תִּקְנֶה, יִקְנֶה). В остальных случаях 'ה' корневая остаётся (תִּקְנָה, תִּקְנִי).

2. Префиксы י.ת.נ. имеют огласовку ק, префикс א' — огласовку ק. Перед гортанными будет огласовка ק.

3. Обратите внимание на огласовку (хатаф) под гортанными согласными תִּעְלָה.

רצה	—	לרצות	בכה	—	לבכות
ראה	—	לראות	זכה	—	לזכות
קנה	—	לקנות	*היה	—	להיות
שתה	—	לשתות	*חיה, חי	—	לחיות
בנה	—	לבנות	עלה	—	לעלות
פנה	—	לפנות	עשה	—	לעשות
			ענה	—	לענות

שם הפועל: לקנות (לעלות)

השורש: ק.נ.ה (ע.ל.ה.)

כָּעֵשׂ/עָשָׂה

פעלים רגילים	גזרת ל"ה	פ' הפועל גרונית
אָקָה	אָקָה	אָקָה
תִּקְנָה	תִּקְנָה	תִּקְנָה
תִּקְנִי	תִּקְנִי	תִּקְנִי
יִקְנֶה	יִקְנֶה	יִקְנֶה
תִּקְנֶה	תִּקְנֶה	תִּקְנֶה
נִקְנֶה	נִקְנֶה	נִקְנֶה
תִּקְנֶה	תִּקְנֶה	תִּקְנֶה
יִקְנֶה	יִקְנֶה	יִקְנֶה

* הפעלים ה.י.ה.ח.י.ה מתנהגים בנטיית העתיד כפעלים רגילים.

* Глаголы с корнями ה.י.ה.ח.י.ה спрягаются в будущем времени так же, как и другие глаголы этой разновидности.

א. קרא את הסיפור, וסמן את הפעלים מגזרת ל"ה:

כך פתוב במפת הפוכבים

פוכבה מאמינה גדולה באסטרולוגיה. "האסטרולוגיה עוזרת לאדם להבין את עצמו", היא אומרת.

פוכבה חיה לפי ההורוסקופ. היא יודעת, מה יקרה לה בסוף השבוע, מה היא תעשה בעוד חודש, איפה היא תהיה, ומה היא תקנה. "אם תרצק" היא מציעה לי, "אלמד גם אותך." "תראי", היא אומרת, "הכול כל כך ברור!" יש לה ספר גדול ובו ציורים ומפות רבות. כל בוקר היא פותחת את הספר, מסתכלת בשלוש מפות, ורק אז היא מחליטה מה היא תשתה, איזו שמלה תלבש, לאיזה אוטובוס היא תעלה ומה תבשל לארוחת צהריים.

ועם מי להתחתן? גם זאת לא בעיה. פוכבה יודעת, שבעוד שלוש שנים היא תפגוש בחור צעיר, שחקן או משורר, והם יבנו להם בית בצפת, ושם יחיו.

ואם תשאלו אותה "למה צפת?" היא תענה לכם: "כך פתוב במפת הפוכבים!"

נחיה ונראה...

ב. פתוב את הפעלים שסימנת בתרגיל 6.1 בזמן עבר:

6.2

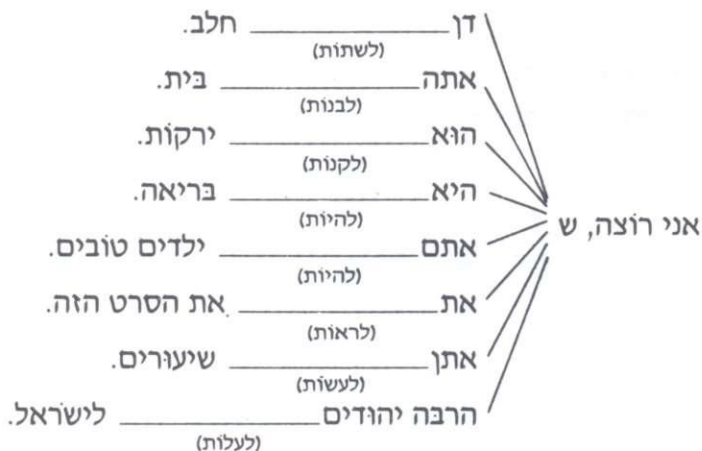

1. מה עשיתם בחופשה באילת? אם חצו בחופשה באילת?
2. בעבר קטית אהבת מחול אצל. בעתיד אקנה לי בית מחוץ לעיר.
3. רות הייתה עיתונאית מפורסמת. _____
4. עלינו לישראל עם ההורים. _____
5. מתי תראה את _____
התערוכה במוזיאון ישראל?
6. מה תשתי, רות? _____
7. הוא לא יענה לך בטלפון? _____
8. הסטודנטים רצו לראות את "סלע אנדרומדה". _____
_____
9. למי הם יפנו, כאשר תהיה להם בעיה? _____
10. אתן בכיתן כשראיתן את הסרט. _____
_____

1. אם אתה _____ לפקידה, היא _____ לך.
(לפנות) (לענות)
2. אם (אנחנו) _____ כל מה שהרופא אומר לנו,
(לעשות) בראים.
(להיות)
3. רות, אם את _____ בשקט, הילדים לא _____
(להיות) (לבכות)
4. כאשר ההורים שלו _____ לישראל, הוא
(לעלות) עוד חדר.
(לבנות)
5. דויד, אם _____ את כל השיעורים, אני
(לעשות) לך מתנה.
(לקנות)
6. אם הם _____ הרבה יין, הם _____ מכורים
(לשתות) (להיות) לאלכוהול.
7. רות ודן, אם _____ את השכנה, תספרו לה על הטיול.
(לראות)
8. דן אומר, שהוא _____ רופא.
(להיות)
9. "אם (אתם) _____ , אין זו אגדה", אמר הרצל.
(לרצות)
10. אם (אני) _____ בלוטו, מליונר.
(ליזכות) (להיות)

אחרי פעלים המבטאים רצון ותקווה לעתיד משתמשים בעברית ב"ש" + פועל בעתיד: אני רוצה שתבוא. После глаголов, выражающих желание или надежду, употребляются придаточные предложения в буд. вр. с союзом — ש

מה אתה רוצה?

כתוב:

7.1

א. מה אתה רוצה, שיקרה בשנה הבאה (לך, להורים, לחברים בישראל, בעולם)? כתוב לפי הדוגמות ב-8.1:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ב. מה אתה מאחל בראש-השנה (לחברה, לאבא, לאמא, לאח או לאחות שלך)?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ג. מה המורה רוצה, שהתלמידים יעשו?
או: מה דינה רוצה, שהבעל שלה יעשה בשבילה?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

אם לבשת את הרתמות אל תאמר שזה קשה לך.
Взялся за гуж, не говори, что не дюж.

המתחיל במצוה אומרים לו גמור.
Взялся за дело, кончай смело.

יחידה יא

1. טקסט: המלחמה על העברית
2. בניין התפעל – בכל הזמנים / כרטיס ביקור
3. אסור, מותר... + שה"פ
4. "לפני", "אחרי" – בנטייה
5. חזרה לאידיש

פנה בבקשה
обратился с
просьбой

תוארי פועל наречия

вообще בכלל
главным образом בעיקר
без труда בקלות
вне מחוץ ל-
сначала, вначале תחילה

מילות יחס предлоги

за кого/что בעד
против נגד
за, ради למען

שמות תואר прилагательные

недостающий חסר/ה
натуральный טבעי/ת
естественный טבעי/ת
технический טכני/ת
известный ידוע/ה
единственный יחיד/ה
иностранный לוֹצִי/ת
счастливый מאושר/ת
грязный מלוכלך/ת
заинтересованный מעוניין/ת
отличный מצויין/ת
замечательный ספורטיבי/ת
спортивный ספורטיבי/ת
народный עממי/ת

שמות עצם существительные

характер אופי ז'
тысяча אלף ז'
организация אירגון ז'
полк גדוד ז'
личное גוף ז' (אני...)
местоимение דור ז' (דורות)
поколение הומור ז' [0]
юмор הוראה ז'
преподавание החלטה ז'
решение הצעה ז'
спектакль חולב ז'
молочник חורף ז'
зима טייס ז'
летчик לימוד ז'
учение לשון ז' (לשונות)
язык מגן ז' (מגינים)
защитник מדעים ז'
науки מעמד ז' (מעמדות)
класс מצב ז'
положение, מרכז ז'
обстановка סכנה ז'
центр ספרות ז'
опасность עם ז'
литература עממיות ז'
народ עסקים ז'
народность פשטות ז'
бизнес, дела קור ז'
простота קניות ז'
холод רגש ז' (רגשות)
покупки רווק ז'
чувство שביתה ז'
холостяк שלט ז'
забастовка תופעה ז'
вывеска
явление

צירופים וביטויים словосочетания и идиомы

обычно בדרך כלל
наша жизнь חיינו
известен как ידוע כ-
(в качестве)
забастовал פתח בשביתה

פעלים глаголы

איבד – לאבד את
терять
העדיף – להעדיף את
предпочитать
הפגין – להפגין נגד
протестовать
הפחית – להפחית
уменьшать, понижать
הקים – להקים
создать, основать
הרצה – להרצה
читать лекцию
התנוכח – להתנוכח עם
спорить, дискутировать
התלבש – להתלבש
одеваться
התנגד – להתנגד ל-
выражать несогласие,
отказаться
התקדם – להתקדם ב-
продвигаться вперёд
התקרב – להתקרב אל-
приближаться
התקשר – להתקשר אל-
связываться, контактиро-
ваться
התרגו – להתרגו על
злиться
התרגל – להתרגל אל-
привыкать
התרגש – להתרגש מ-
волноваться
התרחץ – להתרחץ
мыться, купаться
התרחק – להתרחק מ-
удаляться
טען – לטען
утверждать
נכתב – להיכתב ב-
быть написанным
נפתח – להיפתח
быть открытым
פעל – לפעול נגד
действовать против
שכח – לשכוח
забыть

המלחמה על העברית

בשנת 1978 פנתה קבוצת סופרים ישראלים לאקדמיה ללשון העברית בבקשה לפעול נגד המספר הרב של השלטים הלועזיים ברחובות הערים. מאות חנויות, בתי קפה, מסעדות ומשרדים מעדיפים לקרוא לעצמם בשמות לועזיים, לדוגמה: חנויות בגדים בשם – "סוסייטי שופ", "פאם פאטאלי", "מהאראגיה פשנס"; מסעדות בשם – "שה קלודין", "טייסט אוף סצ'ואן"; מרכזי קניות ומרכזי עסקים בשם – "דיזנגוף סנטר" ו"מגדל סנצ'רי" ועוד ועוד. תופעה זו הפכה להיות חלק מחיינו. אנשים מקבלים אותה כמצב טבעי ולפעמים אפילו אינם שמים לב אליה. אבל הסופרים טוענים, שכך הערים מאבדות את האופי העברי שלהן, ולכן עלינו להילחם בתופעה.

המלחמה על השפה העברית איננה מלחמה חדשה. בתחילת המאה לא דיברו בארץ עברית. השפות המדוברות היו אידיש, לאדינו, גרמנית, צרפתית, ערבית ועוד. גם שפת הלימוד בבתי הספר לא הייתה עברית. אבל היו בארץ אנשים, שנלחמו נגד השפות הזרות וטענו, שצריך להפוך את העברית לשפת העם היהודי בארץ ישראל.

ב-1905 הקימו את גימנסיה "הרצליה" ביפו ולימדו בה את כל המקצועות בעברית. שנתיים אחר-כך הקימו את "הגימנסיה" בירושלים, וגם בה לימדו רק בעברית.

מלחמה קשה על העברית הייתה, כאשר הקימו את הטכניון בחיפה בשנת 1913. המורים והפרופסורים החליטו, ששפת ההוראה בטכניון תהיה גרמנית. הם חשבו, שאי אפשר ללמד מדעים בעברית, מפני שחסרות בה מילים טכניות וגם מפני שאין מורים, שיכולים ללמד בעברית. אבל מורים עברים ותלמידים בכל הארץ יצאו להפגין נגד החלטה זו, והסטודנטים של הטכניון פתחו בשביתה. הוויכוח עבר משם גם לבתי ספר אחרים.

המורים והתלמידים הבינו, שהמלחמה היא לא רק על שפת ההוראה בטכניון אלא על מעמד העברית בארץ. מלחמה זו ידועה בהיסטוריה של ארץ-ישראל כ"מלחמת השפות".

בגלל מלחמת העולם הראשונה (1914-1918) לא נפתח הטכניון. בשנים אלה, הפכה העברית לשפת הלימוד ברוב בתי הספר, וכאשר התחילו ללמוד בטכניון אחרי המלחמה, כבר היה ברור לכולם, שגם בו וגם באוניברסיטה בירושלים ילמדו בעברית.

אבל מחוץ לבתי הספר עדיין לא כולם דיברו עברית. בשבת 1923 הקימו כמה מאות צעירים את "גדוד מגיני השפה העברית": הם נלחמו בכל השפות הזרות ובעיקר באידיש.

חברי הגדוד לימדו והרצו בעברית, והציעו שמות עבריים למילים לועזיות. הם הפריעו להצגות תיאטרון באידיש, הרסו שלטים, שהיו כתובים בשפות זרות, והפגינו נגד חנויות ובתי קפה בעלי שמות לא עבריים. היו חברים, שלא הסכימו לקרוא ספרים ואפילו מכתבים, שנכתבו בשפה זרה. כאשר הגיע הסרט המדבר לארץ ישראל בשנת 1930, טענו חברי הגדוד, שיש בסרטים אלה סכנה לעברית. הם ביקשו לא לשיר את השירים הלועזיים מן הסרטים, וחברה אחת הציעה לא להביא סרטי קולנוע לארץ עד שהעברית תהפוך לשפה המדוברת היחידה בארץ-ישראל.

פתוב את המילה לפי ההגדרה שלפניך :

(לועזיים, לשון, הצגה, מרכז קניות, להקים, מדוברת, חסר, שלט, להעדיף, הוראה, מדעים, שביטה, לאבד)

1. לבנות משפחה, אוניברסיטה, או מדינה — _____.
2. עבודת המורה היא _____.
3. מילה אחרת במקום המילה "שפה" היא _____.
4. מילים או שמות לא עבריים הם _____.
5. אין מספיק מן הדבר — _____.
6. לא לדעת איפה נמצא משהו, שהיה לך — _____.
7. לרצות דבר אחד יותר מאשר דבר אחר — _____.
8. בקולנוע רואים סרט, ובתיאטרון רואים _____.
9. המקצועות: פיסיקה, מתמטיקה וכימיה הם _____.
10. לוח, עליו שם של חנות או של בית עסק, הוא _____.
11. החליטו להפסיק לעבוד או להפסיק ללמוד — עשו _____.
12. מקום, שיש בו חנויות רבות, הוא _____.
13. שפה, שמדברים בה, היא שפה _____.

השלם את המילים החסרות בעזרת המילים שברשימה :

(מעמד, פועלות, תופעה, סכנה, טוענות, מפגיות, נמשכת, מקימות, מעדיפות, עסקים, פוגעת)

- נשים רבות עובדות היום מחוץ לבית. זאת כבר _____ רגילה בחיינו, אבל יש נשים ש _____ לא לצאת לעבודה. הוויכוח על מעמד האישה כבר נמשך כמה עשרות שנים. נשים רבות _____, שה _____ שלהן צריך להיות כמו זה של הגברים הן רוצות לעבוד בכל המקצועות, והן מצליחות גם ב _____.
- המלחמה על מעמד האשה _____ גם בימינו, והנשים בדרכים שונות: הן _____ ארגונים כדי לעזור לאישה העובדת, הן מרצות ומציגות לפני נשים ו _____ נגד כל החלטה, ש _____ במעמדן.
- יש נשים, שמתנגדות לרעיונות אלה. חלק מהן חושבות, שעבודה מחוץ לבית — יש בה _____ רבה לחיי המשפחה.

- א. הפרופסורים בטכניון חשבו, שכדאי ללמד הנדסה בגרמנית, כי –
1. זאת הייתה שפה חשובה.
  2. התלמידים לא ידעו עברית.
  3. לא היו מילים מספיקות בעברית.
- ב. הסטודנטים בטכניון פתחו בשביתה, כי –
1. הם לא הסכימו ללמוד בגרמנית.
  2. היו חסרים ספרי מדע בעברית.
  3. הפרופסורים לא ידעו עברית.
- ג. מלחמת השפות הייתה על –
1. מעמד מגיני השפה.
  2. שפת ההוראה של המדעים.
  3. מעמד העברית בארץ-ישראל.
- ד. השפה העברית הפכה לשפת הלימוד בטכניון –
1. לפני מלחמת העולם הראשונה.
  2. בתחילת המאה ה-19.
  3. אחרי מלחמת העולם הראשונה.
- ה. "גדוד מגיני השפה" התנגדו ל –
1. סרטי קולנוע.
  2. מכתבים בעברית.
  3. שפות לוועזיות.
- ו. חברי "הגדוד" רצו –
1. שהסופרים יכתבו רק בעברית.
  2. שהעברית תהיה השפה היחידה.
  3. שיהיו בתיאטרון הצגות גם באידיש.
- ז. קבוצת סופרים פנתה לאקדמיה ללשון העברית כדי –
1. להפחית את מספר השלטים, שכתובים בלועזית.
  2. להילחם בשפות הזרות בארץ.
  3. להציע מילים בעברית למילים הלועזיות שבשלטים.
- ח. לחנויות רבות בתל-אביב יש היום שמות –
1. מודרניים.
  2. לועזיים.
  3. חדשים.

- ט. "גדוד מגיני השפה העברית" קם, כי –
1. אף אחד לא דיבר עברית בארץ-ישראל.
  2. בבתי הספר לא לימדו עברית.
  3. עברית עדיין לא הייתה השפה המדוברת היחידה בארץ.

1.4

ענה על השאלות:

א. מה דעתך, מדוע נותנים היום לחנויות שמות לועזיים?

ב. מה עשו חברי "גדוד מגיני השפה העברית" למען השפה העברית?

ג. מה דעתך על חברי הגדוד ועל דרך המלחמה שלהם?

ד. האם צריך גם היום, כמו בעבר, להילחם בשפות הלועזיות בישראל?

ה. כתוב מכתב אל חברי "גדוד מגיני השפה העברית":

לפנות אל מישהו בבקשה + שם הפועל

הסופרים פנו לאקדמיה בבקשה לפעול...

Писатели обратились в Академию с просьбой воздействовать ...

השלם את המשפטים שלפניך :

1.5

1. הסטודנטית פנתה אל המורה לפיזיקה בבקשה _____
_____
2. העולים החדשים פנו אל שר הקליטה בבקשה _____
_____
3. אנחנו נפנה לבעל הבית שלנו בבקשה _____
_____
4. הפקידה רוצה לפנות בבקשה אל המנהל _____
_____

כתוב: מה ביקשו או מה שאלו יצחק ושרה?

1.6

ליצחק ולשרה הייתה בעיה. הם רצו להתרחק מהעיר ולגור בקיבוץ.

- הם החליטו לפנות אל _____ בבקשה _____
_____
_____
_____

רבים, מעטים, גדולים, קטנים...

Писатели обратились в Академию с просьбой воздействовать ...

השלם לפי הדוגמה :

- רבים התנגדו להחלטה זו. (_____)
הצעירים אוהבים מוסיקת פופ. (_____)
רק מעטים הצליחו בבחינה האחרונה. (_____)
גדולים וחשובים ממך לא ידעו לפתור את הבעיה. (_____)
הטובים לטיס! (_____)

בניין התפעל – זמן עבר, הווה ועתיד

2

בבניין התפעל בעבר ובשם הפועל מקדימות את השורש האותיות ה"ת" : התכתבתי, להתכתב.

בהווה מקדימות את השורש האותיות מ"ת" : מתכתב, מתלבש.

בעתיד מקדימות את השורש אותיות א.י.ת.נ.ו.ת : אתכתב, יתכתב.

פעלים רבים בבניין התפעל מבטאים רפלקסיביות : התרחץ (רחץ את עצמו) או הדדיות (התחתנו התנזרו).

Порода התפעל — прошедшее время, настоящее и будущее.

Глаголы породы התפעל в прошедшем времени и инфинитиве имеют префикс — הת־: להתקרב, להתקרבתי.

В настоящем времени они имеют префикс מת־: מתקרב, מתקרבתי.

Будущее время образуется при помощи префиксов ית־: יתקרב, יתקרבתי.

Основные значения глаголов התפעל: возвратное (רחץ את עצמו) или взаимное действие (התווכח, התחתנו).

רשימת פעלים בבניין התפעל:

התפעל

להתחתן עם (איתו, איתה...)	להתקרב אל/ל*
להתאהב ב־	להתרחק מ־
להתנגד ל־	להתרגז על
להתרחץ	להתרגל אל/ל*
להתלבש	להתקדם ב־
להתקשר אל/ל*	להתווכח עם
	להתגעגע אֶל/ל*

שם הפועל: להתלבש (להתווכח)

השורש: ל.ב.ש (י.כ.ח.)

שים לב להבדלים בנטייה כאשר ל' הפועל היא ח' או ע'.

עבר	הווה	עתיד
ל' גרזנית	ל' גרזנית	ל' גרזנית
התלבשתי	מתלבש (מתווכח)	אתלבש (אתווכח)
התלבשת	מתלבשת (מתווכחת)	תתלבש (תתווכח)
התלבשתי	מתלבשים	תתלבשי
התלבש (התווכח)	מתלבשות	יתלבש (יתווכח)
התלבשה		תתלבש (תתווכח)
התלבשנו		נתלבש (נתווכח)
התלבשתם		תתלבשו
חתלבשתן		תתלבשו
התלבשו		יתלבשו

* כשמים את מילת היחס אחרי הפעלים: להתגעגע, להתקשר, להתרגל, להתקרב, יש להשתמש בשמות בלבד: אליי, אליך... (ולא: לי, לך...).

* После глаголов להתקרב, להתרגל, להתקשר, להתגעגע, в качестве дополнения вместо существительного употребляется склоняемый предлог אל (ал с местоимённым суффиксом) — אליי, אליך... (а не ...לי, ...לך).

שורש	זמן	גוף	התפעל
ל.ב.ש	עתיד	הוא	יתלבש
ר.ג.ל	עבר	אתה	_____
א.ה.ב	הווה	היא	_____
ק.ר.ב	עבר	אנחנו	_____
ר.ח.ק	עבר	אתם	_____
ק.ד.ם	עתיד	אתם	_____
י.כ.ח	הווה	אתן	_____
ק.ש.ר	עבר	את	_____
ר.ג.ש	עתיד	את	_____
ר.ג.ז	עבר	אני	_____
נ.ג.ד	הווה	הם	_____
ג.ע.ג.ע	עבר	הוא	_____
ר.ח.ץ	עתיד	אני	_____
ח.ת.ן	עתיד	את	_____

פתוב את הפעלים החסרים בצורה המתאימה :

2.2

- א. קשה **להתרגל** לאוכל הישראלי. אבא שלי אומר, שהוא עוד לא _____, אבל אמא שלי כבר _____ . היא אוכלת פלאפל בשמחה רבה, ואולי גם אני _____ בעתיד.
- ב. כמה טוב **להתחתן** בישראל! דני ורותי _____ לפני שנה, ודויד _____ עם בחורה ישראלית השבוע. אם יהיה לנו מזל, _____ גם אנחנו בקרוב.
- ג. צריך **להתקדם** מהר יותר בלימודי העברית. דנה _____ יפה כל הזמן, אנחנו עוד לא _____ די, אבל אולי _____ יותר בעתיד.
- ד. לא נעים **להתרחץ** במים קרים. רותי אומרת, שהיא _____ במים קרים רק בקיץ, ודני אמר, שבגלל הקור הוא לא _____ אתמול. אני עוד לא _____ היום, ואולי _____ גם מחר.

ה. לא כדאי **להתרגז**, כאשר מסדרים עניינים במשרדים בארץ. לי יש הרבה סבלנות, ואני _____ רק כשהפקידה צועקת עליי. רחל ורון סיפרו לי, שהם _____ אתמול, מפני שמישהו נכנס לפקידה בלי תור; ואמא שלי מבטיחה לי בכל פעם, שהיא לא _____ במשרדים, אבל בסוף היא כן _____.

ו. כשיוצאים לטיול, אסור **להתרחק** מן הקבוצה. המדריך אמר, שאם מישהו _____, הוא יהיה בסכנה. רותי כמוכן לא הקשיבה, ו _____ קצת, מפני שהיא אוהבת להיות לבדה.

ז. כמה אפשר **להתווכח**? בישראל כולם _____ עם כולם, באוטובוס הנהג _____ עם הנוסעים, באוניברסיטה הסטודנטים _____ עם המורים, רותי _____ עם כל מי שהיא פוגשת... בעבר גם אני _____ עם כל אחד, אבל החלטתי שבעתיד לא _____.

2.3

פתוב פעלים מן הרשימה בזמן ובגוף המתאימים. הוסיף גם את מילת היחס החסרה:

(להתקדם, להתרחק, להתקרב, להתווכח, להתגעגע, להתרחץ, להתקשר, להתחתן, להתנגד, להתאהב, להתרגל, להתרגז)

א. רון, אל _____ הכלב הזה, הוא לא אוהב אנשים.

ב. במשך שנים היא _____ המשפחה שלה בישראל. עכשיו סוף סוף היא תפגוש את כולם.

ג. דויד, למה אתה _____ ההורים שלך? הם יודעים מה טוב בשבילך.

ד. ראש הממשלה _____ הצעה של שר החוץ.

ה. בבוקר לפני שאכלתי ארוחת בוקר, _____ ו _____ ורק אחר-כך יצאתי מן הבית.

ו. רותי הכירה את דני באולפן האוניברסיטה. בעוד חודש היא _____.

ז. התלמידים עוד לא _____ המורה

החדשה בכיתה, כי היא מדברת מהר מדי.

ח. חנה _____ החבר שלה. היא כועסת עליו, ולא מדברת איתו.

- ט. הפרופסור רוצה, שאנחנו _____ מחקר
שלנו מהר יותר.
- י. כל יום היא _____ בחור אחר.
- יא. ילדים, עליכם _____ האש.
- יב. אורי, אני כבר _____ משרד חמש
פעמים אולי _____ גם אתה?

2.4

קרא וכתוב את הפעלים בבניין התפעל לפי השורש:

(ח.ת.ג. ל.ב.ש, ר.ח.צ, ר.ג.ז, ר.ג.ל, ו.כ.ח, ק.ד.מ, ר.ח.ק, ר.ג.ש, א.ה.ב, ק.ר.ב, ק.ש.ר, נ.ג.ד)

כרטיס ביקור

אני רווק נחמד בן 25, שמעוניין להכיר בחורה כדי _____
אני גבוה, _____ בבגדים ספורטיביים, אוהב מאוד
_____ בים (גם בחורף!)
אני בחור שמח, תמיד מספר בדיחות, לא כועס על אף אחד ולא
_____ אף פעם.
נעים יהיה לחיות איתי, כי אני _____ לכל מצב, ובכלל עם
נשים אני לא _____.
אני עובד כמורה בבית ספר, אוהב את ההוראה ומאושר בכל שנה מחדש,
כשהתלמידים שלי _____.
אני חי בדרך כלל חיים שקטים ו _____ מרעש וממסיבות.
לפעמים אני סנטימנטלי מאוד, _____ מסרטים רומנטיים
ו _____ למקומות, שטיילתי בהם, כשהייתי ילד.
רק בעיה אחת יש לי: אני לא _____ בקלות.
לכן אם את מעוניינת להכיר אותי, ויש לך סבלנות לחכות עד
ש _____ זה לזה, עלייך רק _____ לטלפון
03-5366242, ולא _____ לפגוש אותך.

שלך (אולי),

יוסי לוי

כתוב את כרטיס הביקור שלך או סיפור בעזרת הפעלים שבתרגיל 2.4:

2.5

אסור, מותר, כדאי... + שם הפועל

אסור
מותר
אפשר
אי אפשר
כדאי
קל
קשה
נעים
צריך
מעניין
משעמם

לשבת פה!

3.1

השלם את המשפטים:

- א. אי אפשר להוציא _____, מפני ש _____
- ב. אסור להפגין _____, כאשר _____
- ג. לא נעים לאבד _____, ש _____
- ד. כדאי להשתתף _____, מפני ש _____
- ה. מותר לפנות אל _____, כדי _____
- ו. מעניין לגדל _____, כאשר _____
- ז. משעמם להשתמש _____, במשך _____
- ח. צריך להרתיח _____, לפני ש _____
- ט. צריך לנוח _____, אחרי ש _____
- י. קשה להתרגל _____, כאשר _____
- יא. לא בריא להתרגז _____, מפני ש _____
- יב. קל לפתור _____, לכן _____
- יג. אפשר לרפא _____, ש _____

כתוב עיצות והוראות למטיילים (לפי התמונות). השתמש במילים אסור, מותר, כדאי, רצוי, אפשר, אי אפשר ...

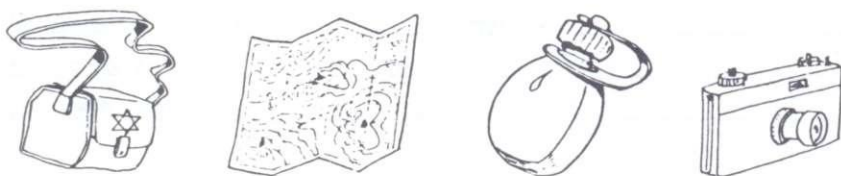
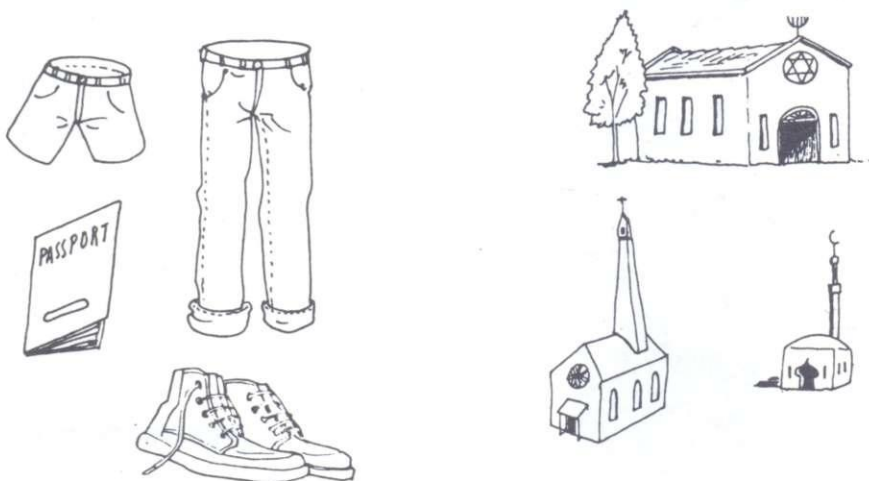

בתבנית זאת ניתן להשתמש גם בזמן עבר ועתיד.

דוגמה: צריך היה לטלפן לרופא.
צריך יהיה לטלפן להורים.

3.3

לכתוב 3-4 משפטים ותאר מצב שהמשפט מתאים לו:

א.

"אסור היה לשבת בשמש כל-כך הרבה זמן," אמר הרופא שראה את השניים למחרת בבוקר.

ב.

"לא היה כדאי לעמוד בתור!" אמרה,

ג.

"מעניין יהיה לראות אותם בעוד שלוש שנים," אמר,

3.4

פתוב משפטים עם: אסור, מותר, צריך, כדאי + היה/יהיה.

א. המרק שאכלנו לא היה טעים. צריך היה לשים בו עוד מלח.

ב. הכביש הראשי לחיפה היה סגור בגלל התאונה

ג. אנשים רבים חלו בטיול האחרון

ד. כל העוגות נגמרו ולא היה לנו מה לתת לאורחים.

ה. בעבר לא היה חשמל

ו. אומרים שזה הסרט הטוב ביותר של השנה.

ז. המנהל יהיה עסוק מאוד אחרי הצוהריים.

ח. בדירה כל-כך קטנה,

אֲחֵרִי	לִפְנֵי
אֲחֵרִיד	לִפְנִיד
אֲחֵרִיד	לִפְנִיד
אֲחֵרִי	לִפְנִי
אֲחֵרִה	לִפְנִה
אֲחֵרִינוּ	לִפְנִינוּ
אֲחֵרִיכֶם	לִפְנִיכֶם
אֲחֵרִיכֶן	לִפְנִיכֶן
אֲחֵרִיהֶם	לִפְנִיהֶם
אֲחֵרִיהֶן	לִפְנִיהֶן

אפשר להשתמש במילות היחס לפני... אחרי... עם הפעלים שברשימה:
עומד, יושב, נולד, בא, נכנס, מגיע וכו'.

הסתכל בציור שלפניך והשלם: מה הם אומרים?

4.1

- א. רחל עומדת ראשונה בתור. _____ עומדים : משה, רות ודן.
- ב. דן עומד אחרון. _____ עומדים : רות, משה ורחל.
- ג. רות אומרת לדן : "אני עומדת _____".
- ד. דן אומר לרות : "אנחנו אחרונים. הם עומדים _____, אנחנו עומדים _____".
- ה. דן אומר לד"ר משה : "רות עומדת _____, ואני עומד _____".

4.2

פתוב לפי הדוגמה :

- א. אני באתי לכיתה ב' 8:00. דויד בא לכיתה ב' 8:15.
- ב. רות עלתה לארץ ב' 1948. דן עלה לארץ ב' 1956.
- ג. אנחנו הלכנו לישון ב' 2:00. הילדים הלכו לישון ב' 12:00.
- ד. אתה ביקשת את הספר ראשון. אחר־כך רות ביקשה אותו.
- ה. אתם יושבים בשורה 12. הן יושבות בשורה 10.
- ו. רות ורון הגיעו למסיבה ב' 12:00. את הגעת ב' 11:00.

4.3

פתוב את מילות היחס החסרות : אליי, ..., לפניי, ..., אחריי, ..., בצורה המתאימה :

- א. יש לי אחות קטנה בארגנטינה, כבר שלוש שנים לא ראיתי אותה. אני מתגעגע _____ מאוד.
- ב. — סליחה, אדוני, מי שלח אותך _____ ?
— הפקידה בחדר 40 אמרה לי לפנות _____.
- ג. אמרתי להם, ש _____ להיות כאן ב' 9:00 בדיוק.
- ד. דפנה, החדר שלך מלוכלך מאוד. _____ לסדר אותו מיד!
- ה. סליחה, ילדה, קומי בבקשה מהכיסא הזה. אני ישבתי פה _____.
- ו. משה, אם תבוא לקולנוע _____, תקנה כרטיסים.
אם אני אגיע _____, אני אקנה כרטיסים. בסדר?

- ז. כבר שבוע הוא מרגיש רע. _____ ללכת לרופא!
- ח. הייתה לי פגישה עם רינה ב־5:00. הגעתי רבע שעה _____.
- היא הגיעה ב־5:15. כעסתי _____ מאוד, ולא רציתי לדבר איתה.
- ט. אנחנו לא נהיה בבית הערב, לכן אינכם יכולים לבוא _____.
- י. יעל, איך זה יכול להיות?! אני יצאתי מהבית _____ והגעתי לכאן _____.
- יא. הכרתי את החברים שלנו, רק אחרי שהתקרבותי _____.
- יב. מספיק עם הסיפורים שלך על החברה היפיפייה שלך! נמאס לי לשמוע _____!
- יג. אם תפנו _____ בכתב, נוכל לעזור לכם למצוא עבודה.
- יד. איפה הייתם כל היום? כבר התקשרנו _____ שלוש פעמים!
- טו. "שלום חברים, אני מתגעגעת _____ וחושבת _____ כל הזמן..."

חזרה לאידיש

פתאום חזרנו לאידיש. כמעט שלושה דורות נלחמנו בה ורצינו לשכוח אותה. התביישנו באידיש, כי היא הזכירה לנו את הגולה, ואנחנו רצינו התחלה חדשה – רק לא כמו "שם"!

אבל היום כבר מותר להתגעגע לאידיש. היום לומדים אותה בעשרות בתי ספר בארץ, ובחמש אוניברסיטות חוקרים את השפה ואת הספרות שלה. היום יש עיתונים והצגות באידיש, ואומנים חולמים על תיאטרון מיוחד שיציג רק באידיש. שוב קוראים באידיש את "טוביה החולב" של שלום עליכם קוראים – ומתרגשים. היום מותר לומר, שאידיש היא שפה אינטימית, ויש בה הרבה רגש והומור, ואילו העברית היא שפה קרה וקשה. כבר לא כועסים על מי שטוען, שרק באידיש אפשר לספר בדיחות.

גם בספרות הישראלית המודרנית מוצאים הרבה געגועים לאידיש. הסופר אהרן מגד אומר, שאלה הם געגועים לחום ולעממיות של פעם. מגד חושב, שהעברית שינתה לא רק את הדיבור, אלא גם את האופי של העם היחודי. היא לקחה ממנו את הנאיביות והפשטות, שהיו לו בעבר. רבים מצטערים היום, שהאנשים שמדברים אידיש או מבינים אידיש מעטים כל-כך.

רק שלא נאבד את השפה הזאת ואיתה – דרך חיים שלמה, הומור וספרות.

אם אתה רודף אחרי שתי ארנבות לא תתפוס אף אחת.
За двумя зайцами погонишься, ни одного не поймаешь.

תפסת מרובה — לא תפסת.
Взялся за многое, не ухватил ничего.

יחידה יב

1. טקסט: ראשית האלפבית
2. שם פעולה / העלייה של בוריס לישראל
3. בניין נפעל (1)
4. סיפורה של אות
5. בניין התפעל (2) – שיכול אותיות

שמות תואר прилагательные	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
известный ידוע/ה определённый מסוים/מסוימת окончательный סופי/ת основной עקרי/ת удобный נוח/ה	камень אבן ז' [אבנים] любовь אהבה ז' свет אור ז' [אורות] район איזור ז' человек בן אדם ז' [בני אדם] развитие התפתחות ז' тепло חום ז' недоста- חיסרון ז' [חסרונות] ток	השתנה – להשתנות измениться התניישר – להתניישר выпрямиться התפתח – להתפתח развиваться התקצר – להתקצר укоротиться טוען – לטעון утверждать נבהל – להיבהל пугаться נכשל – להיכשל потерпеть неудачу נכתב – להיכתב писаться, быть написан- ным נעלם – להיעלם исчезать נרדם – להירדם засыпать נרשם – להירשם записываться סימל – לסמל символизировать, пред- ставляет
מילות זמן наречия	раскопка חפירה ז' преиму- יתרון ז' [יתרונות] щество направление כיוון ז' корреспондент כתב ז' мысль מחשבה ז' пещера מערה ז' поступок מעשה ז' [מעשים] храм מקדש ז' значение משמעות ז' змей נחש ז' детали פרטים ז' звук צליל ז'	
צירופים וביטויים идиомы и словосочетания	стена קיר ז' [קירות] луч קרן ז' [קרניים] начало ראשית ז' этап שלב ז' [שלבים]	
изменился, עבר שינוי произошло изменение к тому же נוסף על כך наконец סופו של דבר		

ראשית האלפבית

בראשית לא ידעו האנשים לכתוב. במקום לכתוב היו מציירים על סלעים או על אבנים. הם יכלו לצייר רק מה שראו בעיניהם: ראש , בית , יד , נחש או מים . הם לא יכלו לצייר מחשבות ואפילו את שמם לא יכלו לצייר. במקומות שונים בעולם אפשר למצוא במערות ציורים כאלה מן הזמן העתיק, אבל אי אפשר לקרוא להם "כתב".

במשך הזמן התפתח מן הציורים כתב פיקטוגרפי – כתב של ציורים. בכתב הזה כבר אפשר היה לתאר מעשים שהיו, מלחמות, חגים ורעיונות, אבל היו בו אלפי סימנים-ציורים, וקשה היה ללמוד את כולם. נוסף על כך. כל ציור סימל מילים אחדות. למשל, שמש סימלה גם חום, גם אור וגם יום; עין סימלה גם "עין" וגם את הפועל "לראות", ורגל סימלה גם "רגל" וגם את הפועל "ללכת". לכן רק מעט אנשים, סופרים במקצועם, ידעו לקרוא ולכתוב בכתב זה. עד שנולד האלפבית.

האלפבית לא נולד ביום אחד, ואין יודעים בדיוק איפה ומתי קרה הדבר. אפשר ללמוד על התפתחות הכתב האלפביתי ממה שנמצא בחפירות ארכיאולוגיות, על קירות מקדשים ועל לוחות אבן מן הזמן העתיק. החוקרים טוענים, שבשלב מסוים בהיסטוריה הבינו בני האדם, שציור יכול להיות סימן לצליל ולא רק למילה.

למשל: (נחש), יכול להיות סימן של הצליל "ני".

 (מים), יכולים להיות סימן של הצליל "מי".

 (עין), יכולה לסמל את הצליל "עי".

בסי' אלה כבר יכלו אנשים לכתוב כמעט כל מה שרצו:

ב ל כ ס א ב

הם יכלו לכתוב גם שירי אהבה כמו השיר הזה:

נעים יָפִיָּהּ
מְרִינִי כָּל לַיִל

בתחילה כתבו האנשים בכתב הזה בכל כיוון שהיה נוח להם. הם כתבו בשורות מלמעלה למטה, מימין לשמאל, משמאל לימין.

גם לסימנים עצמם לא היה כיוון קבוע.
ב' למשל נכתבה כך □ או כך □ או כך

כתב הסימנים הזה נולד באיזור שלנו – בארץ פנען – בערך ב-1600 לפני הספירה בשפה הפנענית. אפשר לראות זאת עד היום בשמות האותיות של האלפבית העברי: "ריש" – באה מהמלה הפנענית "ראש", "מס" – מהמלה הפנענית "מים", ו"אלף" – מהמלה אָלף, שהיא ראש שור בכנענית.

היום קשה לנו להסביר את כל השמות. איננו יודעים, למשל, מה הייתה המשמעות של המלה "טית" או "גימל" בפנענית העתיקה, אבל ברור לנו, שגם אלה היו מילים בשפה זו.

בשפה הפנענית העתיקה היו 29 סימנים – אותיות, שהם האלפבית העתיק הראשון הידוע בעולם.

גם האלפבית הזה עבר שינויים רבים. מאוחר יותר הפסיקו לצייר את כל הפרטים של הסימנים, וכתבו רק את הקווים העיקריים שלהם: במקום □ כתבו ב, במקום ~ כתבו ש. קרה גם מה שקורה לכולנו כאשר אנחנו כותבים מהר – הקווים זזו, התקצרו, השתנו, וחלק מהם נעלם. זו הייתה ראשיתו של האלפבית העברי, שאנחנו משתמשים בו עד היום.

(על-פי "ראשית האלף-בית")

- א. 1. בציורי המערות אפשר לקרוא על ההיסטוריה של הזמן העתיק.
2. ציורי המערות היו בעולם לפני הכתב.
3. כתב הציורים התפתח במערות מן הזמן העתיק.

- ב. 1. כל אחד ידע לכתוב בכתב הפיקטוגרפי ולקרוא אותו.
2. רק מעטים ידעו לקרוא את הכתב הפיקטוגרפי.
3. בכתב הפיקטוגרפי יש מעט מאוד סימנים.

- ג. 1. בכתב הפיקטוגרפי לכל ציור יש משמעות אחת.
2. בכתב הפיקטוגרפי לכל ציור יש צליל אחר.
3. בכתב הפיקטוגרפי לכל ציור יש כמה משמעויות.

- ד. 1. בכתב האותיות יש מספר סימנים קטן.
2. בכתב האותיות כל סימן מסמל רעיון אחר.
3. בכתב האותיות אי אפשר לתאר רעיונות ומחשבות.

- ה. 1. השמות של האותיות היו מילים בפנעני העתיקה.
2. לא ידוע מאין באו שמות האותיות של האלפבית.
3. לשמות האותיות של האלפבית אין משמעות.

- ו. 1. האלפבית העברי הוא בדיוק כמו האלפבית הפנעני העתיק.
2. האלפבית העברי לא השתנה במשך השנים.
3. האלפבית העברי דומה לאלפבית הפנעני וגם שונה ממנו.

השלם את המשפטים במילים מן הרשימה :

(שינוי, סימן, פרטים, משמעות, לזוז, ימין, למטה, נעלם, צליל, כיוון, השתנה)

- א. אני זוכר את עיקר הסיפור שקראנו, אבל לא את כל _____ ה_____.
- ב. אתה הולך למעונות? אתה לא הולך ב_____ הנכון. _____ המעונות הם בצד _____ של הרחוב.
- ג. לשפה הרוסית יש _____ נעים לאוזן.
- ד. העלייה לארץ ישראל הביאה ל_____ גדול בחיי.
- ה. אין כל _____ לגשם, אבל המטאורולוג טוען, שהוא יגיע בקרוב.

- ו. הרבה זמן לא ראיתי אותו, אבל הוא לא _____ במשך כל השנים.
- ז. גברת, את יכולה _____ בבקשה, אין פה מספיק מקום.
- ח. לאן _____ רון? חיפשתי אותו בכל מקום.
- ט. כיוון הכתיבה בעברית הוא מימין לשמאל, ואילו בסינית כותבים מלמעלה _____.
- י. בכל שפה יש מילים, שיש להן יותר מ _____ אחת.

ענה על השאלות:

1.3

א. האם אפשר היה למסור או לקבל אינפורמציה מציורים כמו ציורי המערות? _____

_____

ב. מה היו החסרונות של הכתב הפיקטוגרפי?

_____

_____

ג. מה הם היתרונות של הכתב האלפביתי?

1. _____

2. _____

3. _____

ד. מדוע השתנה הכתב האלפביתי מן התקופה העתיקה ועד היום?

_____

_____

_____

התאם:

1.4

פעילות של אנשים	א. ראשית
אבולוציה	ב. חום
טמפרטורה של גוף	ג. מעשים
היה סימן למשהו	ד. התפתחות
מעטות, לא הרבה	ה. איזור
התחלה של משהו	ו. סימל
חלק של ארץ או של עיר	ז. אחדות

שם פעולה הוא שם עצם מופשט, שיש לו קשר לפועל: שניהם גזורים משורש אחד ובהרבה מקרים גם מבניין אחד. בתיאוריה אפשר לגזור מכל בניין שם פעולה, אך למעשה אין גזירה אוטומטית כזאת. בטבלה שלפניך דוגמות לשמות פעולה, שגזרו מן הבניינים השונים.

Название действия (отглагольное сущ.) — это абстрактное существительное, которое имеет прямое отношение к глаголу, они оба образуются от одного и того же корня и часто даже от одной породы глагола.

שם	פעל	פיעל	הפעיל	התפעל
שלמים	כתב/כתיבה שמר/שמירה	ביקר/ביקור דיבר/דיבור סיפר/סיפור	הזמין/הזמנה הפסיק/הפסקה	התפתח/התפתחות התקדם/התקדמות
ליה	עלה/עלייה קנה/קנייה	שינה/שינוי		
ע"ח/ע"י	שר/שירה		הבין/הבנה	השתנה/השתנות
פ"ו	ישב/ישיבה		הציע/הצעה	
פ"נ	נסע/נסיעה		הכיר/הכרה	

2.1

מיון את הפעלים על פי הבניינים, והוסף אותם ואת שמות הפעולה לטבלה:

הסכים, צייר, בדק, התיישב, ידע, טס, החליט, ראה, שמע, הפריע, הסתכל, החליט, ירד, התנגד, טייל.

- א. לא כדאי לטוס בקיץ. ה- שיוע בקיץ יקרות מאוד.
- ב. דבורה אומרת, שטוב ללכת הרבה ברגל. ה- טובה מאוד לבריאות.
- ג. קשה להתחיל בחיים חדשים בארץ חדשה, אבל אין דבר – כל ה- קשות, אחר-כך מתרגלים.
- ד. די"ר לוי טיפל ביצחק, כשהוא היה חולה. יצחק קיבל ממנו חדש ומיוחד.
- ה. באולפן לומדים לקרוא ולדבר עברית. ה- חשובים באותה מידה וה- בבקשה לא לצאת מפה! אין כאן.
- ו. התרגשתי מאוד בבחינה. בגלל ה- לא הצלחתי בה.
- ח. רות ויוסף בנו עוד שני חדרים בדירה שלהם. בזמן ה- הם גרו אצל ההורים.
- ט. דני מתקדם יפה בלימודים. אשתו שמחה על ה- שלו.
- י. המשטרה מחפשת את הילד אבנר דוידי כבר 3 ימים. היא תמשיך ב- גם הלילה וגם מחר.

שמות פעולה בצירופי סמיכות

עישון סיגריות מזיק מאוד

פתוב משפטים. השתמש בצירופי הסמיכות + ה' הידיעה.

2.3

- א. ההסכמה של המנהל _____
- ב. ההתחלה של הסרט _____
- ג. אכילה של ירקות _____
- ד. עישון של סיגריות _____
- ה. סידורים של פרחים _____
- ו. עצירה של מכונית _____
- ז. התקדמות של תלמיד _____
- ח. עלייה של מחירים _____

העלייה של בורים לישראל

העלייה של בורים סמורין ומשפחתו לישראל, ראשיתה בכתיבת מכתב, שהגיע לידי צבי זליקוביץ, שחי בישראל.

עם קבלת המכתב הלך צבי זליקוביץ למשרד הפנים לסידור כל הניירות כדי לשלוח בקשה פורמלית למשפחת סמורין, וייתנו לה לעלות לישראל. הזמנת משפחת סמורין לבוא לארץ ושליחת הבקשה בדואר היו השלב הראשון בסיפור העלייה שנמשך חודשים ארוכים.

אחרי ביקור בקונסוליה הישראלית במוסקבה ופנייה למשרדי "אזכיר" חיכתה משפחת סמורין חצי שנה לתשובה. הם היו צריכים לקבל את הסכמת המנהל במקום העבודה של בורים וגם את הסכמת ההורים שלו ליציאה מברית המועצות.

כשהגיעה התשובה החיובית, היו כולם עסוקים בקניית מזוודות, במכירת הרהיטים, בהעברת הדירה למישהו אחר, באריות הפגדים והספרים שלהם. הם גם חיכו לבדיקת החבילות במכס, לקבלת הוויזה וליציאה לדרך.

הנסיעה נמשכה יומיים וחצי. אחרי יומיים ללא שינה כמעט, ללא אכילה וללא שתייה (בגלל ההתרגשות הגדולה) הגיעה שעת העלייה למטוס של "אל-על" והטיסה.

כדאי לזכור מה שאמר בורים בפגישה עם משפחת זליקוביץ: "זאת הייתה החלטה לא קלה לעלות לארץ", אמר בורים, "זאת הייתה יציאה, שידעתי שאין ממנה חזרה, אבל הייתה לי תקווה גדולה להתחלה של חיים חדשים בארץ החדשה שלנו, בישראל."

2.4

הפוך את המשפטים עם שמות הפעולה למעלים וספר מחדש מה עשו בורים, צבי וכל האחרים בשלבי העלייה השונים:

בורים עולה לישראל

אני שבורים סמורין ומשפחתו עלו לישראל, הם כתבו
מכתב אמר

בניין נפעל (1)

Порода נפעל (1)

- א. התחילית נ היא הסימן של בניין נפעל.
 ב. בעבר ובהווה ה' מתקיימת בכל הגופים, ואילו בעתיד ובשם הפועל היא נשמטת.
 ג. התחיליות של העתיד מנוקדות ב'י חוץ מגוף ראשון — אָכַנְס.
 ד. כש'פ' הפועל היא א' ה' ח' ע' או ר', מנוקדות תחיליות העתיד ב'י — תִּירָשֵׁם, תִּירָדֶם.
 א. Префикс נ — характерный признак породы.
 ב. В глаголах настоящего и прошедшего времени נ сохраняется во всех формах, а в будущем времени и в отглагольном существительном נ выпадает.
 ג. Префиксы, образующие будущее время, имеют огласовку ק кроме 1-го лица — אָכַנְס.
 ד. Когда первая буква корня глагола (פ' הפועל), гортанная ר', ח', ע', או ר', префиксы имеют огласовку ק: תִּירָשֵׁם, תִּירָדֶם.

השורש: פ.נ.ס

שם הפועל: להיכנס

זמן עבר	זמן הווה
נִכְנָסְתִּי	נִכְנָס
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ
נִכְנָסְתָּ	נִכְנָסְתָּ

נכנס

זמן עתיד

שלמים	פ' גרונית
אָכַנְס	אִירָשֵׁם
תִּכְנָס	תִּירָשֵׁם
תִּכְנָסִי	תִּירָשֵׁמִי
יִכְנָס	יִירָשֵׁם
תִּכְנָס	תִּירָשֵׁם
נִכְנָס	נִירָשֵׁם
תִּכְנָסוּ	תִּירָשְׁמוּ
יִכְנָסוּ	יִירָשְׁמוּ

פעלים נוספים בבניין נפעל:

נשאר – להישאר
נפגש – להיפגש
נמשך – להימשך
נפרד – להיפרד
נלחם – להילחם
נכשל – להיכשל
נבהל – להיבהל

3.1

השלם את הטבלה:

שם גוף	עבר	הווה	עתיד	שם הפועל
אנחנו		נכשלים		
	נרשמה			
			תישארו	
הם		נמשכים		
אתה				להיפגש

3.2

השלם את הפועל שבסוגריים בצורה המתאימה:

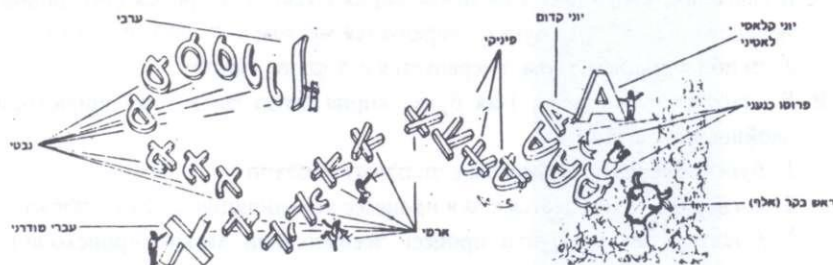
- דויד, אתה רוצה להיכנס לרופא?
לא, אני כבר נכנסתי לפני כמה דקות,
תיכנס את בבקשה. (להיכנס)
- רותי, עם מי אתמול בערב?
אתמול עם דן, ומחר עם רון. (להיפגש)
- הילדים שלנו לא יוצאים איתנו הערב, הם בבית.
גם מחר הם שם. (להישאר)
- בלבנון כבר שנים רבות. אנחנו שם לפני 8 שנים. אני מקווה שלא שם בעתיד. (להילחם)

- ה. רותי _____ לאוניברסיטה לפני חודש, אבל דויד ומשה
עדיין לא _____. הם _____ רק בחודש
הבא. (להירשם)
- ו. כל ערב אני _____ לפני הטלוויזיה. מרים כועסת
ואומרת: אל _____ עכשיו, יש עכשיו שידור מעניין
בטלוויזיה. (להירדם)
- ז. — עד מתי _____ השיעור הזה?
— אני לא יודעת. אתמול הוא _____ שעה וחצי, אבל
בדרך כלל הוא _____ רק שעה אחת. (להימשך)
- ח. זך, אני מבקש ממך לא _____ (להיכנס) לרחל. אתם
תתחילו להתווכח, והוויכוח _____ (להימשך) כל הערב
ולא _____ (להיגמר) עד הבוקר.
- ט. השיעור _____ (להימשך) שעה ארוכה, ובסופו
_____ (להירדם) כל התלמידים. רק המורה
_____ (להישאר) ערה ולא _____
(להירדם)

סיפורה של אות

בעברית קוראים לה אָלף, ביוונית – אלפא, בערבית – אליף ובאנגלית אי. זוהי האות הראשונה באלפבית. ראשיתה כראש שור בכתב הציורים. כשעברה לכתב היווני הקדום השתנה הכיוון שלה, התיישרו הקווים שלה, עד שעמדה על שתי רגליים – הרגליים שהיו פעם קרניים של ראש שור. ראש השור עבר גם לשפה הארמית, וממנה – לעברית. גם שם התיישרו הקווים, השתנו זוויות, עד שהאלף העברית המודרנית קיבלה את הצורה הסופית שלה. הסתכל בציור ושים לב לשפות האחרות – עתיקות ומודרניות – שהאות הראשונה באלפבית שלהן התפתחה מראש השור בפנענית העתיקה.

Порода 'התפעל' (2)

בניין התפעל (2)

פעלים מיוחדים בבניין התפעל. Особые формы глаголов породы

יש פעלים, שהנטייה שלהם שונה מן התבנית הרגילה של התפעל. בגלל קשיי הגייה חלים בהם תהליכים של שינוי מקום ואסימילציה של צלילים. הם מתחלקים לשלוש קבוצות:

א. בפעלים ש־פ' הפועל שלהם היא ס' / ש' / ש' חל חילוף מקום בין פ' הפועל לבין האות ת' (סימן הבניין). במקום 'התסדר' הסתדר. ב. בפעלים ש־פ' הפועל שלהם היא ז', יש תהליך כפול:

1. חילוף מקום בין ה'ז' ל'ת': 'התזקן' הוזקן.
2. ת' הפכה ל'ד' בתהליך של אסימילציה: 'הזתקן' הוזדקן.
- ג. גם בפעלים ש־פ' הפועל שלהם היא צ', יש תהליך כפול:
  1. חילוף מקום בין צ' ל'ת': 'התצלם' הצתלם.
  2. ת' הפכה ל'ט' בתהליך של אסימילציה: 'הצתלם' הצטלם.

יש לציין שתהליך זה חל בעבר הרחוק, כש־ת' רט' היו שונות בהיגוי ולא דומות כפי שהן בעברית המודרנית.

Имеются глаголы, спряжение которых отличается от обычных моделей спряжения. По причине трудности в произношении определённых звуков происходит ассимиляция и перестановка согласных:

- A. В глаголах, у которых 1-ая буква корня (פ' הפועל) ש', ש', ס', буква ת' (признак породы) чередуется с этими согласными местами. вместо 'התסדר' будет 'הסתדר'.
- B. В глаголах, у которых 1-ая буква корня (פ' הפועל) ז' происходит двойное чередование. 1. буква ז' чередуется местом с ת': 'הזתקן' ת' чередуется местом с ז': 'הזדקן'.
- B. В глаголах, у которых 1-ая буква корня (פ' הפועל) צ' тоже происходит двойное чередование: 1. буква צ' чередуется местом с ת': 'הצתלם' ת' чередуется с צ' в процессе ассимиляции: 'הצטלם'.

Следует заметить, что процесс ассимиляции звуков происходил в далёком прошлом, когда звуки ת' ו' имели различное произношение и не были одинаковы, как в современном иврите.

רשימת פעלים

הזד	הצט	השת הסת
הזדקן – להזדקן הזדרז – להזדרז	הצטער – להצטער הצטלם – להצטלם	הסתכל – להסתכל הסתדר – להסתדר הסתרק – להסתרק הסתפר – להסתפר
		השתמש – להשתמש השתגע – להשתגע השתתף – להשתתף
		השתכר – להשתכר

איך להישאר צעיר

איך להישאר צעיר ולא להזדקן? מי לא חושב על כך? מי לא מתפלל לפעמים, שהזמן ייעצר קצת....

כל יום אני קוראת בעיתון עיצות, איך להילחם בגיל. יש אנשים שבטוחים שהם מצאו את הפתרון: אחד אומר, שכדאי להתרחץ בים גם בקיץ וגם בחורף ולהתקלח כל יום שלוש פעמים במים קרים ובמים חמים מאוד. הוא בטח אוהב מים.

רופא טבעוני אומר, שאסור להשתמש בתרופות, אסור להתרגז, אסור להתאהב, וגם להתחתן לא כדאי. נכון, אם לא מתאהבים – לא מתחתנים, לא מתרגזים ולא משתמשים בתרופות....

קוסמטיקאית אחת טוענת, שצריך להשתמש בשלושה סוגים של משחות לפנים, לצוואר ולידיים, להסתרק 5 פעמים ביום, להסתפר כל שבוע ולהתלבש כל יום בבגד אחר

באמת עיצות טובות למי שיש זמן פנוי והרבה כסף! ומה אומר הבעל שלי? – לא להצטער על הזמן שעובר, והעיקר – לא להסתכל בראי!

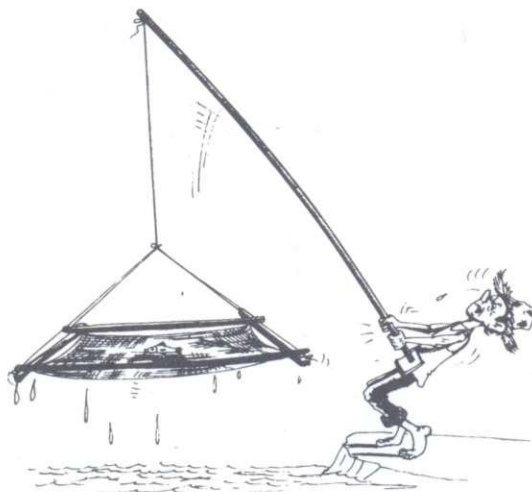

אני	את	הוא	אנחנו	הם
אֶסְתֵּדֵר				
הַצְטַלְמַת				
מִסְתַּרֵּק				
נִסְתַּפֵּר				
הַזְדַּקְנוּ				
תִּצְטָעֵרִי				
יִסְתַּכֵּל				

פתוב את הפעלים החסרים בבניין התפעל בזמן המתאים:

- א. רחל _____ ב-10 שנים בגלל המְנוּת של בעלה לפני שנה.
ז.ק.ו
- ב. לא רציתי _____ במכונית של המשרד לנסיעה לאילת.
ש.מ.ש
- ג. ילד, לפני שתַעְבֹּר את הכביש _____ אם אין מכוניות.
ס.כ.ל
- ד. אני _____ מאוד לשמוע על מה שקרה.
צ.ע.ר
- ה. אני חושבת שדן _____ בזמן האחרון הוא צובע את השיער באדום ובִכְחֹל.
ש.ג.ע
- ו. אחרי שהעולים החדשים _____ בארץ בעבודה ובדירה, הם ירגישו יותר טוב.
ס.ד.ר
- ז. רות טוענת, ששערות ארוכות כבר לא באופנה, לכן היא _____ אתמול.
פ.פ.ס
- ח. הם אומרים שהם באו מאוחר, כי הם לא _____ בשעון.
ס.כ.ל
- ט. "אל _____ על חלב שנשפך".
צ.ע.ר

בלי מאמץ קשה לא תוכל לדוג את הדג.
Без труда не вытянешь и рыбку из пруда.

יגעת — מצאת.

Попотел — так заимел.

יחידה יג

1. טקסט: מערות המסתור
2. בניין נפעל – פסיבי / אתר החרמון נפתח מחדש
3. הפועל – תרגילי סיכום
4. לשיר זה כמו להיות ירדן / נעמי שמר

תוארי פועל наречия	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
обычно בדרך כלל	враг אויב ז' зал אולם ז' [אולמות]	לְאַסֹף – אָסַף собирать להגן – הגן
מלות יחס предлоги	собрание אָסִיפָה ז' возможность אפשרות ז' открытие גילוי ז' сходство דמיון ז' оборона הגנה ז' выход יציאה ז' вход כניסה ז' утварь, посуда כלי ז' пища מזון ז' склад מחסן ז' монета מטבע ז' проход מעבר ז' система מערכת ז' командир מפקד ז' убежище מסתור ז' восстание מרד ז' вид נוף ז' оружие נשק ז' дело עניין ז' земля קרקע ז' [קרקעות] власть, שלטון ז' [שלטונות] режим שָׁמֵן ז' масло תוכנית ז' план תושב ז' житель תנועה ז' движение תקופה ז' период	להיבנות – נבנה построенный להיחפר – נחפר быть выкопанным להיפתח – נפתח открываться להיקרא – נקרא называться להישמר – נשמר храниться למרוד – מרד восстанавливать להתאים – התאים соответствовать להתכונן – התכונן готовиться
צירופים וביטויים идиомы и словосочетания	продолжительный ארוך/כה וכי и т.д. מעשה ידי אדם дело מעשה ידי אדם рук человека פני הקרקע поверхность פני הקרקע земли	
שמות תואר прилагательные	устроенный, מסוידר упорядоченный מפתיע неожиданный נמוך низкий נסתר скрытый, тайный ציבורי общественный תת קרקעי подземный תרוע необходимый	
מילות שאלה вопросительные слова	לשם מה? / зачем, для чего?	
שמות имена и названия	Бар-Кохба בר-כוכבא Гуш Эцион גוש עציון Иудейская מדבר יהודה пустыня שפלת יהודה Иудейская низменность	

מערות המסתור

1

בדרך כלל גילוי של מערה איננו דבר מפתיע, כי מערות הן חלק מן הנוף והטבע של ארץ ישראל. אבל גילוי של עשרות ואולי מאות של מערות מעשה ידי אדם יש בו עניין רב לארכיאולוגים.

מערות כאלה נמצאו בשנים האחרונות במקומות שונים בארץ: במדבר יהודה, בגוש עציון, בשפלת יהודה ולאחרונה גם בגליל. במקומות האלה נמצאו מערות תת־קרקעיות שנחפרו ונבנו על־ידי בני אדם, ויש בהן חדרים, אולמות, מחסנים ומעברים.

מי היו האנשים שבנו מערות אלה, ולשם מה בנו אותן? מתי קרה הדבר? מהמטבעות ומהכלים שנמצאו במערות למדו החוקרים, שהמערות הן מתקופת המרד של ב־כ־300. בין השנים 132-135 לספירה מרדו יהודי ארץ ישראל, ובראשם ב־כ־300, באימפריה הרומית, מפני שרצו לשחרר את הארץ מהשלטון הזר.

הארכיאולוגים בדקו את המערות וגילו, שכולן נבנו לפי אותה תוכנית והיו חלק ממערכת מסודרת של הגנה. התושבים בכל אחד מן המקומות התכוננו למלחמה ארוכה וקשה, ולכן בנו מקומות מסתור תת־קרקעיים, שגִנְנו עליהם מפני האויב. מערות אלה קרויות "מערות מסתור". מה נמצא בכל מערכת של מערות?

א. בכל מערכת היו כניסות ויציאות נסתרות, שהיה אפשר לסגור אותן מתוך המערה בדלתות אבן. הכניסות והיציאות הרבות הבטיחו לתושבים חופש תנועה והגנה. היו גם מעברים תת־קרקעיים שחיברו בין המערות. המעברים היו צרים ונמוכים, והתנועה בהם הייתה קשה. רק מי שהכיר אותם יכול היה למצוא את הדרך.

ב. בכל מערכת היו גם מערות גדולות, אולמות, והיה אפשר לאסוף בהן אנשים רבים. חושבים שבמערות אלה ערכו אסיפות, פגישות של מפקדי הצבא, תפילות וכו'.

ג. היו גם מערות משפחתיות. הן היו קטנות, ובדרך כלל הגיעו אליהן מבית המשפחה. ברצפת הבית הייתה דלת נסתרת, שנפתחה אל המערה. כל משפחה סידרה את המערה כך שיהיה לה נוח לגור בה זמן רב.

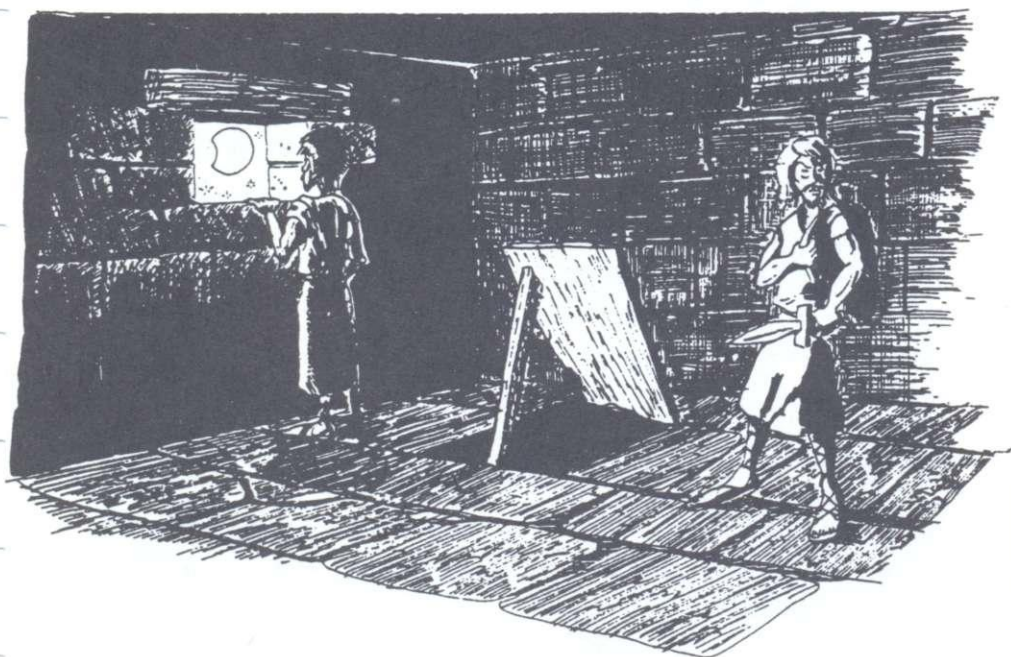
ד. מזון, מים, שמן ונשק נשמרו במערות מחסן ציבוריות. שם הכינו כל מה שדרוש לבני אדם, שחיים תקופה ארוכה במסתור. הדמיון בין המערות מלמד, שמערות המסתור לא היו רעיון של איש זה או אחר אלא תוכנית מסודרת, אולי של מפקדי המרד.

מדוע בחרו היהודים בתקופת בר־כוכבא להגן על עצמם בדרך זו, שאין דומה לה בתקופה העתיקה?

ידוע, שבתקופת בר־כוכבא היה אסור ליהודים לבנות חומות מסביב לערים. כשהחליטו למרוד ברומאים, חיפשו ומצאו דרך חדשה להתכונן למלחמה הארוכה שלפניהם. בניית מערות המסתור התאימה למלחמה של מעטים נגד רבים.

גילוי המערות מסביר איך הצליח עם קטן, כמעט ללא צבא, לעמוד נגד האימפריה הרומית הגדולה והחזקה במשך שלוש שנים.

הגילוי הארכיאולוגי של מערות המסתור, כמו גילויים ארכיאולוגיים אחרים, נותן לנו אפשרות לחיות לרגע את ההיסטוריה הרחוקה שלנו.

מצא מלה אחרת (היעזר ברשימה):

תת-קרקעי, מסתור, מחסן, ציבורי, מעבר, מפקד, מרד, תושבים, נסתר, מפתיע, קרקע, תקופה.

- א. מתחת לאדמה _____
- ב. מקום שמתחבאים בו _____
- ג. מקום ששומרים בו דברים _____
- ד. משהו ששייך לכל האנשים _____
- ה. מקום שעוברים בו _____
- ו. מי שעומד בראש קבוצה של חיילים _____
- ז. מלחמה נגד השלטון _____
- ח. אנשים שגרים במקום _____
- ט. משהו שלא רואים _____
- י. משהו שבא בלי שמחכים לו _____
- יא. אדמה _____
- יב. זמן בהיסטוריה _____

שם עצם פועל

מצא את המילה המתאימה.

- א. ב-1990 התחילו אטלנט דירות לעולים. בנייה לבנות
- ה סניף _____ נמשכת יותר מדי זמן. גילוי גילה
- ב. _____ אמריקה היה ב-1942. מרד למרוד
- מי _____ את אמריקה? קולומבוס.
- ג. היהודים החליטו _____ ברומאים.
- בר-כוכבא היה בשנת 132 לספירה. _____
- ד. המנהל _____ את כל העובדים בבניין. אסיפה אסף
- ה _____ התחילה בשעה 8:00. _____
- ה. מה דעתך, כדאי _____ בקיבוץ? חיים לחיות
- לפי דעתי ה _____ בקיבוץ מעניינים
- אבל קשים. _____
- ו. אנחנו צריכים _____ על האינטרסים שלנו. הגנה להגן
- "צבא _____ לישראל" שומר על המדינה. _____
- ז. החברים ערכו לו מסיבת _____, הפתעה מפתיע
- הוא הצליח בבחינות. זה לא _____
- את המורים שלו. _____

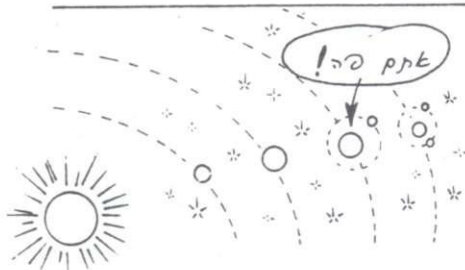
- ח. הסרט הזה לא _____ אותי. עניין עניין
- אין לי _____ בסרטים מוסיקליים.
- ט. ירד גשם. חיפשתי _____ מן הגשם. מסתור נסתר
- הילד התחבא במקום _____.
- י. רותי _____ לאמא שלה.
- רותי ודינה אחיות. יש _____ גדול דמיון דומה ביניהן.

מערכת

מערכת סטריאו־פונית

מערכת מערות

מערכת השמש והכוכבים

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי

מערכת שיעורים

מה יש בכל "מערכת"? _____
 _____
 _____

בדרך כלל

פתוב 3 משפטים על דברים שקורים לך או שאתה עושה בדרך כלל:

- א. בדרך כלל אני _____
- ב. אני, בדרך כלל, _____
- ג. _____

- א. מערות המסתור הן מעשה ידי אדם. חלק מהטבע והנוף.
- ב. מערות מסתור נמצאו במקומות רבים בארץ. במקום אחד בארץ.
- ג. מערות המסתור נמצאות על פני הקרקע. מתחת לפני הקרקע.
- ד. התושבים התכוננו למלחמה קצרה. למלחמה ארוכה.
- ה. התושבים גרו במערות רק בזמן המלחמה. כל החיים.
- ו. מרד בר־כוכבא היה במאה השנייה לפני הספירה. במאה השנייה לספירה.
- ז. הרומאים היו האויבים של היהודים. המפקדים של הצבא.
- ח. בשנים 135-132 היה חופש פוליטי בארץ ישראל. היה שלטון זר בארץ ישראל.

- א. אילו סוגי מערות נמצאו? מה מיוחד לכל סוג?

- ב. איך אפשר לדעת מאיזו תקופה המערות?

ג. מדוע התחיל המרד?

ד. מה עשו התושבים, כדי שלא יהיה אפשר לגלות את המערות?

ה. איך יודעים שהמערות היו חלק מתוכנית מרכזית של הגנה?

ו. מדוע חיפשו האנשים דרך חדשה של מלחמה והגנה?

ז. האם אתה מכיר בהיסטוריה סיפורים דומים? ספר.

בניין נפעל (2) – פסיב

2

פעלים רבים בבניין נפעל משמעותם פסיבית, למשל: הדלת נפתחה בשקט.

כל החנויות ייקגרו בשעה 7:00.

בדרך כלל משתמשים בפסיב, כאשר לא יודעים מי עשה את הפעולה, כאשר לא חשוב מי עשה אותה, או כאשר לא רוצים להזכיר את המבצע.

אפשר להזכיר את עושה הפעולה עם מילת היחס "על-ידי", אם כי זאת צורה פחות שכיחה בעברית המודרנית. לדוגמה, החולה נבדק על-ידי רופאי בית החולים.

לחלק מן הפעלים הפסיביים ננמל יש מקבילה אקטיבית בפעל. לדוגמה:

דן כתב מכתב לחורים – המכתב נכתב בעברית.

Порода (2) נפעל — страдательный залог.

Многие глаголы породы נפעל обозначают страдательно: (пассивное) действие. Например: להיסקר — נסקר

Глаголы в пассивном залоге употребляются, когда неизвестно, или неважно, или не хотят упоминать, кто производил действие. Можно указать действующее лицо в страдательной конструкции с предлогом "על-ידי", хотя она менее употребительна в современном иврите. Например:

החולה נבדק על-ידי רופאי בית החולים.

Глаголам в пассивном залоге соответствуют глаголы в действительном (активном) залоге. Например: המכתב נכתב בעברית. — דן כתב מכתב לחורים.

נפעל/נסב

ל' הפועל גרזנית

נשלח — להישלח
נשכח — להישכח
נשמע — להישמע
נפגע — להיפגע

נסקר — להיסקר
נגמר — להיגמר
נשמר — להישמר
נבחר — להיבחר
נמצא — להימצא
נקרא — להיקרא
נשאל — להישאל
נבדק — להיבדק
נמכר — להימכר
נקלט — להיקלט
נגרם — להיגרם

2.1

השלם את הפועל החסר

- א. השיעורים לעברית _____ נלמדו. אתמול בשעה 5:00.
ג.מ.ר
- ב. אם מערכת הסקריאו הזאת _____ בזול, אקנה אותה.
מ.כ.ר
- ג. מנהל המוזיאון הודיע, שהקונצרט יתחיל בזמן, ודלתות האולם _____ בשעה 8:00 בדיוק.
ס.ג.ר
- ד. בישראל _____ חברי הכנסת לתקופה של ארבע שנים.
ב.ח.ר
- ה. איבדתי מטבע זהב עתיק. אני עדיין מקווה, שהוא _____.
מ.צ.א
- ו. חבילות רבות _____ בדואר לחיילים בצבא.
ש.ל.ח

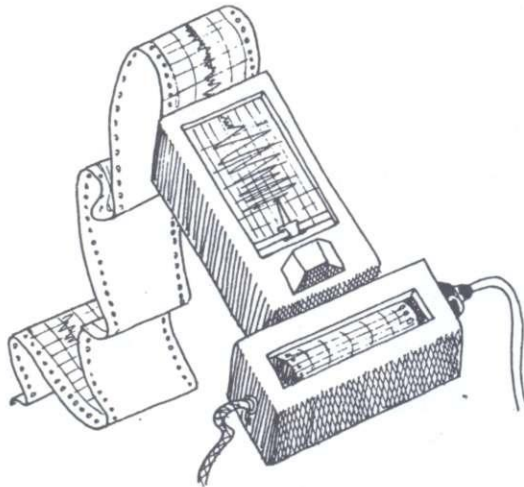
- א. הארכיאולוגיים **מצאו** מערות מסתור. המערות נמצאו במקומות שונים בארץ.
- ב. התושבים **חפרו** מערות. המערות _____ מתחת לבתים.
- ג. הם **בנו** מערכת של מערות. כל המערות _____ לפי אותה תוכנית.
- ד. **קראו** למערות בשם מיוחד. הן _____ "מערות מסתור".
- ה. בני המשפחה **פתחו** את הדלת. הדלת _____ אל תוך המערה.
- ו. הם **שמרו** במערה מזון לתקופה ארוכה. המזון _____ במערות מחסן.
- ז. הקיבוץ **קלט** 10 משפחות של עולים. הן _____ גם בעבודה וגם בחברה.
- ח. **שמעתי** תוכנית רדיו על זמרים ישראלים. בתוכנית _____ שירים עבריים חדשים וישנים.
- ט. האוטובוס, שנסע לירושלים, **פגע** במכונית פרטית. שלושה בני אדם _____ קשה.
- י. — מה, לדעתך, **גרם** למחלה של רות?
— אני חושב, שהמחלה _____ על-ידי וירוס.

אתר החרמון נפתח מחדש

אתר החרמון **נסגר** בחודש שעבר, מכיוון שלא ירד שלג באיזור. הודות לשלג הרב, שירד בחרמון בימים האחרונים, **נפתח** האתר מחדש. האנשים הרבים, שנמצאו בחרמון בשבת, באו לעשות סקי ולראות את השלג. מפעילי האתר מרוצים: יותר מאלף וחמש מאות כרטיסים **נמכרו**, הם מקווים שהשלג לא **יפסק**, וכך **תימשך** עונת הסקי שבועות אחדים. מפי מנהל המקום **נמסר**, כי בשבת הבאה תהיה בחרמון תחרות, ובה **תיבחר** "מלכת הסקי". עוד **נאמר**, כי מארגני התחרות מקווים, שהציבור **ישמע** להוראות, וכי הסדר **יישמר**, זאת כדי שאנשים לא **יפצעו** ולא **יפגעו** בתאונות.

פתוב את הפועל בזמן המתאים ובצורה המתאימה:

- א. רעידת אדמה חזקה – 7.2 בסולם ריכטר – _____ לפני _____
 (לפגוע)
 שבוע בעיר גיאבה שבגרוזיה. מן המקום _____ כי _____
 (להימסר)
 אנשים רבים _____ ומאות _____ . רופאת
 (להיחרג) (להיפצע)
 ילדים _____ , שכל הבתים _____ כמו בתי
 (לספר) (לרעוד)
 קלפים. _____ את הילדים ו _____ החוצה,
 (לקחת) אנחנו (לרוץ)
 _____ הרופאה. רעידת האדמה _____ גם לנוקים
 (לומר) (לגרום)
 גדולים לרכוש.

- ב. כ־200,000 עולים חדשים _____ ארצה מאז תחילת _____
 (להגיע)
 שנת 1990, גידול של מאות אחוזים לעומת שנים קודמות, כך
 _____ אתמול על-ידי במשרד לקליטת עלייה. רוב העולים
 (להימסר)
 _____ עכשיו ב"קליטה ישירה". הם _____ לעצמם
 (להיקלט) (לשכור)
 דירות ואחר-כך _____ ללמוד עברית ביזולפנים בכל רחבי
 (להתחיל)
 הארץ. אם _____ הממשלה לקלוט אותם גם במקומות
 (להצליח)
 עבודה, _____ לעלייה זאת המשך גם בשנים הבאות.
 (להיות)

ג. השחקן ג'וליאנו מר, ש _____ אתמול מבית חולים
 (לברוח)
 פסיכיאטרי, _____ מחר בבוקר בבית חולים עם ועדה
 (להיפגש)
 של רופאים פסיכיאטרים. ג'וליאנו מר _____ אתמול כי
 (לכ"עון)
 כבר בעבר ארבע פעמים לפני ועדה של רופאים
 (לעמוד)
 ובכל פעם _____ אותו, אחרי ש _____, כי לא
 (לשחרר) (להחליט)
 צריך לתת לו טיפול. הוא _____ אתמול בלילה, בזמן ש
 (להיתפס)
 בפאב תל-אביבי, לאחר ש _____ למשטרה
 (להיות) (להתברר)
 שבית החולים _____ אחריו.
 (לחפש)

ד. במגדל "שער שכם" בירושלים _____ הארכיאולוגים
 (למצוא)
 חדר מדרגות עתיק. _____ אותו מאבנים גדולות
 (לבנות)
 ועתיקות. אבנים כאלה _____ גם את בוני הכותל.
 (לשמש)
 הארכיאולוג _____ שגילה את חדר המדרגות במקרה. הוא
 (לספר)
 אפשרות לפתוח אל המקום דרך חדשה להולכי רגל, _____
 (לבדוק)
 ואז _____ חדר המדרגות העתיק. _____ לחוקרים
 (להימצא) (להתברר)
 שזה חדר מדרגות רומי, ש _____ כאשר התורכים
 (להיסגר)
 עליו את שער שכם. המקום הזה _____ לקהל
 (לבנות) (להיפתח)
 בעוד שנה, ומשם _____ המבקרים במדרגות לראש "שער
 (לעלות)
 שכם".

כתוב את הפעלים בזמן המתאים ובצורה המתאימה:

- א. דויד, אני רוצה ש יבוא היום למישרד ב-2,00 כדי לקבל את פינקס השיקים שלך. אחרי כן תלך לבנק ו תשלם שם את שכר-הלימוד (להיכנס; לקבל; ללכת; לשלם)
- ב. אם אני לחסוך כסף לטיול (להצליח; לצאת)
- ג. רות את התמונה של סבא שלה, כאשר את הספר בארון. (למצוא; לחפש)
- ד. אם אתם לא בזמן, לא לקורס הזה. (להירשם; להתקבל)
- ה. לא כדאי לך הביתה אנשים זרים, שאתה לא. (להכניס; להכיר)
- ו. רותי, אל לבד בבית; בואי איתנו. (להישאר)
- ז. ילדים, אני מבקש, שלא לאבא לעבוד. (להפריע)
- ח. האמבולנס את הפצוע לבית החולים, אחרי שהוא בתאונת דרכים קשה. (להביא; להיפגע)
- ט. בבקשה לחדר מספר 102. (לפנות)
- י. בארץ דמוקרטית האזרחים את חברי הכנסת כל ארבע שנים. כולם יכולים, אבל הרבה מאוד אנשים לא . חבל! (לבחור; להצביע; להצביע)
- יא. כבר חודשיים אני גר בתל-אביב, אבל עוד לא לעיר הזאת. (להתרגל)
- יב. — סליחה, איך אני יכול להגיע לספרייה?
— ישר עד המדרגות; במדרגות, מיד אחר-כך שמאלה, ושם את בניין הספרייה. (ללכת; לעלות; לפנות; לראות)
- יג. אם לא , בבחינה. (ללמוד; להיכשל)
- יד. עליכם אל הלוח אם אתם רוצים יותר טוב מה כתוב פה. (להתקרב; לראות)
- טו. ראש הממשלה לא רוצה, שהשרים יותר מדי הבטחות, כי אחר-כך אי אפשר אותן. (להבטיח; לקיים)
- טז. אני חושב, שאני מאוד, כאשר אני אמא שלי סיפרה לי, שהיא , כאשר היא. (להתרגש; להתחתן)

לְשִׁיר

זֶה כְּמוֹ לִהְיוֹת יִרְדֵּן.

אַתָּה מִתְחִיל לְמַעֲלָה בְּצִפּוֹן,

צָעִיר, צוֹנֵן, שׁוֹצֵף וּמִתְחַצֵּף.

אַתָּה שׁוֹמֵעַ צִפְּרִים בְּסִבָּד,

וְכָל אַחַת מֵהֶן צָפוֹר גּוֹ-עֵדוֹ.

כִּי

לְשִׁיר

זֶה כְּמוֹ לִהְיוֹת יִרְדֵּן.

יִמִּיד

שׁוֹטְפִים כְּמוֹ יִרְדֵּן,

וּכְמוֹתוֹ זוֹרֵם אַתָּה דְּרוֹמָה.

עַל הַחוֹפִים צוֹמֵחַ עֵשֶׂב פָּרָא, אֲבָל הֶלְאָה, הֶלְאָה, הֶלְאָה

גֵּאוֹן מִיִּמִּיד.

הֵלֹא יִמִּיד

שׁוֹטְפִים כְּמוֹ יִרְדֵּן.

סוֹפֵד

לְגוֹעַ כְּמוֹ יִרְדֵּן,

לְהֶאֱסֹף לְאֵט אֶל יָם הַמּוֹת,

בְּמִקּוֹם הַנְּמוּד בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם.

אֲבָל

מִרְאֵשׁ הָרִי הַשָּׁלֵג,

בְּהַמְלָה גְּדוֹלָה צוֹהֶלֶת,

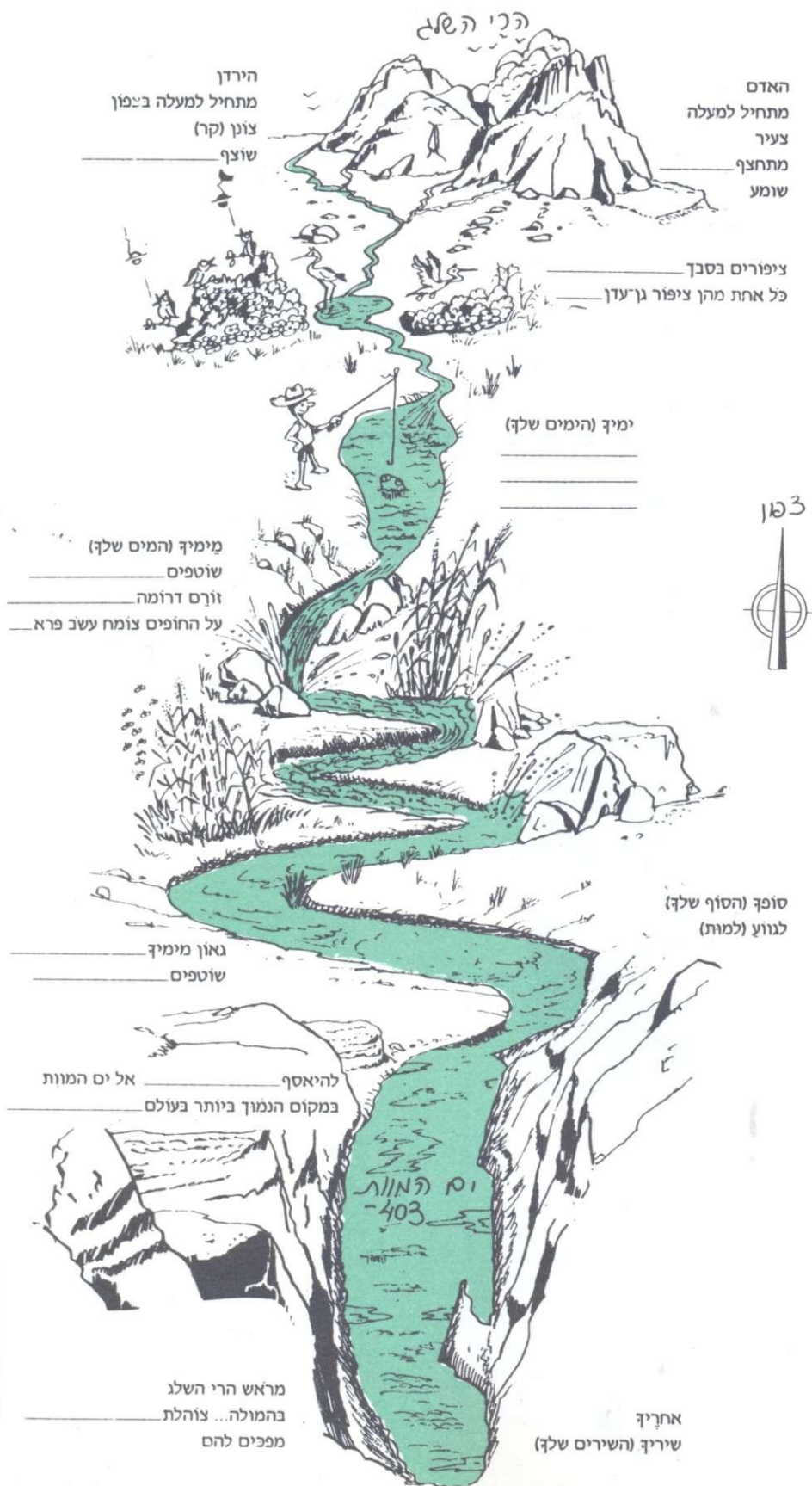
אַחֲרִיד

שִׁירִיד מְפַכִּים לָהֶם,

הֵלֹא

לְשִׁיר זֶה כְּמוֹ לִהְיוֹת יִרְדֵּן.

1. מדוע משווה נעמי שמר את חיי האדם לנהר הירדן?

---

2. איך כתוב בשיר הרעיון הבא:

א. כשהאדם צעיר ונאיבי ולא מבדיל בין טוב ורע, הוא חושב שהחיים יפים, מעניינים ומלאים הפתעות....

ב. כשהאדם מבוגר, הוא יודע שיש בחיים קשיים ובעיות, והוא מבין שצריך להמשיך עוד ועוד.

3. האם, לדעתך, זה שיר פסימי או אופטימי? הסבר.
(שים לב: האם המוות הוא סוף כל דבר, לפי השיר?)

---

4. תרגם את השיר לשפתך.

המתחם במצוה אלוהים זו אחר!

מפתח הוראות

1. קרא את הסיפור.
2. כתוב משפטים במלים מ_____
3. השלם את המשפטים שלפניך לפי הסיפור.
4. שנה את המשפטים לפי הדוגמה.
5. מצא משפטים מתאימים / זוגות / מלים / שמות תואר.
6. סדר את המשפטים בטבלה.
7. כתוב או ספר על_____
8. כתוב סיפור / בגוף שלישי / סוף לסיפור / מחדש / ברבים / עיצות / בעזרת / את מילת הקישור / לפי הדוגמה.
9. ענה על השאלות.
10. השלם לפי הדוגמה / את המלים החסרות / את הפעלים החסרים / את הטבלה.
11. חבר שאלות על_____ / חידה / שני משפטים למשפט אחד.
12. שאל וענה.
13. מה יש לך לומר על_____
14. איך תגדיר?
15. כתוב את המלה לפי ההגדה שלפניך.
16. התאם את א' ל-ב' / את המילים / ביטויים.
17. החלף את... ב...
18. מתח קו בין _____ לבין_____
19. תן הוראות לפי הדוגמה.
20. השתמש ב_____
21. כתוב את הפעלים בזמן ובצורה המתאימים.
22. כתוב את הפעלים החסרים / בזמן עבר / בזמן עתיד.
23. מייך את הפעלים שלפניך לפי הקבוצות / את הצירופים.
24. הוסף פעלים / את מילת היחס החסרה.
25. סמן בקו את כל הפעלים / מה נכון.
26. מה כתוב בטקסט במקום?

1. Прочитайте рассказ.
2. Составьте предложения со словами.
3. Дополните предложения по тексту.
4. Измените предложения по образцу.
5. Найдите подходящие предложения / пары/ слова/ прилагательные/.
6. Распределите предложения в таблице.
7. Напишите или расскажите о.
8. Напишите рассказ / в 3-ём лице/ окончание рассказа перескажите во мн. числе/ советы/ с помощью союза/ по образцу/.
9. Ответьте на вопросы.
10. Заполните по образцу / пропущенные слова/ нужные глаголы / таблицу/.
11. Составьте вопросы о / загадку/ два предложения в одно/.
12. Спрашивайте и отвечайте.
13. Что вы можете сказать о .
14. Как вы определите?
15. Напишите слово по данному определению.
16. Подберите к к и з / слова/ выражения/
17. Измените.
18. Подчеркните. Проведите линию от и до.
19. Дайте указания по образцу.
20. Употребите .
21. Напишите глаголы в нужном времени, числе и роде.
22. Впишите недостающие глаголы / в прош. вр./ в буд. вр./.
23. Распределите данные глаголы по группам /словосочетания/.
24. Впишите глаголы /недостающий предлог/ прилагательное/.
25. Подчеркните все глаголы /что правильно/.
26. Что заменено в тексте?

תשובות

יחידה א

- 1.1 א. אורלי אוהבת סרטים מפני שבקולנוע היא שוכחת את כל הבעיות שלה.
 ב. כשאורלי מקשיבה לסיפור של הסרט היא נכנסת לחיים של השחקנים.
 ג. אורלי אומרת שהיא יכולה לראות סרטים מבוקר עד ערב.
 ד. כשהחבר שלה מזמין אותה למסיבה, אורלי אומרת שיש סרט מצוין שהיא רוצה לראות.
 ה. החבר של אורלי שואל איך היא יכולה לחיות כך.
 ו. החבר של אורלי כועס, כי הראש שלה כל הזמן בקולנוע.
 ז. אורלי לא יודעת איך אפשר לחיות בלי לראות סרטים בקולנוע.
 (אסתי דרקוז קאן)

- 1.2 ב. אני מקשיב למוסיקה ברדיו. ג. הוא נכנס לקולנוע לראות סרט. ד. אנחנו מסבירים את המילים החדשות בסיפור. ה. אתם כועסים על האנשים שלא באו למסיבה. ו. רון מזמין את החברים למסעדה. ז. היא מתחילה את העבודה ב-00:06 בבוקר. ח. הם חיים בשלום עם המשפחה.

- 1.3 א. לאורלי יש הרבה בעיות בחיים — עם אמא ואבא שלה, ועם האחים והאחיות שלה; יש לה בעיות גם עם החבר שלה, כי הוא רוצה להתחתן והיא לא רוצה. היא הולכת לסרטים כדי לשכוח את הבעיות האלה. היא חושבת שאפשר לחיות כמו בסרטים. שם יש פתרון לכל הקונפליקטים, עד סוף הסרט. מה הבעיה היותר גדולה של אורלי? היא לא חיה בעולם הריאלי. היא חיה בפנטזיות.

(קתרין אלפרט)

- ב. דויד "מכור" לאוכל. הוא אוכל כל היום. כשהוא קם הוא אוכל ארוחת בוקר גדולה. אחר-כך הוא שותה קפה עם שתי עוגות. בשעה 10:00, כשהוא בעבודה, הוא אוכל כמה סנדוויצ'ים "קטנים", כי הוא לא רוצה להיות רעב בצוהריים. בארוחת הצוהריים הוא אוכל דגים, בשר, ירקות ופירות, ואחרי האוכל הוא קונה מנה גדולה של גלידה. אחרי הצוהריים הוא שותה תה עם ביסקוויטים, ובערב הוא הולך למסעדה לאכול. הוא אוכל רק ארוחה אחת ביום, אבל הוא מתחיל אותה בבוקר וגומר בלילה.
 ג. שם הסרט: הארוחה של ג'אקט.

זה סרט יפה מאוד ומעניין על אישה שידעה לבשל טוב מאוד. היא הכינה ארוחה צרפתית יקרה מאוד בכל הכסף שקיבלה בפנים. את הארוחה היא עשתה לקבוצה של אנשים דתיים בדנמרק שאסור להם לדבר על אוכל, כי אוכל זה לא משהו חשוב לפי המחשבה שלהם. האוכל שלה היה נהדר והוא נתן להם הרגשה טובה של חברות ושלווה ושמיחה. יש בסרט הרבה הומור, וגם השחקנים טובים מאוד. צריך קצת סבלנות כדי לראות את הסרט, כי הוא מתקדם לאט, אבל כדאי לראות אותו.

- 2.1 ב. אחרת. ג. אחר. ד. אחרת. ה. אחרת. ו. אחרים. ז. אחר. ח. אחר.
 2.2 א. אחר. ב. עוד. ג. עוד. ד. אחרים. ה. אחרת.
 3.2 א. לשאול, שואל, שאל, ש.א.ל. / לשמוע, שומע, שמע, ש.מ.ע. / לשכוח, שוכח, שכח, ש.כ.ח.

- ב. לשיר, שר, ש.י.ר. / לבוא, בא, ב.ו.א. / לטוס, טס, ט.ו.ס.
 ג. לעלות, עולה, ע.ל.ה. / לבנות, בונה, ב.נ.ה. / לעשות, עושה, ע.ש.ה.
 ד. לטלפן, מטלפן, טילפן, ט.ל.פ.נ. / לספר, מספר, סיפר, ס.פ.ר. / לבקר, מבקר, ביקר, ב.ק.ר.

- 3.3 גרה, נוסעת, גרים, אוהבת, מספר, מבקשת, מספרת, נסעה, ביקרו, רצתה, אמרו, קנתה, ביקשו, באו, קיבלו, שאלו, עשיתו, סיפרו, מדברות, קניתי.
- 4.1 א. מתחיל ב. להכיר ג. מסבירה ד. מפסיקה ה. מפריע ו. להזמין ז. להגיע ח. מקשיבים ט. מרגישה י. מבטיח יא. מסכימה יב. להזמין יג. להצליח.
- 5.1 ב. איתם ג. איתה ד. איתכם ה. איתך ו. איתכן/איתו ז. איתך/איתי ח. איתה ט. איתנו י. איתי.

יחידה ב

- 1.1 א. הרועה חי בכפר. הוא עבד בשדה. הוא עבד מהבוקר עד הערב. היה לו משעמם בעבודה, הוא חיפש מה לעשות...
ב. הסיפור על הרועה נמשך שבועיים.
ג. הזאב היה גדול ושחור. הוא "אכל" את כל הכבשים ושכב לישון. כאשר חזר הרועה לכפר בלי הכבשים, האנשים כעסו מאוד ולא נתנו לו עבודה. היום הוא עובד בקרקס עסאבים.
ד. לא כדאי להיות שקרן ולספר סיפורים, כי בסוף אף אחד לא מאמין לך גם אם אתה אומר אמת. אפשר לשקר לאנשים רק פעם אחת; אחר-כך הם מבינים שזה שקר, ולא מאמינים לך.
- 1.2 א. הפחיד ב. מצחיקות ג. צוחק ד. נמשך ה. החליט ו. כפר/משעממים ז. כבשים ח. מיד ט. שוב י. פתאום יא נשאים.
- 1.3 א. הפעם ב. אף פעם ג. עוד פעם ד. פעם / עוד פעם.
2.1 הפסיק, להפסיק; הזמין, להזמין; הרגיש, להתחיל; התחיל, להתחיל.
2.2 הבטחתי, הגעתי, הרגשתי, הסברתי, התחלתי, הצלחתי, הזמנתי, הסכימה, הקשיבה.
2.3 הוא הגיע, הוא הרגיש, הסביר, התחיל, הצליח, הוא הזמין, היא הסכימה, הקשיבה...
2.4 ב. הצליחה ג. הבטיחה ד. הזמין/הסכים ה. הקשבנו ו. הסברתי ז. הפרעת ח. הפירו ט. הפסקת/הפסקתי/התחלתי.
- 2.6 א. איפה הכיר רון את דן? ב. מה הרגיש רון כשקרא את המכתב של דן? ג. מה מבטיח רון לאורי? ד. למה לא הצליח רון לישון בלילה? ה. מה הבטיח רון לתת לאורי?
3.2 ב. נמאס לנו לטייל בעולם. ג. נמאס לי לשמוע את הדעות שלו על המצב. ד. נמאס לנו לבקר כל שנה באותו מקום. ה. נמאס לך לעבוד כל כך הרבה וכל כך קשה? ו. נמאס לה ללבוש את השמלות הישנות מהשנה שעברה. ז. נמאס לי לראות אותם כל הזמן. ח. נמאס להם לגור שם.
- 3.4 ב. אנחנו נוסעים כל שנה לחו"ל; אף פעם לא נמאס לנו מהנסיעות. ג. דן מדבר רק על פוליטיקה; נמאס לי מהפוליטיקה שלו ומדן. ד. התלמידים אומרים שנמאס להם מהטיולים בנגב. ה. אמרתי לרון: "לא נמאס לך מהעבודה?" ו. רות אמרה שנמאס לה מהשמלות הישנות. ז. נמאס לנו מהסרטים על האהבה. ח. כבר הרבה שנים הם גרים בעיר, ועוד לא נמאס להם מתל-אביב.
- 4.3 נפלאה, חדשים, יפות, יקרים, זולים, מצוינים, כחול, גבוה, ירוק, מיוחדת, עתיקות, רחוקים, ישנים, מעניינים, ארוכה, זקנים, עייפים, אדומים, שחורים.
- 4.4 העיר טונגילי בטורקיה רחוקה מאוד מכאן. בעיר גרים רק 20,000 איש. אין בעיר בניינים גבוהים ואין בה רחובות ארוכים. אין הרבה חנויות ואין אנשים עשירים. יש רק כביש אחד בעיר, עשרים מוניות וקצת אוטובוסים. קשה לחיות בטונגילי. זאת עיר עתיקה מאוד ולא מודרנית. אין שם חשמל או מים בבתים. כאשר קר בטורקיה – קר יותר בטונגילי, וכאשר חם בטורקיה – שם חם יותר. האנשים בטונגילי עניים מאוד. הרבה אנשים לא עובדים, כי אין שם עבודה. בטונגילי גרים כורדים שיוצעים רק כורדית או טורקית. אין בטונגילי שום דבר מעניין, אבל חשוב לדעת שגם שם חיים אנשים.

- 5.2 א. דויד יותר חכם ויותר יפה מדן. ב. השוקולד השווייצני טעים יותר מהשוקולד הישראלי. ג. הסרדינים הרבה יותר זולים מהקוויאר והרבה פחות טעימים. ד. סיגריות טיים זולות יותר מסיגריות מרלבורו. ה. הקולנוע מעניין הרבה יותר מהתיאטרון הקלאסי. ו. גבינה לבנה אוכלים הרבה יותר מגבינת רוקפור. ז. מכונית סובארו יותר זולה ופחות טובה ממכונית קדילק. ח. ישראל קטנה יותר ואהובה יותר מברית המועצות. ט. הישראלים שמחים יותר וצוחקים יותר מהרוסים. י. תל-אביב חמה יותר ממוסקבה בחורף. יא. החיים בעיר מעניינים יותר מהחיים בכפר. יב. דירה במעונות עולה פחות מדירה בעיר.
- 6.3 אבא הלך לעבודה מוקדם בבוקר וחזר בשעות הצהריים. גם אני באתי מוקדם... כאשר השמש ירדה אמא לבשה את בגדי השבת והדליקה את הנרות. אנחנו לבשנו בגדים יפים ואחר-כך הלכנו עם אבא לבית הכנסת. כאשר חזרנו הביתה, היה השולחן ערוך. אבא אמר את ה"קידוש", ואנחנו ענינו "אמן". שרנו שירי שבת ואכלנו ארוחה טובה וישבנו כל הערב ודיברנו.
- 6.4 ב. עלו / היו עולים ג. הייתי הולכת / הלכתי ד. אכלה / היו אוכלים.
- 7.1 ב. לכם ג. אותנו ד. איתך ה. לך ו. להם ז. להן ח. אותם ט. אותי י. שלנו/אותן/איתן יא. יש לנו/איתנו יב. אין לנו יג. אין לו יד. שלך טו. אין להם.

יחידה ג

- 1.1 הוא מבשל במטבח. / אנחנו חיים במאה ה-20. / הם עולים על הר גבוה. / הוא חי בשנת 560 לספירה. / אנחנו משתמשים במכונית. / צריך לבנות את הבניין. / חילצה ושמלה הן בגדים. / בהתחלה לא ידענו עברית. / הוא עבר לתל-אביב.
- 1.2 א. 3 ב. 3 ג. 2 ד. 1
- 1.3 א. היום יש שעונים דיגיטליים מודרניים או שעונים עם בטריות, שעובדים בלי הפסקה. יש שעונים זולים מאוד ויש שעונים יקרים. לכל אדם יש הרבה שעונים, גם שעונים שאפשר ללכת איתם לים ולהתרחץ איתם. השעונים המודרניים מאוד יפים ואפשר לקנות שעונים בכל הצבעים.
- ב. כאשר הייתי בר-מצווה קיבלתי מתנה שעון עם אלף-בית במקום מספרים. היה לי קשה מאוד לדעת מה השעה כאשר בשעון היה "לפני ט" (עשר דקות לפני השעה תשע). אבל, בסוף למדתי את האלף-בית בעברית, ואני שומר את השעון העברי הזה לבר-מצווה של הבן שלי.
- ג. חבל שאני לא יכולה לחיות בלי שעון. בלי שעון לא צריך לקום בבוקר וללכת לעבודה. לא צריך לבוא בזמן... באים רק כשרוצים לבוא, ואף אחד לא אומר: "למה לא באת בזמן?" בלי שעון אפשר לרקוד כל הלילה וללכת לטייל כל היום ולחשוב שכל החיים הם שבת אחת ארוכה.
- 2.3 **סמיכות:** ארוחת בוקר, כיתות אולפן, חדרי ילדים, שירי שבת, עבודת בית, חבר קיבוץ. **ש"ע+ש"ת:** עבודה קשה, שירים יפים, כיתות חדשות, חדרים ישנים, ארוחה יקרה, חבר קרוב, חופשה ארוכה.
- 2.4 א. גדול ב. עתיקים ג. חמות ד. יקרים ה. מעניינת ו. גבוה ז. יפהפיות ח. שחורות ט. ארוכים.
- 2.5 שעות יום חמות, בקבוקי יין קטנים, מגדלי שעון גבוהים, מסיבות יום הולדת נפלאות, בתי ספר גדולים, שעות עבודה ארוכות, חברי ממשלה חשובים, סיפורי חיים מעניינים.

- 2.6 ב. מקבל ג. הופכת ד. מדברים ה. קונות ו. עובדים/לומדים ז. הבטיח ח. הפסיקה ט. עוזרים.
- 3.1 ב. היתה להם משפחה גדולה בקיבוץ. ג. היו לנשים בגדים חדשים. ד. היו לתלמיד שתי מורות טובות. ה. היה לנו בית חדש. ו. לא היתה לדוד עבודה. ז. לא היה לך כסף בבנק. ח. להורים שלי לא היו קרובים בארץ. ט. לא היה לנו כוח לעבוד. י. לא היו לה שמלות ארוכות.
- 3.2 לרות היה בית על שפת הים. ג. לא היתה לנו דירה גדולה. ד. לסוזן וגיון היו ציורים יקרים. ה. לבורים היו בגדים חמים. ו. לשרה לא היו שמלות יפות. ז. לאורלי היתה משפחה גדולה. ח. היה לכם שעון קיר עתיק.
- 3.3 ב. היה לנו רדיו שקיבלנו במתנה. ג. היה לנו וידיאו חדש שקנינו לפני שנה. ד. היו לנו תקליטים יקרים שאנחנו אוהבים מאוד. ה. היה לנו "שעון סבא" שקיבלנו לחתונה. ו. היתה לנו תמונה עתיקה שקנינו בשוק. ז. היה לנו "סמובר" שסבתא הביאה מרוסיה.
- 3.4 כשהייתי ילדה קטנה היה לי רק חבר אחד, אבל היו לו הרבה צעצועים והוא בא לשחק איתי. יום אחד הוא בא לבית שלי עם אופניים. היו לו אופניים חדשים. גם אני רציתי אופניים, אבל לא היתה לי סבלנות ללמוד איך נוסעים באופניים. עליתי על האופניים ואחרי רגע אחד נפלתי. לא היה לי נעים. החבר שלי צחק, ואני כעסתי.
- (ג'יני)
- 4.1 א. איפה שתית קפה? אצל ההורים שלי. שתיתי קפה בבית של דן.
ב. איפה גרים הדודים שלך? הם גרים אצל הדודים מנהריה. הם גרים בדירה בנהריה.
ג. איפה אוכל השוטר? אצל החברה שלו. בבית שלה.
ד. איפה לומדים יפנית? אצל החברים מיפן או בבית הספר לשפות.
- 4.2 א. אצל ב. ב' אצל ג. אצל ד. אצל ב'. ה. אצל ב'.
- 4.5 ב. אצלן ג. אצלם ד. אצלה ה. אצלך ו. אצלכם/אצלנו ז. אצלך/אצלי ח. אצלכן ט. אצלכן/אצלו.
- 5.1 א. רחל הגיעה לבנק מאוחר, כי היא קמה רק ב-9:00.
ב. מר לוי כעס על רחל, מפני שהיא דיברה עם חברו ולא ענתה לטלפון.
ג. רחל שכחה להביא מכתבים מהדואר, מפני שנכנסה לחנות בגדים בדרך.
ד. ציפורה הלכה הביתה, כי בעלה חזר ממילואים.
ה. רחל לא מצאה את המכתבים, מפני שהם היו אצל ציפורה.
ו. מר לוי נאנח, כי אי אפשר למצוא פקידות טובות שרוצות לעבוד.
- 5.2 א. רחל קמה רק ב-9:00, לכן הגיעה לבנק מאוחר.
ב. רחל לא ענתה לטלפון, לכן כעס מר לוי.
ג. רחל נכנסה לחנות לראות שמלה, לכן שכחה להביא את המכתבים מהדואר.
ד. בעלה של ציפורה חזר מהמילואים, לכן היא הלכה הביתה באמצע העבודה.
ה. המכתבים היו אצל ציפורה, לכן רחל לא מצאה אותם.
ו. אי אפשר למצוא פקידות שרוצות לעבוד, לכן מר לוי נאנח.
- 5.3 ב. הזמנתי אותו למסיבה, מפני שהוא מספר הרבה בדיחות.
ג. אין לי מכונית, לכן אני נוסעת באוטובוסים.
ד. לא רציתי ללכת למסעדה הזאת, מפני שהיא יקרה מאוד.
ה. היא הסכימה להתחתן איתו, מפני שהוא צעיר, יפה וחכם.
ו. הרגשתי רע מאוד, לכן לא באתי לעבודה.
ז. הם עובדים ימים ולילות, לכן הם מצליחים מאוד.
ח. לא היה לו זמן לדבר איתי, מפני שהטלפון לא הפסיק לצלצל.
- 5.4 באיתי לישראל מפני שרציתי לחיות בין יהודים. / ...מפני שבעלי רצה לחיות בישראל עם המשפחה שלו. / ...מפני שהלימודים בארץ מעניינים אותי. / ...לכן אני צריכה ללמוד עברית. / ...לכן אני צריכה לחיות עם הביורוקרטיה הישראלית.

- 1.1 ב. כדאי ג. להסתכל ד. חוזר ה. ויכוח ו. לשכור ז. עיצות ח. כועסת ט. רוב י. ידיעה.
- 1.2 א. היא רוצה לצאת למילואים, מפני שהיא חושבת שבמילואים אין בעיות. לא צריך לחשוב על המשפחה, על הילדים ועל העבודה. ב. אפשר ללמוד בסופרמרקט על אנשים בכל העולם, מה הם אוהבים לאכול ומה הם אוהבים לעשות. בתור אפשר לקנות ידיעות שאין בספרים ובעיתונים. בתור אפשר גם לשמוע ויכוחים פוליטיים וללמוד על בעיות של אנשים. ג. הוא קיבל הרבה עיצות: איפה לשכור דירה, לאיזה רופא כדאי ללכת, באיזו מסעדה אוכלים טוב ובזול. ד. גם אני חושב שמעניין מאוד לעמוד עם אנשים בתור. אתה יכול לשמוע על מה הם מדברים ומה הם חושבים. אם חתור ארוך אפשר גם לדבר עם האנשים בעברית.
- ה. כשעמדתי בתור באה אישה זקנה ועמדה ראשונה. אמרתי לה: "גברת, זה התור שלי." היא הסתכלה ואמרה לי: "אתה צעיר, יש לך הרבה זמן לעמוד בתורים. אני זקנה ואין לי כוח וכבר עמדתי מספיק. זה לא יפה שאתה לא נותן לי להיות ראשונה."
- 1.3 א. המורים נכנסים לכיתה בזמן. ב. הנהג כועס על הנוסעים שלא עומדים בתור. ג. הפקידות חוזרות למשרד אחרי הצהריים. ד. האחות שלי מספרת על הספר המעניין. ה. הבעל שלי חושב על הבעיות בעבודה. ו. אשתי מקבלת את העיצות של הרופא. ז. אנחנו שואלים את התורים בסופרמרקט. ח. אתם מביאים את הירקות מהחנות.
- 2.1 א. תספר ב. יקבלו ג. תבקשי ד. תסדרי ה. יסדרו ו. אקבל / אשלם ז. נטלפן ח. נדבר ט. יגנו י. תשחקו.
- 2.2 א. ביקרתי ב. אשתי ג. לטלפן ד. דיברו / דיברתי ה. משחק ו. ביקרנו ז. לדבר ח. תבקש / תקבל ט. תעשן.
- 3.1 ב. אם הם יבקרו בארץ, הם יטיילו גם בגליל. ג. אם תלמדי אותי עברית, אלמד אותך אנגלית. ד. אם תשרת בצה"ל, תקבל בגדי צבא. ה. אם תדברי עם הפקידה, היא תסדר לך חדר במעונות. ו. אם אתם תבקשו, אבשל לכם ספגטי. ז. אם הילדה תשחק בשקט, היא תקבל שוקולד מאמא. ח. אם תשרתי בצבא רחוק מהבית, נבקר אותך שם. ט. אם נקבל כסף מההורים, נשלם את שכר הדירה. י. אם תשלמו את הכסף בזמן, תקבלו את המכונית בסוף החודש.
- 4.1 א. אספר לכם בשבוע הבא. ב. אנחנו נדבר איתו מחר. ג. לא, אנחנו נשלם בעוד שבוע. ד. לא, היא תטייל בגליל ביום שני הבא. ה. לא, הוא יטלפן מחר. ו. לא, אני אקבל את הכסף בעוד יומיים. ז. אתה תקבל את הספר שלך בחודש הבא. ח. אתם תדברו עברית טובה בשנה הבאה.
- 5.1 ב. שיושב בחדר מספר 34 / שנועל נעלי בית / שגר במלון שרתון / שיושב על יד החתול. שיושב בחדר מספר 36 / שמעשן סיגר וקורא עיתון / שעובד במשרד קבלה / שיושב על יד החלון.
- שעובד בחדר מספר 40 / שעומד על יד המפה / שעומד על יד השולחן / שעובד במשרד נסיעות.
- 5.2 א. ששואלים הרבה שאלות ב. שלא מעשנים ג. שעלו לישראל לפני זמן קצר ד. שנוסע לחיפה ה. שיושב בפארק ו. שעומד על השולחן.
- 5.3 א. השחקן, שהצליח בישראל, קיבל עבודה בהוליווד ב. הזאב, שהיה בשדה, הפחיד את הרועה. ג. אנשי הכפר כעסו על הרועה, שרצה להצחיק אותם. ד. לא אהבנו את הסרט, שראינו בטלוויזיה. ה. הפקידה, שהבטיחה לעזור לנו, הגיעה מאוחר למשרד. ו. הבגדים, שרות קנתה, היו יקרים. ז. שעוני הכיס, שפיטר הינלין הצליח לבנות, הפכו מיד פופולריים.
- 5.4 ב. אפשר לדעת מה אוכלת משפחת בדיחי שבאה מתימן. ג. העולים החדשים, שבאו אתמול, יקבלו דירה בחיפה. ד. הבחורה, שקנתה עכשיו כרטיס, נוסעת לחיפה. ה. אני שונאת את האוכל שמוכרים בקפטריה.
- 6.1 לסטודנט יש בעיות לזכור מילים חדשות וגם יש לו בעיות עם הדקדוק. הוא לא אוהב בחינות ונמאס לו ללמוד עברית. הוא לא יודע איך לדבר בעברית עם בחורות שהוא פוגש ורוצה להיות חבר שלהן. הסטודנט יכול לפתור את הבעיות שלו, אם הוא יזמין את זיקלין ללמוד איתו עברית באולפן. הם יכולים ללמוד ביחד.
- 7.2 א. בשבילך ב. על ידך ג. על ידו ד. לעצמו ה. בשבילכם ו. בגללך ז. בגללכן ח. בשבילכם ט. לעצמי י. על ידכם יא. בגללנו.

- 1.1 א. מצאו / נזק ב. הרצאה ג. מחקר ד. משפיעים ה. עישון ו. אחוז ז. שינויים ח. לערוך ט. גורם י. בדיקות.
- 1.2 א. לא נכון ב. לא נכון ג. נכון ד. נכון ה. נכון ו. לא נכון.
- 1.3 יש היום מחקרים חדשים, איך אפשר להפסיק לעשן. יש אנשים שהולכים לעשות היפנוזה. אחרי ההיפנוזה הם לא יכולים אפילו לחשוב על סיגריות. אפשר להפסיק לעשן גם אם הולכים לרופא שעובד כמו בסין עם אקופונקטורה. זה עוזר מאוד.
- 2.1 א. בגלל ב. מפני ש- ג. בגלל ד. בגלל ה. מפני ש- ו. מפני ש- ז. בגלל ח. מפני ש-.
- 2.2 א. היא לא הולכת למסיבות, מפני שהיא שונאת רעש. ב. אנשים שונאים לעמוד בתור, מפני שאין להם סבלנות. ג. הרבה אנשים מתים, מפני שהם מעשנים יותר מדי. ד. ניגנתי בפסנתר הרבה שנים בגלל אמא שלי. ה. לא שכרתי את הדירה הזאת בגלל המחיר הגבוה שלה. ו. קשה לה להחליט מה ללבוש, מפני שיש לה הרבה בגדים בארון. ז. הטלפון שלי לא פועל, מפני שלא שילמתי את החשבון. ח. לא יצאנו לטייל בגלל מזג האוויר הקשה.
- 2.3 א. מפני ששיחקתי כדורגל ב. בגלל הנסיעה לירושלים ג. מפני שהתחלתי ללמוד באוניברסיטה ד. מפני שהוא עובד קשה ה. בגלל הטיול שלי בארץ ו. מפני שהם זולים בשוק ז. הרגש הציוני שלי / מפני שאני ציוני.
- 3.1 א. הרבה ברגל ב. ישחק טניס או כדורגל ג. הוא צריך לדבר כל היום ד. תבשל את האוכל שהוא אוהב. ה. יש בארץ רופאים מצוינים שילמדו אותו איך להפסיק לעשן.
- 3.2 יום אחד ישבתי בהרצאה של רופא. הוא דיבר על אנשים שחולים בסרטן. בהרצאה היו גם סרטים ותמונות על הגוף של אנשים שעישנו הרבה שנים. ראיתי שהריאות שלהם שחורות כמו לילה. הסרטים היו קשים מאוד ואני פחדתי. באותו יום הפסקתי לעשן.
- 3.3 א. תטיילי הרבה ברגל / אל תלמדי בלילה לפני הבחירות / תשחקי כדורגל או כדורסל / אל תעשני סיגריות / תבקרי אצל הרופא כל חצי שנה / אל תבקרי אצל אנשים חולים.
- 3.4 א. אדבר עם המנהל. ב. ילמד אותנו מורה חדש. ג. אבקר אותם בשבוע הבא. ד. נצלצל אליך בשעה 5. ה. רות תקבל פרחים מהחבר שלה. ו. נטייל לגליל. ז. הוא ישרת בצבא שלוש שנים. ח. "מכבי" תשחק בשבת נגד "הפועל". ט. אבשל דגים לשבת. י. נסדר אותו מחר.
- 4.1 א. דודים ובני דודים הם קרובי משפחה. ב. ירושלים היא עיר. ג. פלאפל הוא אוכל. ד. שמלה וחולצה הן בגדים. ה. ישראל היא ארץ. ו. טורקית ואנגלית הן שפות. ז. צה"ל הוא צבא. ח. מצרים היא ארץ.
- 4.2 אפשר (+אוגד): א. מגדל שלום בניין גבוה. ב. רון ויצחק רופאי שיניים. ג. מרים פקידה בבנק לאומי. ד. הבית משנת 1938.
- 4.3 א. הוא/ש. ב. ש/היא ג. ש/הוא ד. ש/הם ה. הוא/ש.
- 5.1 א. שתי הבחורות ששונות יין, עומדות בצד ומדברות. ב. הבחור, שמעשן סיגריות, מקשיב לבחור שצועק. ג. הבחור, שמנגן בגיטרה ושר, עומד על יד האורגן. ד. הבחורה, שיושבת על כיסא גבוה, לא מרגישה טוב. ה. הבחור, שמסתכל על האנשים הרוקדים, לובש בגדים שחורים. ו. הבחורה, שמביאה יין לאנשים, מדברת עם הבחור המצחיק.
- 5.2 האיש שנשען גר בחיפה. / הילדה שאכלה הלכה לישון. / הבחור שמנגן בגיטרה מדבר בטלפון. / ההורים, שעברו מירושלים לקיבוץ, באו לביקור. / הרופא, שערך מחקר על העישון, מלמד באוניברסיטה.
- 5.3 מוכר הוא איש שעובד בחנות. / פקידה היא אישה שעובדת במשרד. / מורה הוא איש שמלמד תלמידים. / פיצה היא אוכל איטלקי. / בורשט הוא משקה רוסי. / סטודנטיות הן תלמידות שלומדות באוניברסיטה. / פוליטיקאי הוא איש כנסת או ממשלה. / ספורטאים הם אנשים שעושים ספורט. / שחקנים הם אנשים שעובדים בתיאטרון. / רומנים הם אנשים שגרים ברומניה.
- 6.1 א. אגור ב. יקום ג. תטוסו ד. תשירי ה. יריבו ו. אנוח ז. ידונו ח. תבואי ט. תדון.

- 6.3 א. תטוסי / תנוחי / תקומי / תרוצי / לבלבל לך / לריב איתך / שאת שומעת / לדון איתך / תגורי / תשירי לעצמך / תשימי עין על הבחורים הנחמדים / אולי משהו נחמד ישים לב אליך.
- ב. תטושו / תנוחו / תקומו / תרוצו / לבלבל לכם / לריב איתכם / שאתם שומעים / לדון איתכם / תגורו / תשירו לעצמכם / תשימו / תשים לב אליכם.
- 7.1 א. בוא / בואי / בואו ב. שים / שימי / שימו ג. קום ד. רוץ / רוצי / רוצו.

יחידה ו

- 1.1 א. געגועים ב. תערוכה ג. להפריד ד. מבין ה. ציירים ו. כתוב ז. משהו ח. שונות ט. התחלה י. קבר.
- 1.2 א. כשביקרתי עם רחל בשבת שעברה במוזיאון ב. שיש לציירים שפות מיוחדות שאפשר להבין ג. כי קשה לו לקרוא, אולי אין לו משקפיים. ד. חושב על מתים ועל מלחמות ה. יש לצייר געגועים למשהו רחוק ו. אפשר להבין אותו גם בלי מילים ז. צריך.
- 1.3 זיוה, הבת של לאה, נסעה לניו-יורק עם חנן, הילד שלה. הם נסעו כי הבעל של זיוה קיבל שם עבודה. הם גרים במלון קטן על יד הים. הם נסעו לעבוד רק שנה אחת, אבל כבר עברו שתי שנים והם לא חזרו. לאה מתגעגעת מאוד. היא קוראת לזיוה לבוא הביתה. היא אומרת: "החיים שלי קשים כשאתם לא פה. כל האור והשמש הלכו איתכם וגם השמחה. בואו הביתה!"
- 3.1 א. אמכור ב. יסגרו ג. יגמור ד. תשכרו ה. נכתוב ו. תחזרי ז. תעבדו ח. יעזור / נעזור ט. תעברו י. תחשוב.
- 3.2 א. אכתוב להם מחר. ב. אעבוד עד 4:00 ג. נעבור בקיץ כשנגמור ללמוד. ד. רותי תחזור לארץ בשבוע הבא. ה. העיתונאי מרוסיה יכתוב אותה. ו. רותי תחזור הביתה בשעה 6:00 ז. תעזור לי יותר מאוחר. ח. הם יסגרו את המשרד ב-4:00.
- 4.1 א. אמרה אישה זקנה לילד שעמד באוטובוס.
ב. אמר הסטודנט שגר במעונות לחבר שלו.
ג. אמרה סבתא לנכדה שלה, כשבאו אורחים אחרי המסיבה.
ד. אמר המורה לסטודנטים שעישנו בכיתה בשיעור.
ה. אמר אבא לבן שלו בן ה-15 שדיבר כל הזמן בטלפון.
ו. אמרה אמא לבן שלה שרצה את המכונית ביום שישי בערב.
ז. אמר דן לאח הגדול שלו שאמר לו איך צריך לזרוק את הכדור.
ח. אמרה רותי לשני החברים (ההנדניקים) שטילפנו בשעה 10:00 בלילה.
- 4.2 א. אולי תסגור את הרדיו? אני צריך ללמוד עכשיו.
ב. אולי תסדרי את המיטה שלך לפני שהאורחים באים?
ג. אולי תבקשו מהחברים שלכם לעשות מסיבה בבית שלהם ולא כאן?
- 5.1 2. מונה ליוה היא ציור קלאסי. כל אחד מכיר את הציור הזה. דושאן חושב שהיום אין מקום לציורים קלאסיים וצריך אומנות מודרנית על החיים היום ועל הבעיות של האדם בזמן שלנו, לכן הוא עושה קריקטורה מהציור של מונה ליוה, הוא צוחק על מונה ליוה. היא לא סמל של אישה מודרנית.
- 6.1 א. אליך / אלי ב. אליהם ג. אלינו ד. אליכם ה. אליהם ו. אליך ז. אליו ח. אלינו ט. אליו י. אליה יא. אליו יב. אליך / אליי / אלינו / אליך יג. אליך.
- 6.2 א. לו ב. לה ג. אליהם ד. להן ה. אליה ו. אליהם ז. להם ח. להן ט. אליהן י. אליו.

יחידה ז

- 1.1 א. להרוס ב. מלחמה ג. אחרי ד. יצא ה. סגר ו. סוף ז. חדש.
- 1.2 א. כד ב. נמל ג. חיילים ד. דייגים ה. חומה ו. לכבוש
- 1.3 א. יפו היתה כבר אז עיר גדולה ומסביב לה חומה. ב. המצרים כבשו את העיר יפו. ג. המוסלמים כבשו את ארץ ישראל, ואת נמל יפו הרסו. ד. עלייה גדולה של יהודים מארצות אירופה נכנסה לארץ דרך נמל זה. ה. הערבים הפסיקו את העבודה בנמל בגלל העלייה וסגרו אותו.
- 2.1 א. תלבשי ב. תשמע ג. אמצא ד. נשכב ה. נפתח ו. תלמד ז. יצחק ח. תקרא.
- 2.2 א. אנשי העיר ילחו... ב. מה ישאל... ג. אלבש... ד. אמצא... ה. יכעסו... / יצחקו... ה. ישמעו... / יצחקו... ו. תפתח... ותקרא... ז. נלמד... / ונקרא ח. תשאל... / ילמד.
- 3.1 ב. בניין האוניברסיטה ג. מכונית הצבא ד. נמל העיר ה. גג הבית ו. שיחת הטלפון ז. תושב העיר.
- 3.2 מורות הכיתה ב. בנייני האוניברסיטה ג. מכוניות הצבא ד. נמלי העיר ה. גגות הבית ו. שיחות הטלפון ז. תושבי העיר.
- 3.3 א. שר הצבא ב. אנשי יפו ג. ימי שלום ד. נמל יפו ה. סוף המאה.
- 3.4 א. שעון קיס ב. ארון הבגדים ג. מכונית ספורט ד. בתי מלון ה. חוף הים ו. משרד המכונה ז. מפת הארץ ח. מוסיקת פופ ט. תקליטי ג'אז י. עוגת יום ההולדת יא. צפון הארץ.
- 4.1 א. עליה ב. עלי ג. עליה ד. עליכם ה. עליו ו. עליהם ז. עליהן / עלינו ח. עליך ט. עליך י. עלינו יא. עליו יב. עליכן.
- 5.1 ב. עליהם להצליח... ג. עליך לצאת... ד. עליכם להשפיע... ה. עלינו לדבר... ו. עליך לדעת... ז. עליו לשכב... ח. עליהן... ט. הסטודנטים צריכים... י. כל מטייל צריך...
- 5.2 א. 1. עליה לסדר דרכון במשרד הפנים. 2. עליה לסדר ויזה בקונסוליה של ברזיל. 3. עליה לקנות כרטיס טיסה. 4. עליה לסדר את הבגדים וכל מה שהיא צריכה במזוודה. ב. 1. עליך ללכת לקופת חולים לרופא. 2. עליו לבדוק אותך. 3. עליו לתת לך כדורים. 3. עליך לשכב במיטה לשתות הרבה תה. 4. עליך לקחת אספירין כל 4 שעות.
- 6.2 א. 1. אחרי שעורכים מחקר, אפשר להגיע לתוצאות. 2. לפני שאפשר להגיע לתוצאות, צריך לערוך מחקר. ב. 1. אחרי שמרתיחים מים, שמים ספגטי בסיר. 2. לפני ששמים ספגטי בסיר, מרתיחים מים.
- 7.1 ג. באר שבע נמצאת בדרום הארץ. ד. הירדן נמצא במזרח. ה. ראשון לציון נמצאת מדרום לתל-אביב. ו. נמל חיפה נמצא מצפון לנמל אשדוד.
- 8.1 שהיו בה שמלות, נעליים וכובעים מודרניים / היו בחלון הרבה שמלות יפות / הזמינו אותה לחתונה / המחיר הגבוה / ידעה איזו שמלה לקנות / גנב / שרצה לשתות וודקה ולא היה לו כסף / הוציא את הארנק מתוך הסל שלה / לקח את הארנק הוא התחיל לרוץ / הרגישה / גנבו לה את הארנק / ישב על ספסל ברחוב / הגנב ואת מה שעשה / לעצור אותו / נפל ברחוב. לא רחוק משם עמד... / שם לב למה שקרה, הוא עצר את הגנב / הארנק והכסף שלה / הזקן עזר לו לעצור את הגנב / תודה לאיש הזקן / הלך עם השוטר למשטרה.

יחידה ח

- 1.1 אגדה עתיקה / סלע שחור / מלך חכם / עזרה חשובה / קורבן יקר / אל יחיד / מפלצת מפחידה / בתים יפהפייה /
- 1.4 א. אגדה ב. מלך ג. התאהב ד. מפלצת ה. הרגו ו. נלחמו ז. סלעים ח. אלים ט. הרגיו י. פגע יא. העניש יב. עזרה.
- 1.5 א. בת, בנות, בן, אישה, נשים.
ב. מים, סלעים, אוניות, דייגים, חוף.
ג. מיתולוגיה, מפלצת, אל הים, אלים, בת מלך, אגדה.
ד. להילחם, לשחרר, להרוג.
- 1.6 א. לא נכון ב. לא נכון ג. נכון ד. לא נכון ה. נכון ו. נכון ז. לא נכון ח. לא נכון.
- 2.2 לדעתו אורי לא יודע איך לחיות בלי לעבוד. גם אם הוא יחזור לרחוב דיזנגוף, לא יהיה לו זמן לקרוא ספרים והוא יעבוד מבוקר עד ערב בלי הפסקה.
- 2.3 א. תזכור / תכתוב ב. נקרא / נלמד ג. תעזור / תכעס ד. תסגור / נפתח ה. נמצא / נשכור ו. תלבשי / אשכח ז. תמצאו / תשלחו ח. תצחק / תשמע.
- 3.1 א. אל תשחקו עד שעה מאוחרת! / תסדרו את החדר אחרי שתגמרו לשחק! / אל תפתחו את הדלת לאנשים שאתם לא מכירים! / תגמרו את עבודת הבית ורק אחר־כך תקראו ספר. / אל תריבו זה עם זה! / רותי, אל תפריעי לדני לנגן. / אל תשכבו לישון מאוחר.
- 4.2 א. תצליח ב. תפריעו / נצליח ג. תרגיו / יסכימו ד. תתחילי / אתחיל ה. תבטיח ו. יסביר ז. תשפיע ח. תזכירי / תזמין ט. תחליטו י. תזכירו.
- 4.3 א. להגיע ב. תפסיקי ג. הפרידה ד. תזמינו ה. נתחיל ו. ירגיו / יענישו ז. הקשבת / הסברתי ח. תשפיע / תפסיק ט. להצליח י. להצחיק יא. הרגזת יב. השאירה.
- 5.1 א. ...ואילו בארץ ביולי־אוגוסט ב. ...השני אוהב לשבת בבית ולקרא ספרים ג. ...בשנה הבאה יגיעו 300,000 עולים ד. ...משה הצליח פחות וקיבל רק 70.
- 6.1 א. שראה לפני שבוע בתערוכה / כדי לתת אותו במתנה לאמא / מפני שחשב שהצייר הצעיר צריך עידוד ועזרה / כאשר יצא לטיול בעיר האומנים בצפת / לכן אין לו מספיק כסף לקנות אוכל / בגלל הצבעים היפים והחמים שלו.
- 6.2 א. לכן ב. כאשר ג. ש־ ד. כאשר / כש־ ה. כדי / כדי ו. אחרי ז. בגלל ח. לפני ט. ואילו י מפני ש־ יא. לפני ש־.
- 7.1 א. מהם ב. ממנו ג. ממנה ד. ממני ה. ממנה ו. מאיתנו ז. ממך / ממני ח. מכס / מאיתנו ט. ממך י. מהם.

יחידה ט

- 1.2 א. לבית ספר "אלונים" ברחובות דרושים מורים למתמטיקה, תנ"ך וספרות. ב. לחברת "אל על" דרושים אנשי ביטחון, דיילים ודיילות. ג. דורשים ממנהל המכירות ניסיון בעבודה במחשבים, הוא צריך להיות בעל מכונית ולדעת אנגלית. ד. לתיאטרון "הבימה" דרושים שחקנים ורקדנים למחזמר "אוויתטה". ה. מדריך התיירים צריך לדבר אנגלית וצרפתית. ו. מנהל המכירות צריך למכור מחשבים. ז. הטבח בהילטון צריך לדעת לבשל אוכל אירופי ח. השחקנים והרקדנים יתקבלו לעבודה ב"הבימה" רק אחרי בחינה. ט. שעות העבודה של הרופאים בתל השומר יהיו גם ביום וגם בלילה. י. מורה בתיכון במשרה מלאה עובד 28 שעות בשבוע.
- 1.3 א. ספרן ב. שוטר ג. עיתונאי ד. מוסיקאי ה. רופא ו. פקיד ז. צייר ח. מהנדס ט. פועל י. סופר יא. זמר יב. טבח יג. שחקן יד. מורה

אדון נכבד,

בתשובה למודעה בעיתון אני רוצה להציע את עצמי לעבודה במלון שלכם.
שמי אלכסנדר דוברובסקי ואני טבח מנוסה. למדתי את המקצוע בבית ספר מיוחד
לטבחים בברית-המועצות. הייתי טבח שלוש שנים בבית חרושת ובישלתי ארוחות צוהריים
לפועלים. שתי שנים עבדתי במלון קטן במוסקבה, הייתי שם טבח ראשי ובישלתי אוכל
רוסי ואירופי לתיירים.
בישראל עבדתי שנה במסעדה "הראל" בתל-אביב ואני יכול לבשל גם אוכל יהודי.
אשמח לתת לכם כל אינפורמציה שתבקשו.

בכבוד רב,
אלכסנדר דוברובסקי
רח' ויתקין 3, תל אביב.
טלפון: 03-223458

- 2.1 א. איש שיש לו בית ב. אישה שיש לה חנות ג. אנשים שיש להם מכונית ד. נשים שיש להן
השכלה גבוהה ה. מישהו שיש לו שיער שחור ו. מישהו שיש לו ידיעות רבות ז. מישהי
שיש לה ביטחון עצמי.
- 4.1 התוצאה היא 18:17. ב. האב לא ידע חשבון. ג. אם מחברים את כל החלקים, לא מקבלים
מספר שלם. ג. האחים רבו מפני שלא הצליחו לחלק ביניהם את מספר הגמלים לפי מה
שאמר להם האב.
- 4.2 א. שאלה / בעיה ב. גמל / סוס ג. כיתה לשתי קבוצות / עוגה ד. לרותי כסף / דלת פתוחה
ה. חבר בחדר / הורים ו. שיעור קשה / מילים חדשות.
- 5.1 א. רב ב. רבים ג. רבה / רבה ד. רבות ה. רב.
- 6.1 א. תדע ב. תרדו ג. תצאו ד. אשב ה. תשב ו. תלד ז. נצא ח. נלך / ילך.
- 6.2 שב, שבי שבו / לך, לכי, לכו /
- צא, צאי, צאו / רד, רדי, רדו /
- 6.3 א. שבי ב. תלכו ג. רד ד. תצאו ה. תלכי
- 7.1 ב. הוא אינו יכול לבוא ב-4:00. ג. אינך מצליח בלימודים. ד. / ה. / ו. אינכם אוהבים
לישון על חוף הים. ז. הפקידה איננה במשרד. ח. אינך עורכת את המסיבה אצלך.

יחידה י

- 1.2 ב. כואב לך כל הגוף. / לך כואב כל הגוף. ג. כואבות לילד השיניים. / השיניים כואבות
לילד. ד. כואב לאבא הראש. / הראש כואב לאבא. ה. כואבת לאמא הבטן. / הבטן כואבת
לאמא. ו. כואבות לרות האוזניים. / האוזניים כואבות לרות.
- 1.3 כואבות / כואבות / כואב / כואב / כואבות / כואב.
- 1.4 הראש כואב לי בגלל הרעש / השיניים כואבות לך בגלל הסוכריות שאתה אוכל. / הרגליים
כואבות לילדה בגלל הטיול הקשה. / הבטן כואבת לך, לכן הוא לא יצא לטיול.

- 2.1 א. רבות ב. ירוקה ג. יבשים ד. רותחים ה. מצוינת ו. טבעוניות.
- 2.2 א. רותחים ב. חולה ג. מרץ ד. שכן ה. לרפא ו. טבעוני ז. תרופות ח. מחלות.
- 2.3 א. להוציא ב. מרפאים ג. מגדלים ד. לשפוך ה. להכין ו. מאמין.
- 2.4 א. אישה בריאה וחזקה ואף פעם לא היתה חולה ב. לקחתי עליה מים רותחים ה. שמה מעט והלכתי לישון ג. בעלים ובפרחים יבשים ד. ששפכתי עליה מים רותחים ה. שיעול, ארטרטיס דבש על היד ו. היד שלי כואבת כל-כך ז. ידעו שדבש מרפא הכול ח. 1. שיעול, ארטרטיס וראומטיזם 2. מחלות לב 3. לישון טוב בלילה 4. לקום בבוקר במרץ ובשמחה ט. 1. דבש עוזר לכל מחלה 2. דבש עם כל דבר 3. דבורים בחצר הבית ומוכרת לחנויות את הדבש שלהן.
- 3.1 במשך הקיץ למדתי עברית באולפן של האוניברסיטה / במשך קיץ אחד הצלחנו ללמוד 500 מילים חדשות / במשך ההפסקה שתינו קפה בקפטריה / במשך הקונצרט הקשבנו למוסיקה ולפעמים גם ישנו קצת / במשך חודש אחד עבדתי כל לילה במסעדה בפי / לא הצלחנו לישון במשך הטיסה / קראתי את כל הספר במשך שעותיים / לא ראיתי אפילו סרט אחד במשך החודש.
- 4.1 1. 2. 3. 4.
- 5.1 א. דן לא שוכר את הדירה אלא קונה אותה. ב. הבגדים האלה אינם ירוקים אלא כחולים. ג. המלכים לא רכבו על חמורים אלא על סוסים. ד. טולסטוי לא היה צרפתי אלא רוסי. ה. אל תטלפן אליי בצוהריים אלא בערב. ו. הם נוסעים לא מפני שהם רוצים לטייל, אלא מפני שהם רוצים לבקר את ההורים.
- 5.2 אנחנו לא רוכבים על גמל אלא על סוס / היא לא טסה לפריז אלא ללונדון / הם לא מסתכלים בתמונות בספר אלא בסרט בטלוויזיה / אתם לא רוצים ללמוד מתמטיקה אלא פיזיקה / הוא הציע לנו לא ללכת לסרט אלא להישאר בבית / הבגדים שלנו לא נמצאים בארוץ אלא על הכיסא.
- 6.2 א. מה תעשו בחופשה באילת? ב. קניתי לי בית... ג. רות תהיה עיתונאית... ד. נעלה לישראל... ה. מתי ראית... ו. מה שתית, רות? ז. הוא לא ענה... ח. הסטודנטים ירצו... ט. למי הם פנו... י. אתן תבכו כשתראו...
- 6.3 א. תפנה / תענה ב. נעשה / נהיה ג. תהיי / יבכו ד. יעלו / יבנה ה. תעשה / אקנה ו. ישתו / יהיו ז. תראו ח. יהיה ט. תרצו י. אזכה / אהיה.
7. דן ישתה / אתה תבנה / הוא יקנה / היא תהיה / אתם תהיו / את תראי / אתן תעשו / הרבה יהודים יעלו.

יחידה יא

- 1.1 א. להקים ב. הוראה ג. לשון ד. לועזיים ה. חסר ו. לאבד ז. להעדיף ח. הצגה ט. מדעים י. שלט יא. שביתה יב. מרכז קניות יג. מדוברת.
- 1.2 תופעה / מעדיפות / טוענות / מעמד / עסקים / נמשכת / פועלות / מקימות / מפגניות / פוגעת / סכנה.
- 1.3 א. 3 ב. 1 ג. 3 ד. 3 ה. 3 ו. 2 ז. 1 ח. 2 ט. 3
- 1.5 א. להסביר לה את הבעיה שלא הצליחה לפתור בעצמה ב. לסדר להם אולפן ללימוד עברית ג. לתקן לנו את החשמל בדירה ד. לתת לה חופשה יותר ארוכה.
- 2.1 התרגלות / מתאהבת / התקרבו / התרחקתם / תתקדמו / מתווכחות / התקשרת / תתרגשי / התרגוטי / מתנגדים / התגעגע / אתרחץ / תתחתני.
- 2.2 א. התרגל / התרגלה / אתרגל. ב. התחתנו / מתחתן / נחתת. ג. מתקדמת / התקדמנו / נתקדם. ד. מתרחצת / התרחץ / התרחצתי. ה. מתרגז / התרגזו / תתרגזו / מתרגזת. ו. יתרחק / התרחקה. ז. מתווכחים / מתווכח / מתווכחים / מתווכחת / התווכחתי / אתווכח.
- 2.3 א. תתקרב אל ב. התגעגעה אל ג. מתווכח עם ד. מתנגד ל... ה. התרחצתי / התלבשתי ו. תתחתן איתו ז. התרגלו אל ח. התרגזה על ט. נתקדם ב... י. מתאהבת ב... יא. להתרחק מן יב. התקשרתי ל... / תתקשר.

- 3.2 א. חשוב ללבוש כובע כאשר יוצאים לטיול בשמש.
 ב. כדאי להשתמש במפה פשוטתים למקום חדש ולא מוכר.
 ג. כדאי לקחת תיק עזרה ראשונה, מפני שלפעמים קורות תאונות בדרך.
 4.1 ד. אחריק / אחרי ה. לפני ו. לפניכם ז. אחרינו/לפניהם ח. לפניך/לפניה.
 4.2 ב. לפני/אחריה ג. אחריהם/לפניהם ד. לפני/אחריהם ז. אחריהם/לפניהם.
 4.3 ב. אלי/אליך ג. עליהם ד. עליך ה. לפניך ו. לפני/לפניך ז. עליו ח. לפני/עליה ט. אלינו י. לפניך/אחריך יא. אליהם יב. עליהם יג. אלינו יד. אליכם/עליכם.

יחידה יב

- 1.1 א. 2 ב. 2 ג. 3 ד. 2 ה. 1 ו. 3.
 1.2 א. פרטים ב. כיוון ג. צליל ד. שינוי ה. סימן ו. השתנה ז. לזוז ח. נעלמת ט. למטה י. משמעות.
 1.4 א. התחלה של משהו ב. טמפרטורה של נוף ג. פעילות של אנשים ד. אבולוציה ה. חלק של ארץ או עיר ו. היה סימן למשהו ז. מעטות, לא הרבה.
 2.1 בניין פעל: בדק – בדיקה / שמע – שמיעה / פיי: ידע – ידיעה / ירד – ירידה / ל"ה: ראה – ראייה / ע"ו: טס – טיסה.
 בניין פועל: צייר – ציור / טייל – טיול.
 בניין הפעיל: הסכים – הסכמה / החליט – החלטה / הפריע – הפרעה.
 בניין התפעל: התיישב – התיישבות / הסתכל – הסתכלות / התנגד – התנגדות.
 2.2 א. טיסות ב. הליכה ג. התחלות ד. טיפול ה. קריאה/דיבור ו. יציאה ז. התרגשות ח. בנייה ט. התקדמות י. חיפוש.
 2.4 כאשר קיבל את המכתב... לא זאת כל מה שצריך לעשות ולסדר... להזמין את משפחת סמורין... ולשלוח את הבקשה...
 אחרי שביקרו בקונסוליה ... ופנו למשרדי "אוביר" הם היו צריכים שהמנהל במקום העבודה יסכים... וגם שההורים שלו יסכימו שיצאו מברית-המועצות... היו כולם עסוקים. הם קנו מזוודות, מכרו רהיטים והעבירו את הדירה למישהו אחר. הם גם ארזו את... והלכו לבדוק את החבילות... כדי לקבל את הוויזה...
 אחרי יומיים שבהם לא ישנו כמעט, לא אכלו ולא שתו... הגיעה השעה לעלות למטוס "אל-על" ולטוס לארץ.
 כדאי לזכור מה שאמר בוריס כשפגש את משפחת זליקוביץ: זה לא היה קל להחליט לעלות לארץ... יצאתי ממקום שידעתי, שאני לא יכול לחזור... אבל הייתה לי תקווה להתחיל חיים חדשים...
 3.2 א. להיכנס / ניכנסתי / תיכנסי ב. נפגש / נפגשתי / אפגש ג. נשארו / יישארו ד. נלחמים / נלחמנו / נילחם ה. נרשמה / נרשמו / יירשמו ו. נרדם / תירדם ז. יימשך / נמשך / נמשך ח. להיכנס / יימשך / ייגמר ט. נמשך / נרדמו / נשארה / נרדמה.
 4.3 א. הזדקנה ב. להשתמש ג. תסתכל ד. הצטערתי ה. השתגע ו. יסתדרו ז. הסתפרה ח. הסתכלו ט. תצטער.

- 1.1 א. תת־קרקעי ב. מסתור ג. מחסן ד. ציבורי ה. מעבר ו. מפקד ז. מרד ח. תושבים ט. נסתר י. מפתיע יא. קרקע יב. תקופה.
- 1.2 א. לבנות/בנייה ב. גילוי/גילה ג. למרוד/מרד ד. אסף/אסיפה ה. לחיות/חיים ו. להגן/הגנה ז. הפתעה/הפתיע ח. עניין/עניין ט. מסתור/נסתר י. דומה/דמיון.
- 1.4 א. מעשה ידי אדם ב. במקומות רבים בארץ ג. מתחת לפני הקרקע ד. למלחמה ארוכה ה. רק בזמן המלחמה ו. במאה השנייה לספירה ז. האויבים של היהודים ח. היה שלטון זר בארץ ישראל.
- 2.1 א. נגמרו ב. תימכר ג. ייסגרו ד. נבחרים ה. יימצא ו. נשלחות.
- 2.2 ב. נחפרו ג. נבנו ד. נקראו ה. נפתחו ו. נשמר ז. נקלטו ח. נשמעו ט. נפגעו י. נגרמה.
- 3.1 א. פגעה / נמסר / נהרגו / נפצעו / סיפרה / רעדו / לקחנו / רצנו / אמרה / גרמה.
ב. הגיעו / נמסר / ייקלטו / שוברים / מתחילים / תצליח / תהיה.
ג. ברח / ייפגש / טען / עמד / שיחררו / החליטו / נתפס / היה / התברר / מחפש
ד. מצאו / בנו / שימשו / סיפר / בדק / נמצא / התברר / נסגר / בנו / ייפתח / יעלו.
- 3.2 א. תיכנס / לקבל / תלך / תשלם ב. אצליח / אצא ג. מצאה / חיפשה ד. תירשמו / תתקבלו ה. להכניס / מכיר ו. תישארי ז. תפריעו ח. הביא / נפגע ט. לפנות י. בוזרים / מצביעים יא. התרגלתי יב. לך / תעלה / תפנה / תראה יג. תלמדו / תיכשלו יד. להתקרב / לראות טו. יבטיחו / לקיים טז. אתרגש / אתחתן / התרגשה / התחתנה.
- 4.5 א. תיכנס / לקבל / תלך / תשלם ב. אצליח / אצא ג. מצאה / חיפשה ד. תירשמו / תתקבלו ה. להכניס / מכיר ו. תישארי ז. תפריעו ח. הביא / נפגע ט. לפנות י. בוזרים / מצביעים יא. התרגלתי יב. לך / תעלה / תפנה / תראה יג. תלמדו / תיכשלו יד. להתקרב / לראות טו. יבטיחו / לקיים טז. אתרגש / אתחתן / התרגשה / התחתנה.

ISBN 985-436-228-0

9 789854 362281

Подписано в печать 22.11.99. Формат 70 x 100 ¹/₁₆. Усл. печ. л. 16,25.
Тираж 4000 экз. Зак. 2843.

ООО «МЕТ». Лицензия ЛВ № 55 от 01.10.97.
220005, Минск, ул. Красная, 13

Отпечатано с готовых диапозитивов заказчика в типографии издательства
«Белорусский Дом печати». 220013, Минск, пр. Ф. Скорины, 79.

שנ:ו

Учебник „Шэат иврит” II предназначен для взрослых, уже овладевших элементарными основами грамматики. Он рассчитан для занятий под руководством преподавателя или самостоятельно.

Материал учебника включает около 2000 наиболее употребительных слов.

При отборе материала авторы руководствовались характерными чертами современного языка.

Учебник является вторым в серии пособий для изучения иврита.